

Hem>Rättsliga åtgärder>EU:s och medlemsländernas rättssystem>Nationella allmänna domstolar

Nationella allmänna domstolar

De allmänna domstolarna utgör kärnan i medlemsstaternas domstolsväsen. De handlägger merparten av alla mål. Deras behörighetsområden varierar avsevärt. Här hittar du information om de allmänna domstolarna och deras behörighetsområden i respektive medlemsstat.

I de flesta medlemsstater handlägger de allmänna domstolarna följande två typer av förfaranden:

Brottmål, det vill säga förfaranden rörande straffbara (brottsliga) överträdelser (såsom stöld, skadegörelse, bedrägeri osv.); dessa domstolar kan utdöma påföljder och betecknas ofta som "**brottmålsdomstolar**".

Twistemål, närmare bestämt tvister mellan enskilda och/eller företag (exempelvis problem i samband med hyra, tjänsteavtal, äktenskapsskillnad osv.); dessa domstolar kallas på många håll "**tvistemålsdomstolar**".

Om du vill läsa fördjupad information från ett visst land väljer du det landets flagga.

Senaste uppdatering: 17/11/2021

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.

Nationella allmänna domstolar - Belgien

Detta avsnitt ger en överblick av det allmänna domstolsväsendet i Belgien.

Allmänna domstolar – inledning

Högsta domstolen

🇧🇪 **Kassationsdomstolen** (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*) är den högsta rättsliga instansen, "domstolarnas domstol", och har sitt säte i Bryssel.

Brottmålsdomstolar med jury

I de tio provinserna och huvudstadsregionen Bryssel finns 🇧🇪 **brottmålsdomstolar med jury** (*cour d'assises/hof van assisen*). Detta är inte en permanent domstol utan den upprättas från fall till fall då ett brott hänskjuts till den.

Appellationsdomstolar

🇧🇪 **Appellationsdomstolar** (*cour d'appel/hof van beroep*). Det finns fem appellationsdomstolar i Belgien:

Bryssel (för domkretsarna Brabant Wallon, Leuven och Bryssel)

Liège (för domkretsarna Liège, Namur, Eupen och Luxemburg)

Mons (för domkretsen Hainaut)

Gent (för domkretsarna West-Vlaanderen och Oost-Vlaanderen)

Antwerpen (för domkretsarna Antwerpen och Limburg).

🇧🇪 **Arbetsöverdomstolar** (*cour du travail/arbeidshof*). Det finns fem arbetsöverdomstolar i Belgien. De är appellationsdomstolar specialiserade på arbetsrättsliga frågor, och har samma territoriella behörighet som ovan nämnda appellationsdomstolar.

Distriktsdomstolarna

🇧🇪 **Distriktsdomstolar** (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*). Det finns 13 distriktsdomstolar i Belgien (en för varje domkrets och två i Bryssel – en nederländskspråkig och en franskspråkig).

🇧🇪 **Arbetsdomstolar** (*tribunal du travail/arbeidsrechtbank*). Det finns nio arbetsdomstolar i Belgien (i princip en i varje appellationsdomstols verksamhetsområde, med undantag för Bryssels verksamhetsområde där det finns arbetsdomstolar i Leuven, Nivelles och två till i själva Bryssel – en nederländskspråkig och en franskspråkig – och med undantag av domkretsen Eupen).

🇧🇪 **Handelsdomstolar** (*tribunal de l'entreprise/ondernemingsrechtbank*). Det finns nio handelsdomstolar i Belgien (i princip en i varje appellationsdomstols verksamhetsområde, med undantag för Bryssels verksamhetsområde där det finns handelsdomstolar i Leuven, Nivelles och två till i själva Bryssel – en nederländskspråkig och en franskspråkig – och med undantag av domkretsen Eupen).

Lägre instanser och närdomstolar

🇧🇪 **Fredsdomstolar** (*justice de paix/vrederegerecht*). Det finns 187 fredsdomstolar i Belgien (en per kanton).

🇧🇪 **Polisdомstolar** (*tribunal de police/politierechtbank*). Det finns 15 polisdомstolar i Belgien, dvs. en för varje domkrets, med undantag för Bryssel där det finns fyra.

Domstolarnas behörighet

Fredsdomstolen

Fredsdomstolen handlägger mål vars värde understiger 5 000 euro och som inte uttryckligen tilldelats en annan domstol. Fredsdomstolen (*juge de paix/vrederechter*) har även behörighet pröva hyrestvister, grannstvister, tvister om servitut, expropriering samt provisoriska åtgärder mellan makar. Förutom i mål som rör belopp under 2 000 euro kan fredsdomarens beslut **överklagas** till distriktsdomstolen.

Polisdомstolen

Polisdомstolen har **straffrättslig och civilrättslig behörighet** att pröva ringa överträdelser (*contraventions/overtredingen*), åtalbara brott (*délits/wanbedrijven*) som räknas som ringa förseelser, brott mot särskilda lagar (t.ex. lagen om jordbruksmark (*Code rural/Veldwetboek*) eller lagen om skogsbruksmark (*Code forestier/Boswetboek*)), yrkanden om ersättning för skada efter trafikolycka samt brott mot trafikregler. Polisdomstolens avgöranden kan **överklagas** till distriktsdomstolen om saken gäller belopp över 1 240 euro, utom i de fall som räknas upp i processlagen (*Code judiciaire/Gerechtig Wetboek*).

Distriktsdomstolen

Distriktsdomstolen är behörig i alla tvister utom de tvister som enligt lag ska handläggas av andra domstolar. Det är detta som kallas distriktsdomstolarnas **restbehörighet**.

Distriktsdomstolen är uppdelad i fyra avdelningar: **tvistemålsavdelningen**, **brottmålsavdelningen**, **avdelningen för familjemål** (även kallad *familjedomstolen*) och **avdelningen för ungdomsmål** (även kallad *ungdomsdomstolen*). Sedan 2007 finns det också en **straffverkställighetsavdelning** vid distriktsdomstolarna i Antwerpen, Bryssel, Oost-Vlaanderen, Liège och Hainaut.

Distriktsdomstolens tvistemålsavdelning

Tvistemålsavdelningen (*tribunal civil/burgerlijke rechtbank*) prövar **ärenden om personers rättsliga ställning**. Den är också behörig i tvister som rör belopp över 1 860 euro, arvsfrågor, upphovsrättsliga frågor och överklaganden av avgöranden som meddelats av en fredsdomstol.

Distriktsdomstolens brottmålsavdelning

Brottmålsavdelningen (*tribunal correctionnel/correctionele rechtbank*) prövar alla **överträdelse** och **brott** (*crimes/misdaden*), såsom svindleri, bedrägeri, vållande till annans död, inbrott eller rån, som behandlas som ringa förseelser. Den är också högre instans för överklagande av polisdomstolens avgöranden. Ett ärende kan gå vidare till brottmålsavdelningen antingen genom att åklagaren (*ministère public/openbaar ministerie*) själv väcker talan eller genom att den civilrättsliga parten ingår en stämningsansökan eller genom beslut av domstolens åtalsavdelning, som efter avslutad förundersökning (*instruction/gerechtigelijk onderzoek*) avgör om ärendet ska överföras till brottmålsavdelningen eller inte.

Distriktsdomstolens **åtalsavdelning** (*chambre du conseil/raadkamer*) är en förundersökningsinstans. Den består av en ensam distriktsdomare som avgör om skäl finns för att överföra ärendet till brottmålsavdelningen eller som beslutar att åtal inte ska väckas (*non lieu/buitenvervolginstelling*). Det är också denna som beslutar om den tilltalade ska vara frihetsberövad eller frigges, i förekommande fall villkorligt, antingen en månad i taget eller ett kvartal i taget om det rör sig om ett brott som inte kan prövas av domstolens brottmålsavdelning.

Frihetsberövande i avvaktan på rättegång (*détention préventive/voorlopige hechtenis*) är en säkerhetsåtgärd som innebär att en person som misstänks för brott kvarhålls i väntan på rättegång. Åtgärden vidtas för att förhindra att den misstänkte håller sig undan rättegången, begår nya brott, försöker undanröja bevis eller tar kontakt med tredje man (exempelvis i ett försök att påverka vittnen eller medbrottslingar). En misstänkt som frikänns eller vars åtal läggs ner kan vända sig till justitieministeriet och begära ersättning (*indemnité en cas de détention inopérante/vergoeding wegens onwerkzame hechtenis*) för den tid frihetsberövandet varat. Två villkor måste vara uppfyllda för att denna ersättning ska utbetalas: frihetsberövandet måste ha varat i mer än åtta dagar och frihetsberövandet eller kvarhållandet i häkte ska inte ha orsakats av den misstänktes eget uppförande. Ministeriet är mycket strikt vid bedömningen av det sistnämnda kriteriet.

Beslut av distriktsdomstolens åtalsavdelning kan **överklagas** till appellationsdomstolens avdelning för fullföljda brottmål (*chambre des mises en accusation /kamer van inbeschuldigingstelling*), som alltså är appellationsdomstolens förundersökningsavdelning.

Ungdomsdomstolen

Ungdomsdomstolen (*tribunal de la jeunesse/jeugdrechtbank*) har behörighet i ärenden som rör ungdomar i fara och ungdomar som har begått brott.

Det är endast åklagarmyndigheten som kan fatta beslut om att ett mål ska prövas av ungdomsdomstolen. Till skillnad från tvistemål kan talan inte väckas av enskilda. Ungdomar kan kallas att inställa sig inför ungdomsdomstolen i följande två fall:

Om de har begått ett brott lämnar polisen deras namn till åklagarmyndigheten. Åklagarmyndigheten beslutar därefter om händelserna är tillräckligt allvarliga för att hänskjutas till ungdomsdomaren.

Om ungdomar har det svårt hemma har de förmodligen redan varit i kontakt med ungdomsvårdsmyndigheterna (*service d'aide à la jeunesse*). Om man inte kan lösa situationen hänskjuter ungdomsvårdsmyndigheterna ärendet till en medlingskommitté (*commission de médiation*) som arbetar med att ge särskilt stöd till ungdomar. Vid behov kan medlingskommittén be åklagarmyndigheten att hänskjuta ärendet till en ungdomsdomstol så att lämpliga åtgärder kan vidtas.

Familjedomstolen

Familjedomstolen (*tribunal de la famille/familierechtbank*) är behörig att pröva alla familjerättsliga tvister i enlighet med artiklarna 572bis och 577.3 i processlagen.

Förutom i vissa undantagsfall har domstolen behörighet i följande ärenden, oavsett tvisteföremålets värde:

En ansökan som rör en persons rättsliga ställning och dess följder, nämligen tvister i samband med äktenskap eller dess plikter, äktenskapsskillnad och dess egendomsrättsliga följder, upprättande eller bestridande av ett förhållande mellan en förälder och ett barn, bestridande av vissa beslut från registratorer osv.

En ansökan som rör ett samboförhållande och dess följder, nämligen tvister som rör samboparternas egendom, samboförhållandets upphörande osv.

En ansökan som rör barn, nämligen fastställande av utövandet av föräldraansvar och/eller var barnet ska bo, fastställande av umgängesrätt osv.

En ansökan som rör underhållsskyldigheter, nämligen fastställande eller ändring av underhåll för en tidigare make eller förälder, fastställande eller justering av ett underhållsbelopp osv.

Vissa ansökningar som rör familjebidrag, nämligen fastställande av att en sökande har rätt till familjebidrag eller bestridande av betalning av familjebidrag till sökanden.

En ansökan som rör en familjs egendom, nämligen gåvor i form av en del av familjens egendom, reglering av makars egendomsförhållande, arvstvister (t.ex. avstående från arv) osv.

Varje ansökan som rör ett tillfälligt besöksförbud i händelse av våld i hemmet.

Domstolen är också behörig att fatta beslut om interimistiska och brådskande åtgärder.

Slutligen är den även behörig att pröva överklaganden av domar som fredsdomstolar meddelat rörande personer som saknar rättskapacitet.

Straffverkställighetsavdelningar

Straffverkställighetsavdelningen (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*) fattar beslut om den rättsliga ställningen för personer som har dömts till frihetsstraff. Den kan besluta om följande åtgärder: **begränsat frihetsberövande** (*détention limitée/bepaalde detentie*), **elektronisk övervakning**, **villkorlig frigivning** (*libération conditionnelle/voorwaardelijke invrijheidstelling*) och **tillfällig frigivning** (*mise en liberté provisoire/voorlopige invrijheidstelling*) i avvaktan på utvisning ur landet eller utlämning. Åklagarmyndigheten och den dömda kan väcka kassationstalan mot straffverkställighetsavdelningens beslut.

Överklaganden av distriktsdomstolens beslut

Med undantag för beslut som fattats av straffverkställighetsavdelningen kan alla parter som inte är nöjda med distriktsdomstolens dom (inklusive åklagaren) **överklaga** domen om den har meddelats i första instans, dvs. om det inte rör sig om ett ärende som redan prövats av en polisdomstol eller en fredsdomstol och sedan överklagats till distriktsdomstolen. I sådana fall är det appellationsdomstolen som prövar målet, oavsett om den omtvistade domen meddelats av en tvistemålsavdelning, brottmålsavdelning eller avdelning för ungdomsmål.

Arbetsdomstolen

Arbetsdomstolen är behörig i **sociala frågor** som socialförsäkringsfrågor (pensioner, arbetslöshet osv.), arbetsrättsliga tvister (anställningsavtal, arbetslagstiftning osv.) och mål om arbetsolyckor. Den har även befogenhet att fatta beslut i fråga om ansökningar om **kollektiv skuldreglering** (*règlement collectif de dettes/collectieve schuldenregeling*) från enskilda personer.

Arbetsdomstolen består av **olika avdelningar**. Om inget annat föreskrivs i processlagen består varje avdelning av en lagfaren domare som ordförande och två lekmannadomare. Beroende på vilken typ av tvist som domstolen handlägger kan lekmannadomarna företräda arbetstagare, arbetsgivare eller egenföretagare. Lekmannadomarna utnämns efter nominering från arbetsmarknadens parter (arbetsgivare, anställda, arbetstagare eller egenföretagare). I mål vid arbetsdomstolen kallas åklagaren för *auditeur du travail/arbeidsauditeur*, och åklagarmyndigheten för *auditorat du travail/arbeidsauditoraat*.

En part som inte är nöjd med arbetsdomstolens avgörande kan **överklaga** till arbetsöverdomstolen.

Handelsdomstolen

Handelsdomstolen är behörig att pröva tvister mellan företag, oavsett tvisteföremålets värde.

Enskilda kan också väcka talan mot företag vid handelsdomstolen.

Handelsdomstolen prövar tvister mellan företag, nämligen fysiska personer som arbetar som egenföretagare (näringsidkare, personer med fria yrken och företagsledare), juridiska personer (företag, organisationer och stiftelser) och organisationer som inte är juridiska personer. Tvisterna får inte omfattas av någon annan domstols särskilda behörighet och får inte, vad gäller fysiska personer, röra en handling som uppenbart saknar anknytning till affärsverksamheten.

Handelsdomstolen består av en eller flera avdelningar. Varje avdelning består av en lagfaren domare och två lekmannadomare. Lekmannadomarna är inte yrkesdomare utan t.ex. näringsidkare, företagsledare, företagsrevisorer eller revisorer. De biträder de lagfarna domarna genom att dela med sig av sin näringslivserfarenhet.

I vissa mål väcker åklagarmyndigheten åtal vid handelsdomstolen. I så fall företräds den av den allmänna åklagaren, en eller flera seniora biträdande åklagare och en eller flera andra biträdande åklagare.

Om en part vill bestrida handelsdomstolens beslut kan den **överklaga** till appellationsdomstolen. Den överklagade domen måste dock ha meddelats i första instans.

Appellationsdomstolar och arbetsöverdomstolar

Appellationsdomstolen består av flera avdelningar:

Tvistemålsavdelningen (*chambres civiles/burgerlijke kamers*) prövar överklaganden av avgöranden i första instans från distriktsdomstolarnas tvistemålsavdelningar och från handelsdomstolarna.

Brottmålsavdelningen (*chambres correctionnelles/correctionele kamers*) prövar överklaganden av avgöranden i första instans från distriktsdomstolarnas brottmålsavdelningar.

Ungdomsavdelningen (*chambres de la jeunesse/kamers in jeugdzakken*) prövar överklaganden av avgöranden i första instans från ungdomsdomstolarna.

Avdelningen för fullföljda brottmål (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*) är den förundersökningsinstans som handlägger överklaganden av beslut från distriktsdomstolens åtalsavdelning. Det är också denna avdelning som beslutar om någon som misstänks ha begått grovt brott, tryckfrihetsbrott eller politiska brott ska åtalas i brottmålsdomstol med jury.

I likhet med arbetsdomstolen består **arbetsöverdomstolens** avdelningar av en lagfaren domare och två lekmannadomare. Arbetsöverdomstolen prövar överklaganden av domar från arbetsdomstolarna.

Brottmålsdomstolar med jury

Grova brott

Den som **står åtalad för ett grovt brott (crime/misdaad) som inte kan betraktas som en ringa förseelse (délit/wanbedrijf)**, kallas till en brottmålsdomstol för att dömas av en **jury**.

Brottmålsdomstolen med jury leds av en lagfaren domare, som biträds av två andra lagfarna domare. Domarna uttalar sig inte om den tilltalades skuld. Det är jurymedlemmarna som avgör huruvida den tilltalade är skyldig till brottet. **Jurymedlemmarna** utses genom lottdragning bland allmänheten. Till jurymedlem kan alla belgiska medborgare mellan 28 och 65 år kallas om de åtnjuter fulla samhällsliga och politiska rättigheter, kan läsa och skriva, inte har dömts till fängelse i mer än fyra månader eller till samhällstjänst i mer än 60 timmar.

Förfaranden i brottmålsdomstolar med jury inleds med att åtalsakten läses upp. Den är en sammanfattning av de huvudsakliga resultaten av förundersökningen. Därefter hörs vittnen och de parter som berörts av förundersökningen. Dessa förhör ska göra det möjligt för juryn, som inte fått ta del av undersökningshandlingarna, att bilda sig en egen uppfattning. Den allmänna åklagaren lägger därefter fram sin sakframställan, de civilrättsliga parterna yttrar sig och advokaterna håller sina pläderingar. Den tilltalade hörs också. Han eller hon ska besvara frågorna från rättsens ordförande, förklara sig kring omständigheterna och kan även förklara sig oskyldig. Efter förhandlingarna drar sig de **tolv jurymedlemmarna** tillbaka för överläggningar bakom stängda dörrar. De **ska yttra sig om huruvida den tilltalade är skyldig eller icke skyldig**. Juryn beslutar genom röstning och beslutet kan innehålla nyanseringar. Juryn kan till exempel finna att den tilltalade är skyldig, men att det finns förmildrande omständigheter. Om den tilltalade förklaras skyldig överlägger de lagfarna domarna med juryn om vilket straff som ska utdömas. Detta beslut fattas med absolut majoritet. Beslutet om huruvida den tilltalade är skyldig eller icke skyldig måste vara motiverat.

I princip kan domar från brottmålsdomstolar med jury inte överklagas (*appel/hoger beroep*). Den dömde, den civilrättsliga parten och åklagaren kan dock väcka kassationstalan vid **kassationsdomstolen** (*pourvoi en cassation/cassatieberoep*). Om en dom kasseras, det vill säga ogiltigförklaras av kassationsdomstolen, återförvisas målet till en annan brottmålsdomstol med jury som ska pröva saken på nytt.

Tryckfrihetsbrott och politiska brott

För att det ska bli tal om tryckfrihetsbrott (*délit de presse/drukpersmisdrijf*) måste den brottsliga texten vara spridd i flera exemplar genom ett tekniskt förfarande. Ett politiskt brott (*délit politique/politiek misdrijf*) är ett brott som begås med politiska motiv och för politiska ändamål. Brottmålsdomstolar med jury prövar politiska brott och tryckfrihetsbrott genom allmänt åtal, med undantag för sådana tryckfrihetsbrott som har rasistiska eller främlingsfientliga motiv.

Kassationsdomstolen

Kassationsdomstolen står som **garant för domstolarnas enhetliga rättstillämpning**. Dess behörighet omfattar hela landet. Den prövar inte målet i sak utan enbart rättsfrågor. En kassationstalan kan bara väckas i en **rättsfråga**, det vill säga för att pröva om ett avgörande strider mot lagen eller en allmän rättsprincip. Kassationstalan kan bara väckas mot beslut eller domar i sista instans, alltså beslut som inte längre kan överklagas.

Kassationsdomstolen består av en förste ordförande, en ordförande, sektionsordförande och vanliga domare. Åklagarmyndigheten företräds här av åklagaren vid kassationsdomstolen eller en generaladvokat. Domstolen består av **tre kammare**. Den första granskar tvistemål, handelsmål, skattemål och mål som rör disciplinärenden, den andra granskar brottmål och den tredje granskar tvister som gäller arbetsrätt och socialförsäkringsärenden. Varje kammare har en fransk och en nederländsk avdelning. Varje avdelning sammanträder vanligtvis i sammansättning om fem domare.

Innan domarna uttalar sig tar de del av slutsatserna från den **allmänna åklagaren** vid kassationsdomstolen. Kassationsdomstolen kan besluta att avvisa kassationstalan. Om de framförda argumenten inte godtas, avvisas talan och den omtvistade domen vinner laga kraft. Om kassationsdomstolen anser att den omtvistade domen strider mot lagen, ogiltigförklaras domen helt eller delvis och med eller utan återförvisning. Om den anser att ärendet ska omprövas i sak återförvisas det till en domstol på samma nivå som den domstol som meddelade den omtvistade domen. Det är aldrig samma domstol som omprövar ärendet.

Anmärkning

Notera att förutom distriktsdomstolarnas tvistemålsavdelningar (tvistemålsdomstolarna) har även appellationsdomstolarnas brottmålsavdelningar, brottmålsdomstolar med jury, distriktsdomstolarnas brottmålsavdelningar (brottmålsdomstolarna) och polisdomstolarna (i straffrättsliga mål) behörighet att pröva enskilda anspråk (framför allt om skadestånd) från civilrättsliga parter i brottmålsprocesser, dvs. brottsoffer i vid bemärkelse.

Rättsdatabaser

Mer information om belgiska domstolar finns på [det belgiska rättsväsendets portal](#).

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Länkar

[Den federala offentliga tjänsten på rättsområdet](#)

Senaste uppdatering: 28/07/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Bulgarien

I det här avsnittet finns information om det bulgariska domstolsväsendet.

Organisationen av rättskipningen – domstolsväsendet

Förstainstansdomstolar i tviste- och brottmål

Distriktsdomstolar

Den huvudsakliga förstainstansdomstolen är distriktsdomstolen. Den behandlar alla mål som inte enligt lag ska prövas av andra domstolar. Den behandlar tvistemål, brottmål och förvaltningsmål. Distriktsdomstolens avgöranden kan överklagas till respektive regionaldomstol.

Distriktsdomstolen består av domare och leds av en ordförande.

Regionaldomstolar

I egenskap av **förstainstansdomstol** behandlar regionaldomstolen följande:

Tvistemål – talan om fastställande av faderskap, avslutande av adoptioner, omyndigförklaring av en person eller upphävande av en sådan omyndighetsförklaring, talan om fastställande av äganderätt till eller sakrätt i en egendom om tvisteföremålets värde överstiger 50 000 bulgariska lev (BGN), privaträttsliga tvister som rör belopp på mer än 25 000 BGN (med undantag av underhållskrav, arbetsrättsliga krav eller krav på återbetalning av obehöriga utgifter), talan om fastställande av en otillåten, ogiltig eller felaktig bolagsregistrering för vilken det i lag föreskrivs att regionaldomstolen har behörighet i första instans, tvister som enligt annan lagstiftning ska prövas av en regionaldomstol.

Brottmål – mål som rör brott enligt artiklarna 95–110, 115, 116, 118, 119, 123, 124, 131.2.1 och 131.2.2, 142, 149.5, 152.4, 196a, 199, 203, 206.4, 212.5, 213a.3 och 213a.4, 214.2, 219, 224, 225b, 225c, 242, 243–246, 248–250, 252–260, 277a–278e, 282–283b, 287a, 301–307a, 319a–319f, 330.2 och 330.3, 333, 334, 340–342, 343.1 c, 343.3 b och 343.4, 349.2 och 349.3, 350.2, 354a.1 och 354a.2, 354b, 356f–356i, 357–360 och 407–419a i strafflagen, med undantag av de mål som omfattas av behörighetsområdet för den specialiserade brottmålsdomstolen enligt artikel 411a i [strafflagen](#).

I Sofia finns en stadsdomstol med samma befogenheter som en regionaldomstol. Stadsdomstolen i Sofia fungerar som förstainstansdomstol i mål som rör brott av en allmän karaktär och som begåtts av personer som åtnjuter immunitet eller av regeringsledamöter.

Regionaldomstolarna är belägna i regionernas centralorter. Inom varje regionaldomstols domkrets finns en eller flera distriktsdomstolar.

Andrainstansdomstolar i tviste- och brottmål

I egenskap av **andrainstansdomstolar** behandlar regionaldomstolarna överklaganden av avgöranden i distriktsdomstolsmål samt andra mål som de tilldelas enligt lag.

I egenskap av andrainstansdomstolar behandlar appellationsdomstolarna överklaganden av avgöranden i regionaldomstolsmål samt andra mål som de tilldelas enligt lag.

Tredjeinstansdomstolar i tviste- och brottmål

Högsta kassationsdomstolen fungerar som sista instans i samtliga tviste- och brottmål. Dess territoriella behörighet omfattar hela Bulgarien.

Rättsdatabas

Varje domstol i Bulgarien har en webbplats som tillgodoser medborgarnas, juridiska personers och förvaltningsmyndigheters behov. På dessa webbplatser finns information om domstolens organisation och verksamhet samt information om pågående och avslutade mål.

Databasernas namn och adress

På [högsta rättsliga rådets](#) webbplats finns en detaljerad förteckning över domstolarna i Bulgarien, inklusive deras adresser och webbplatser (endast på bulgariska).

Senaste uppdatering: 29/06/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Tjeckien

Domstolsväsendet i Tjeckien består av 89 distriktsdomstolar, åtta regiondomstolar och Högsta domstolen.

Allmänna domstolar – inledning

Behörighet i tvistemål

Distriktsdomstolar (*okresní soudy*), regiondomstolar (*krajské soudy*), appellationsdomstolar (*vrchní soudy*) samt Högsta domstolen (*Nejvyšší soud*) ansvarar för prövningen av tvistemål.

Domstolar i första instans

Distriktsdomstolarna handlägger mål och andra juridiska ärenden som rör civilrätt, arbetsrätt, familjerätt och handelsrätt, såvida lagen inte föreskriver att en annan domstol har materiell behörighet.

Övriga mål som inte omfattas av privaträtten (t.ex. utnämning och entledigande av skiljedomare, upphävande av skiljeutslag osv.) handläggs av distriktsdomstolar som tvistemål, om så föreskrivs av lagen

Mål som omfattas av distriktsdomstolarnas behörighet handläggs vanligen av en ensam domare.

Om så stadgas i lag avgörs arbetsrättsliga och andra frågor av en domare och två lekmannadomare.

Regionaldomstolar fungerar som första instans i mål och tvister som anges i § 9.2 och i § 9a civilprocesslagen.

Förfaranden vid en regiondomstol i egenskap av förstainstansdomstol handläggs av en ensamdomare, en avdelning bestående av en ordförande och två domare prövar och prövar talan i första instans, när så stadgas i lag.

Högsta domstolens prövar mål i första instans på grundval av 51 § i lag nr 91/2012 om internationell privaträtt. I detta sammanhang erkänner Högsta domstolen utländska domstolars slutliga avgöranden.

Högsta domstolen sammanträder i mindre avdelningar eller i plenum.

Andra instans

När distriktsdomstolarna handlägger mål i första instans är regiondomstolarna andra instans.

När regiondomstolarna handlägger mål i första instans är appellationsdomstolarna andra instans.

Appellationsdomstolen sammanträder som en avdelning bestående av en avdelningsordförande och två domare, såvida inte annat följer av särlagstiftning.

Rättsdatabaser

Tjeckiens lagstiftning finns på [Tjeckiska regeringens officiella portal](#).

Är tillgången till rättsdatabasen kostnadsfri?

Ja, endast denna portal ger gratis tillgång till lagtexter

Behörighet i brottmål

Distriktsdomstolar, regiondomstolar, appellationsdomstolar samt Högsta domstolen ansvarar för prövningen av brottmål.

Domstolar i första instans

Distriktsdomstolarna fungerar som första instans, såvida inte något annat stadgas i straffprocesslagen (lag nr 141/1961).

Brottmål avgörs i en avdelning med flera domare eller en ensamdomare. Avdelningsordföranden eller ensamdomaren beslutar ensam om detta uttryckligen stadgas i lag. Distriktsdomstolarnas avdelningar består av en avdelningsordförande och två lekmannadomare. En avdelningsordförande eller en domare kan fungera som ensamdomare. Endast lagfarna domare kan fungera som ordförande i en avdelning.

Regiondomstolar prövar brottmål i första instans då lagen föreskriver fängelse i minst fem år, eller när särskild påföljd kan utdömas. Regiondomstolar är också första instans i brottmål som avses i § 17.1 i lagen om rättegångar i brottmål, även om det minsta fängelsestraffet är lägre.

Regiondomstolar är uppdelade i avdelningar. En ensamdomare prövar de ärenden som föreskrivs i processlagstiftningen.

Regiondomstolarnas avdelningar består av

En avdelningsordförande och två lekmannadomare, om de fungerar som domstolar i första instans i brottmål.

En avdelningsordförande och två domare i övriga mål.

En avdelningsordförande eller en domare kan fungera som ensamdomare. Endast lagfarna domare kan fungera som ordförande i en avdelning.

Andra instans

Regiondomstolen prövar i egenskap av högre domstol överklaganden av domar från distriktsdomstolarna. Appellationsdomstolen prövar i sin tur överklaganden av domar där regiondomstolar dömt i första instans.

Appellationsdomstolen sammanträder som en avdelning bestående av en avdelningsordförande och två domare, såvida inte annat följer av särlagstiftning.

Behörighet i förvaltningsmål

Domstolarnas roll i förvaltningsfrågor är att skydda fysiska och juridiska personers rättigheter enligt offentlig rätt.

Denna uppgift sköts av **förvaltningsdomstolarna**. Dessa är specialiserade avdelningar inom regionaldomstolarna och fungerar som förvaltningsdomstolar i första instans.

Förvaltningsdomstolarna består av: Regiondomstolens ordförande, vice ordföranden och domare. Enskilda mål behandlas av en avdelning bestående av tre domare.

Förvaltningsdomstolarna handlägger

klagomål mot förvaltningsbeslut fattade av verkställande organ, lokala eller regionala organ, fysiska eller juridiska personer eller andra organ med befogenhet att pröva fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter inom offentlig förvaltning (nedan kallat *ett förvaltningsorgan*).

frågor som rör skydd mot ett förvaltningsorgans underlåtelse att vidta åtgärder,

skydd mot olagligt ingripande av förvaltningsorgan.

åtgärder i frågor om domstols behörighet.

valfrågor och frågor som rör lokala eller regionala folkomröstningar,

frågor som rör politiska partier och politiska rörelser,

upphävande av åtgärder av allmän karaktär eller delar därav som är lagstridiga,

disciplinära frågor som rör domare, domstolspersonal, åklagare samt exekutionstjänstemän,

frågor som rör vissa yrkesetiska regler.

Högsta förvaltningsdomstolen fungerar som sista instans och består av ordföranden, vice ordförandena samt domare. Enskilda mål behandlas vanligen av en avdelning bestående av tre domare.

Vid sidan av prövningen av överklaganden är Högsta förvaltningsdomstolen även behörig att upplösa politiska partier eller politiska rörelser samt att suspendera eller åter tillåta deras verksamhet, och vidare att pröva klagomål som rör behörighet samt att fullständigt eller delvis ogiltigförklara allmänna bestämmelser. Högsta förvaltningsdomstolens ytterligare materiella behörighet fastställs i särlagstiftning.

Mer information finns på webbplatsen [Europeisk civilrättslig atlas – Tjeckiens rättssystem](#).

Mer information finns på följande webbsida: [Nejvyšší správní soud](#) (Högsta förvaltningsdomstolen).

Relaterade länkar

[Domstolsväsendet](#)

Senaste uppdatering: 09/11/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Danmark

I det här avsnittet hittar du information om hur allmänna domstolar fungerar i Danmark.

Allmänna domstolar – inledning

Högsta domstolen (Højesteret)

Högsta domstolen är högsta instans för överklaganden. Den ligger i Köpenhamn. Högsta domstolen prövar domar och beslut som fullföljs dit från Østre Landsret

Vestre Landsret, och

Sjö- och handelsdomstolen.

Högsta domstolen prövar både brottmål och tvistemål och är högsta instans för överklaganden i mål som gäller testamenten, konkurser, utsökning och fastighetsregistrering.

Högsta domstolen tar inte ställning till skuldfrågan i brottmål. Överklaganderätt till högsta domstolen föreligger bara i undantagsfall (se nedan). Inga lekmannadomare sitter i Högsta domstolen.

Østre Landsret och Vestre Landsret

Det finns **två landsretter** i Danmark. De påminner om de svenska hovrätterna och har hand om överklaganden från distriktsdomstolarna, byretterna.

Tvistemål och brottmål prövas av distriktsdomstolarna (byrätterna), som är allmänna underrätter och kan jämföras med de svenska tingsrätterna. Under vissa omständigheter kan tvistemål hänskjutas till en landsret.

Distriktsdomstolarna (Byrätterne)

I distriktsdomstolarna prövas tvistemål och brottmål samt mål som rör utsökning, testamenten och konkurser. Även notariehandlingar faller inom distriktsdomstolarnas behörighetsområde. Vissa distriktsdomstolar ansvarar fortfarande för fastighetsregistreringen i vissa domsagor tills denna funktion tas över av fastighetsdomstolen (Tinglysningsretten).

Rättsdatabaser

För mer information, se [organisationsdiagrammet över danska domstolar](#).

Senaste uppdatering: 05/05/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Tyskland

Här hittar du information om hur de allmänna domstolarna är organiserade i Tyskland.

Allmänna domstolar – Inledning

Behörighet i tvistemål

I sin roll som förstainstansdomstolar är **distriktsdomstolarna** (*Amtsgerichte*) behöriga att pröva tvistemål – framför allt mål där tvisteföremålets värde uppgår till högst 5 000 euro. De prövar även vissa mål, t.ex. hyrestvister och familje- och underhållsmål, oberoende av tvisteföremålets värde.

Mål i distriktsdomstolar prövas av en ensamdomare.

I sin roll som förstainstansdomstolar är **delstatsdomstolarna** (*Landgerichte*) behöriga att pröva alla tvistemål som inte omfattas av distriktsdomstolarnas behörighet. Det rör sig vanligtvis om tvister där tvisteföremålets värde överstiger 5 000 euro.

I princip prövas därför även mål vid delstatsdomstolarna av en ensamdomare. Komplicerade ärenden och mål av grundläggande betydelse avgörs dock i en avdelning bestående av tre yrkesdomare.

I sin roll som domstolar i **andra instans** prövar delstatsdomstolarna överklaganden av distriktsdomstolars avgöranden i tvistemål. Överklaganden prövas av en avdelning bestående av tre domare.

Dessutom kan **avdelningar för handelsmål** inrättas vid delstatsdomstolarna. De prövar tvister i första och andra instans. Dessa avdelningar består av en lagfaren domare som fungerar som ordförande och två personer ur näringslivet som fungerar som lekmannadomare.

Delstatsöverdomstolarna (*Oberlandesgerichte*) fungerar vanligtvis som domstolar i andra instans. I tvistemål prövar de överklaganden av domar från delstatsdomstolarna samt överklaganden av distriktsdomstolars domar i familjefrågor.

De avdelningar (*Senate*) som **delstatsöverdomstolarna** är indelade i består vanligtvis av tre yrkesdomare. Tvistemål som inte är särskilt komplicerade och som inte är av grundläggande betydelse kan dock även överlämnas till en ensamdomare.

Den högsta allmänna domstolen är den **högsta förbundsdomstolen** (*Bundesgerichtshof*), som är sista instans och endast prövar överklaganden i rättsfrågor. De avdelningar som högsta förbundsdomstolen är indelad i består av fem yrkesdomare.

Behörighet i brottmål

Förstainstansdomstolen

I **domstolslagen** (*Gerichtsverfassungsgesetz – GVG*) anges domstolarnas behörighet i brottmål. Distriktsdomstolarna är första instans i brottmål, om inte delstatsdomstolarnas eller delstatsöverdomstolarnas domsrätt är etablerad (§ 24.1 punkterna 1–3 GVG). En brottmålsdomstol prövar ett mål (§ 25 GVG) om enskilt åtal väckts, eller ett strängare straff än en tvåårig fängelse inte förväntas.

I alla andra fall inrättas en domstol med lekmannadomare (*Schöffengericht*) (§ 28 GVG). Denna är sammansatt av en yrkesdomare och två lekmannadomare. Denna domstol prövar mål om medelsvåra brott som distriktsdomstolen är behörig för (§ 24.1 GVG), om målet inte har hänskjutits till en brottmålsdomare (§ 25 GVG). Det rör sig om mål där det förväntade straffet är fängelse i 2–4 år. Dessutom kan domstolen på begäran av åklagarmyndigheten pröva mål i utökad sammansättning (§ 29.2 GVG) om åklagarmyndigheten och domstolen anser att ärendets omfattning gör att ytterligare en yrkesdomare bör yttra sig. Behörigheten för **delstatsdomstolarna** regleras av § 74.1 GVG. I denna anges att delstatsdomstolen är ansvarig för att pröva alla brott som varken omfattas av distriktsdomstolarnas eller delstatsöverdomstolarnas behörighet, dvs. brott som förväntas ge ett längre fängelsestraff.

I den tyska strafflagen (*Strafgesetzbuch*) skiljer man mellan en "förseelse" (*Vergehen*) och ett "brott" (*Verbrechen*). Ett brott är en brottslig gärning som enligt lag ger fängelse i minst ett år. Brott betraktas således som allvarigare än förseelser.

Delstatsdomstolarna prövar också alla andra brottmål som kan ge fängelse i mer än fyra år (§ 74.1 första delen av andra meningen GVG).

Delstatsdomstolarna är också behöriga om åklagarmyndigheten beslutar att väcka åtal i en delstatsdomstol eftersom målet är av särskild betydelse, även om distriktsdomstolen i vanliga fall skulle vara behörig.

Vid delstatsdomstolarna prövas brottmål i första instans av en så kallad stor brottmålsavdelning (*Große Strafkammer*), som vanligtvis är sammansatt av tre yrkesdomare och två lekmannadomare. Enligt § 76.2 GVG kan en stor brottmålsavdelning, när ett mål inleds eller när datumet för rättegång fastställs, besluta att endast två yrkesdomare och två lekmannadomare behövs.

Delstatsöverdomstolen fungerar som första instans för de brott och förseelser som anges i § 120.1 och 120.2 GVG, varav de flesta rör hot mot Förbundsrepubliken Tysklands säkerhet eller existens. Brottmålsavdelningen (*Strafsenat*) vid högsta förbundsdomstolen är sammansatt av fem domare, inklusive ordföranden. När rättegången inleds kan brottmålsavdelningen dock besluta att målet endast behöver prövas av tre yrkesdomare, inklusive den domare som fungerar som ordförande, om inte brottets omfattning eller svårighetsgrad kräver att ytterligare två yrkesdomare deltar (§ 122.2 första och andra meningen GVG).

Överklaganden

Delstatsdomstolarna prövar överklaganden av domar från distriktsdomstolen (§ 312 i straffprocesslagen [*Strafprozessordnung*, StPO]), där överklagandet prövas av en så kallad liten brottmålsavdelning (*Kleine Strafkammer*) (§ 76.1 GVG), som är sammansatt av en yrkesdomare och två lekmannadomare. Vid överklaganden av domar från en utökad avdelning med lekmannadomare ingår ytterligare en yrkesdomare (§ 76.6 GVG). Dessutom är det enligt § 335 StPO möjligt att i stället för ett ordinarie överklagande inge ett så kallat direktöverklagande (*Sprungrevision*) avseende en rättsfråga.

Överklaganden avseende **rättsfrågor** (*Revision*) kan inges mot alla domar från delstatsdomstolen eller delstatsöverdomstolen (§ 333 StPO). Högsta förbundsdomstolen är appellationsdomstol (*Revisionsinstanz*) vid alla avgöranden från delstatsöverdomstolarna och de stora brottmålsavdelningarna vid delstatsdomstolarna (§ 135.1 GVG). Avdelningarna vid högsta förbundsdomstolen prövar överklaganden i en sammansättning med fem yrkesdomare, inklusive den domare som fungerar som ordförande. Överklaganden av (andra) domar från delstatsdomstolar prövas av delstatsöverdomstolarna.

Länkar

[Högsta förbundsdomstolen](#)

Senaste uppdatering: 14/05/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Estland

På denna sida redogörs för hur de allmänna domstolarna är organiserade i Estland.

Allmänna domstolar – inledning

Distriktsdomstolarna (**Maakohus**) är allmänna domstolar i **första instans** och handlägger alla tvistemål, brottmål och mål om mindre brott. De handlägger även vissa andra ärenden som enligt lag omfattas av deras behörighet. De rättsliga förfarandena i distriktsdomstolarna regleras av följande lagar: civilprocesslagen, straffprocesslagen och lagen om förfarandet i mål om mindre brott.

Överklaganden av avgöranden som har meddelats av distriktsdomstolarna prövas av de regionala domstolarna (**ringkonnakohus**). Förfarandena i de regionala domstolarna omfattas av samma lagstiftning som förfarandena i första instans.

Domstolar i första instans

I Estland finns det fyra distriktsdomstolar. Varje distriktsdomstol är indelad i ett antal lokala domstolsavdelningar (*kohtumaja*).

Distriktsdomstolar:

Harju distriktsdomstol (*Harju Maakohus*):

Tallinns lokala domstolsavdelning (*Tallinna kohtumaja*)

Viru distriktsdomstol (*Viru Maakohus*):

Lokal domstolsavdelning i Jõhvi (*Jõhvi kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Narva (*Narva kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Rakvere (*Rakvere kohtumaja*)

Pärnu distriktsdomstol (*Pärnu Maakohus*):

Lokal domstolsavdelning i Pärnu (*Pärnu kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Haapsalu (*Haapsalu kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Kuressaare (*Kuressaare kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Rapla (*Rapla kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Paide (*Paide kohtumaja*)

Pärnu distriktsdomstol har en avdelning för betalningsorder, som handhar påskyndade förfaranden för betalningsföreläggande.

Tartu distriktsdomstol (*Tartu Maakohus*):

Lokal domstolsavdelning i Tartu (*Tartu kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Jõgeva (*Jõgeva kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Viljandi (*Viljandi kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Valga (*Valga kohtumaja*)

Lokal domstolsavdelning i Võru (*Võru kohtumaja*)

Tartu distriktsdomstol har också registreringsenhet och fastighetsregister. Fastighetsregistret och fartygsregistret förs av fastighetsregistret.

Registreringsenheten registrerar handelsregistret, registret över ideella föreningar och stiftelser samt företagsinteckningar.

Domstolar i andra instans

Det finns det två regionala domstolar i Estland (*ringkonnakohus*).

Regionala domstolar (*ringkonnakohus*):

Tallinns regionala domstol (*Tallinna Ringkonnakohus*)

Tartu regionala domstol (*Tartu Ringkonnakohus*)

Databaser inom det rättsliga området

Kontaktuppgifter till domstolarna finns på justitieministeriets webbplats, särskilt på [domstolarnas webbplats](#). Tillgången till kontaktuppgifterna är gratis.

Senaste uppdatering: 01/10/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Irland

I det här avsnittet hittar du information om hur allmänna domstolar fungerar i Irland.

Allmänna domstolar

Domstolsväsendet i Irland har sitt ursprung i konstitutionen från 1922, i vilken det föreskrevs att nya domstolar skulle inrättas som ersättning för dem som hade utvecklats under den brittiska förvaltningen. Nya domstolar inrättades 1924 under *Courts of Justice Act*, som fastställde den rättsliga grunden för ett domstolsväsende.

De nuvarande domstolarna inrättades genom 1961 års *Courts Act (Establishment and Constitution)*, enligt artikel 34 i den konstitution som antogs av det irländska folket 1937. Appellationsdomstolen (*Court of Appeal*) inrättades den 29 oktober 2014, efter en folkomröstning 2013.

Artiklarna 34–37 i konstitutionen rör rättsväsendet i allmänhet. I artikel 34.1 anges det att "rättvisa ska skipas av domstolar inrättade genom lag". Enligt konstitutionen består domstolsväsendet av en högsta överprövningsinstans, Högsta domstolen (*Supreme Court*), appellationsdomstolen som har behörighet i både brott- och tvistemål, och domstolar som fungerar som första instans, vilket inbegriper en *High Court* med obegränsad behörighet i brottmål och tvistemål samt domstolar med begränsad behörighet, nämligen grevskapsdomstolar (*Circuit Courts*) och distriktsdomstolar (*District Courts*), som är regionalt organiserade.

Tvistemålsdomstolar

Högsta domstolen

När det trettiotredje tillägget till konstitutionen, om inrättande av appellationsdomstolen, trädde i kraft den 28 oktober 2014 medförde detta stora ändringar i

 [Högsta domstolens](#) behörighet att pröva överklaganden. Från och med den dagen har Högsta domstolen behörighet att pröva ett överklagande –

a) av ett beslut från appellationsdomstolen, om Högsta domstolen anser att beslutet rör en fråga av allmänt intresse, eller att det ligger i rättskipningens

intresse att beslutet överklagas till Högsta domstolen, och

b) av ett beslut från *High Court*, om Högsta domstolen anser att det finns exceptionella omständigheter som motiverar ett direkt överklagande till Högsta domstolen – en grundförutsättning för detta är att beslutet rör en fråga av allmänt intresse och/eller att det ligger i rättskipningens intresse att beslutet överklagas.

Överklaganden av tvistemålsdomar från *High Court* som före det trettiotredje tillägget skulle ha prövats av Högsta domstolen prövas nu av appellationsdomstolen, förutom de mål där Högsta domstolen har tillåtit ett överklagande eftersom den anser att det uppfyller de villkor som anges i artikel 34.5.4^e i konstitutionen. Rättsfrågor som en grevskapsdomstol tidigare kunde hänskjuta till Högsta domstolen för avgörande (ett "angivet mål") kan nu prövas av appellationsdomstolen.

Det trettiotredje tillägget påverkade inte Högsta domstolens ursprungliga behörighet enligt artikel 26 i konstitutionen. I artikel 26 i konstitutionen anges att Högsta domstolen får pröva om ett lagförslag (eller någon bestämmelse i det), som har antagits av parlamentets båda kamrar och överlämnats till presidenten för undertecknande och omvandling till lag, strider mot konstitutionen. Förutsättningen är att presidenten hänvisar ärendet till domstolen. Slutligen är det Högsta domstolen som har till uppgift att avgöra om presidenten är permanent oförmögen att utöva sitt ämbete, om den frågan skulle bli aktuell.

Domstolen sammanträder vanligtvis i en sammansättning med tre till fem domare, och i undantagsfall sju domare. När Högsta domstolen prövar mål om huruvida en lag som antagits av parlamentet (*Oireachtas*) är förenlig med konstitutionen måste den enligt konstitutionen sammanträda i sammansättning med minst fem domare. Detta krav gäller även när domstolen ombeds yttra sig i om huruvida ett lagförslag som antagits av *Oireachtas* är förenligt med konstitutionen, när presidenten har hänskjutit förslaget enligt artikel 26 i konstitutionen. Minst fem domare krävs också om domstolen, i enlighet med artikel 12 i konstitutionen, ska ta ställning till huruvida presidenten har blivit permanent oförmögen att utöva sitt ämbete. Ordföranden för Högsta domstolen (*Chief Justice*) eller en domare i Högsta domstolen kan ensam pröva vissa ansökningar om interimistiska åtgärder och förfaranden.

Appellationsdomstolen

Appellationsdomstolen inrättades den 29 oktober 2014, efter en folkomröstning 2013. I likhet med övriga överrätter får appellationsdomstolen en del av sin behörighet från konstitutionen och en del från lagstiftningen. Dess funktion är att vara en appellationsdomstol mellan *High Court* och Högsta domstolen.

Appellationsdomstolen är behörig att pröva överklaganden av tvistemålsdomar från *High Court* som före det trettiotredje tillägget till konstitutionen skulle ha prövats av Högsta domstolen. Undantag görs för de mål där Högsta domstolen har tillåtit ett överklagande eftersom den anser att överklagandet uppfyller villkoren i artikel 34.5.4 i konstitutionen. Domstolen kan pröva överklaganden av avgöranden från *High Court* om huruvida en lag är förenlig med konstitutionen. Enligt konstitutionen får ingen lag antas som begränsar appellationsdomstolens behörighet på detta område.

Appellationsdomstolen är sammansatt av en ordförande och nio ordinarie domare. Ordföranden för Högsta domstolen och ordföranden för *High Court* är ex officio-domare i appellationsdomstolen. Domstolen kan sammanträda i sammansättning med tre domare. Vissa ansökningar om interimistiska åtgärder eller särskilda förfaranden kan prövas av ordföranden ensam, eller av en domare som ordföranden utsett.

High Court

Enligt konstitutionen är *High Court* behörig att avgöra både rätts- och sakfrågor av alla slag i alla typer av tviste- och brottmål. *High Court* är ensamt behörig för adoptions- och utlämningsärenden. *High Court* är också behörig att pröva om en lag är ogiltig därför att den strider mot konstitutionen (utom lagar som redan har prövats av Högsta domstolen på presidentens begäran). De flesta mål i *High Court* avgörs av en enda domare. Det finns dock vissa lagstadgade undantag, till exempel vid ärekränkning, misshandel och olaga frihetsberövande från det allmännas sida. I sådana mål är domstolen sammansatt av en domare och jury. Ärenden av synnerlig vikt kan avgöras av två eller flera domare (*Divisional Court*).

High Court prövar överklaganden av grevskapsdomstolarnas avgöranden i tvistemål. Dessutom är *High Court* behörig att överpröva alla lägre instansers avgöranden och utfärda förelägganden av olika slag till de lägre domstolarna (till exempel om prövningsförbud eller omprövning). Sådana förelägganden gäller inte sakinnehållet i de lägre domstolarnas avgöranden, utan frågan om de har överskridit sina befogenheter.

High Court kan också avgöra en rättsfråga på begäran av en distriktsdomstol. Den handlägger också frågor om borgen i fall där den misstänkte har åtalats för mord eller där den misstänkte ansöker om ändring i de krav och villkor som distriktsdomstolen har uppställt.

High Court sammanträder som regel i Dublin när den avgör mål som första instans. Men den kan också sammanträda på andra orter när den avgör skadeståndsmål vid dödsfall eller andra personskador eller överklaganden av domar från grevskapsdomstolarna.

Grevskapsdomstolar (Circuit Courts)

 Grevskapsdomstolarnas behörighet i tvistemål är begränsad, såvida inte samtliga parter i en rättegång samtycker. I så fall är behörigheten obegränsad. För vissa mål gäller en beloppsbegränsning på 75 000 euro (60 000 euro i vid en talan om ersättning för personskada).

Grevskapsdomstolarna fastställer testamenten och prövar också ärenden om äganderätt eller nyttjanderätt till fast egendom, om egendomens bruksvärde inte är högre än 253,95 euro. Grevskapsdomstolarna avgör även familjemål, bland annat hemskillnad, äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap och överklaganden av distriktsdomstolarnas avgöranden i sådana mål.

Tvistemål avgörs i grevskapsdomstolarna av en domare utan jury. Grevskapsdomstolarna prövar överklaganden av distriktsdomstolarnas avgöranden i både tviste- och brottmål. I sådana fall hålls ny huvudförhandling och grevskapsdomstolens avgörande är slutligt och kan inte överklagas vidare.

Grevskapsdomstolarna prövar alla ansökningar om nya utskänkningstillstånd, och avgöranden från specialdomstolar, till exempel diskrimineringsnämnden (*Director of Equality Investigations*), överklagas dit.

Distriktsdomstolar (District Courts)

 Distriktsdomstolarnas behörighet är lokal och begränsad. I familjemål avgör dessa domstolar frågor om underhållsbidrag, besöksförbud, vårdnad, umgängesrätt och faderskap.

Distriktsdomstolarna är behöriga att avgöra tvistemål om avtal i allmänhet, leasingavtal, avbetalningsköp, skadestånd utanför avtalsförhållanden, obetald hyra och felaktigt innehållande av varor, om tvisten gäller högst 15 000 euro. Distriktsdomstolarna är också behöriga att verkställa betalningsdomar från alla domstolar. Vidare handlägger de olika former av tillståndsärenden, till exempel för försäljning av alkohol. Slutligen avgör de mål om ersättning för skadegörelse om skadeståndskravet inte är större än 15 000 euro.

Distriktsdomstolarna är fördelade över 24 distrikt, nämligen Dublins storstadsdistrikt och 23 andra distrikt. I regel handlägger distriktsdomstolen ett mål på den ort där ett avtal ingicks eller där svaranden bor eller bedriver näringsverksamhet eller, vid tillståndsärenden, där den lokal är belägen som tillståndet gäller.

Brottmålsdomstolar

Högsta domstolen (Supreme Court)

Högsta domstolen prövar överklaganden av appellationsdomstolens avgöranden, under förutsättning att det överklagade avgörandet rör en rättsfråga av synnerlig vikt.

Appellationsdomstolen (Court of Appeal)

Genom 2014 års lag om appellationsdomstolen (*Court of Appeal Act 2014*) fick appellationsdomstolen behörighet att pröva sådana överklaganden som tidigare prövades av brottmålsdomstolen i andra instans (*Court of Criminal Appeal*).

Överklaganden från personer som dömts i en grevskapsdomstol eller den centrala brottmålsdomstolen (*Central Criminal Court*) kan få ett intyg från den domare som prövade målet om att målet kan överklagas till appellationsdomstolen. Om domstolen vägrar att utfärda ett sådant intyg kan appellationsdomstolen själv, efter att detta beslut överklagats, bevilja prövningstillstånd.

Enligt artikel 2 i 1993 års strafflag (*Criminal Justice Act 1993*) kan riksåklagaren (*Director of Public Prosecutions*) dessutom överklaga en dom med motiveringen att den är alltför mild. Vid påstådd domvilla kan ett överklagande inges enligt artikel 2 i 1993 års strafflag.

Appellationsdomstolen fick även behörighet att pröva överklaganden från riksåklagaren i en rättsfråga som uppstått till följd av brottmål som resulterat i ett frikännande. Appellationsdomstolens beslut påverkar inte själva frikännandet i sådana mål.

Överklaganden från riksåklagaren av ett frikännande eller av ett beslut att inte hålla en ny rättegång prövas också av appellationsdomstolen. Genom 2014 års lag om appellationsdomstolen övertog appellationsdomstolen den behörighet att pröva överklaganden som tidigare tillkom krigsöverrätten. Det innebär att överklaganden från personer som dömts i en krigsrätt numera prövas av appellationsdomstolen.

Brottmålsdomstolen i andra instans (*Court of Criminal Appeal*)

Genom 2014 års lag om appellationsdomstolen övertogs den behörighet som tidigare tillkom [brottmålsdomstolen i andra instans](#) av appellationsdomstolen.

Specialdomstolen för brottmål (*Special Criminal Court*)

[Specialdomstolen för brottmål](#) inrättades för prövning av brott för vilka det fastställs att de vanliga domstolarna inte kan garantera en effektiv rättsskipning och ett effektivt upprätthållande av den allmänna ordningen. Målen avgörs med tre domare och utan jury.

Centrala brottmålsdomstolen (*Central Criminal Court*)

[Centrala brottmålsdomstolen](#) är brottmålsavdelningen vid *High Court*. Den prövar allvarliga brott, inklusive mord, våldtäkt, landsförräderi, sjöröveri och brottmål under *Competition Act 2002*. Målen avgörs med tre domare och utan jury.

Grevskapsdomstolen för brottmål (*Circuit Criminal Court*)

Grevskapsdomstolen för brottmål prövar brottmål som inte kan prövas i centrala brottmålsdomstolen. Domstolen avgör målen med en domare och jury. Den prövar också överklaganden av avgöranden från distriktsdomstolen.

Distriktsdomstolen (*District Court*)

Distriktsdomstolen prövar mindre allvarliga lagöverträdelser (i huvudsak brott mot ordningsregler), men även vissa brott som lyder under allmänt åtal. Målen avgörs med en domare.

Senaste uppdatering: 13/02/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Grekland

Tvistemålsdomstolar (*Πολιτικά δικαστήρια*)

Tvistemålsdomstolarna är behöriga att pröva alla civilrättsliga tvister, inklusive sådana rättsvårdsärenden som enligt lag omfattas av deras behörighet.

Tvistemålsdomstolarna är följande:

Högsta domstolen (*Άρειος Πάγος*).

Appellationsdomstolar (*Εφετεία*).

Förstainstansdomstolar med flera domare (*Πολυμελή Protodikeía*).

Förstainstansdomstolar med en domare (*Μονομελή Protodikeía*).

Fredsdomstolar (*Ειρινodikeía*).

Brottmålsdomstolar (*Ποινικά δικαστήρια*)

Brottmålsdomstolarna prövar brottmål.

Brottmålsdomstolarna är följande:

Högsta domstolen (*Άρειος Πάγος*).

Appellationsdomstolar med fem domare (*Πενταμελή Εφετεία*).

Domstolar med blandad jury (*μεϊκτά ορκotá δικαστήρια*).

Appellationsdomstolar med blandad jury (*μεϊκτά ορκotá Εφετεία*).

Appellationsdomstolar med tre domare (*Τριμελή Εφετεία*).

Domstolar med tre domare för mindre allvarliga brott (*Τριμελή Πλιμμελειodikeía*).

Domstolar med en domare för mindre allvarliga brott (*Μονομελή Πλιμμελειodikeía*).

Domstolar för mindre förseelser (*Ρττισματοdikeía*).

Ungdomsdomstolar (*Δικαστήρια Ανιλικον*).

Enligt särskilda lagar har även följande domstolar behörighet att döma i brottmål:

Krigsrätt (*Stratodikeía*).

Marinens domstolar (*Ναftodikeía*).

Flygvapnets domstolar (*Aerodikeía*).

Dessa domstolar fungerar som specialdomstolar.

De prövar mål om brott som begåtts av militär personal inom armén, flottan eller flygvapnet.

Förvaltningsdomstolar (*Διοικητικά δικαστήρια*)

Högsta förvaltningsdomstolen ("Statsrådet") (*Συμvouίλιο tis Epikrateias*) är en av de tre högsta domstolarna i Grekland (tillsammans med Högsta domstolen och den grekiska revisionsrätten (*Ελεγκτικó Synédrio*)).

Högsta förvaltningsdomstolen behandlar bland annat

ansökningar om o giltigförklaring av förvaltningsåtgärder på grund av lagöverträdelser, myndighetsmissbruk, bristande behörighet eller formella fel,

överklaganden från civil, militär, myndighetsanställd eller annan personal mot beslut av personalkommittéer (*ypiresiaká symvouίλια*) i frågor om befordran, avskedande, degradering osv, och

ansökningar om förnyad prövning av beslut som meddelats av förvaltningsdomstolar. Förvaltningsdomstolarna dömer i förvaltningstvister mellan myndigheter och medborgarna.

Revisionsrätten har både rättsliga och administrativa befogenheter, vilket gör den till ett organ med dubbel funktion. Dess uppgift är att kontrollera statens utgifter, både den offentliga sektorns och de lokala myndigheternas. Den ansvarar också för att övervaka och fördela ansvar till offentliga förvaltningar, och har rättsliga befogenheter att pröva vissa löneärenden för offentliganställda.

De allmänna förvaltningsdomstolarna (*taktiká dioikitiká dikastiria*) är förvaltningsdomstolar i första instans (*Dioikitiká Protodikeia*) och appellationsdomstolar för förvaltningsmål (*Dioikitiká Efeteia*).

Förvaltningsdomstolar i första instans har en eller tre domare, beroende på tvistens värde. De prövar skattemål, socialförsäkringsmål samt tvister av förvaltningsrättslig natur mellan medborgare och statliga eller lokala myndigheter.

Förvaltningsdomstolarna i första instans med tre domare prövar även överklaganden av domar från förvaltningsdomstolar i första instans med en domare.

Appellationsdomstolar i förvaltningsmål prövar överklaganden av domar som meddelats av förvaltningsdomstolarna i första instans med tre domare. Som första instans prövar de även ansökningar om ogiltigförklaring av förvaltningsåtgärder som påverkar anställningssituationen för tjänstemän i den offentliga förvaltningen (avskedanden, förbigående vid tillsättningar av tjänster eller befordringar osv.).

Rättsdatabaser

[Högsta förvaltningsdomstolens](#) webbplats. Tillgång till denna databas är **kostnadsfri**.

[Högsta domstolens](#) webbplats. Tillgång till denna databas är **kostnadsfri**.

Länkar

[Högsta domstolen](#)

[Högsta förvaltningsdomstolen \(Statsrådet\)](#)

[Grekiska revisionsrätten](#)

[Förstainstansdomstolen i Aten](#)

[Förstainstansdomstolen i Thessaloniki](#)

[Förstainstansdomstolen i Pireus](#)

[Förstainstansdomstolen i Patras](#)

[Förstainstansdomstolen i Tripoli](#)

[Förstainstansdomstolen i Amfissa](#)

[Fredsdomstolen i Patras](#)

[Fredsdomstolen i Nikaia](#)

[Fredsdomstolen i Korinth](#)

Senaste uppdatering: 04/07/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Spanien

I artikel 117 i den spanska författningen från 1978 fastställs att principen om den dömande maktens enhet ligger till grund för domstolarnas organisation och verksamhet.

Denna princip innebär att de allmänna domstolarna omfattas av ett enda domstolsväsen.

Det finns ett stort antal domstolar, mellan vilka uppgifterna är fördelade enligt behörighetskriterier som sakområde, belopp, person, funktion eller region, eftersom den dömande maktens enhet inte utesluter förekomsten av olika domstolar med olika behörighetsområden.

I Spaniens författning från 1978 bekräftas att landet är en social och demokratisk rättsstat som främjar frihet, rättvisa, jämlikhet och politisk mångfald som primära värden i rättssystemet. Avdelning VI i författningen handlar om domstolsväsendet, och i artikel 117 fastställs principen om den dömande maktens enhet (*unidad jurisdiccional*) som grund för domstolarnas organisation och verksamhet.

Dessa principer ligger till grund för hur domstolarna är organiserade i Spanien. Landet har ett enhetligt domstolsväsen med oberoende domare som inte kan avsättas, vilka utövar sitt ämbete på ett ansvarsfullt sätt och endast lyder under författningen och rättsstatsprincipen.

De domstolar som inrättats enligt lag eller internationella fördrag har exklusiv behörighet att utöva den dömande makten genom att meddela och verkställa domar.

Allmänna domstolar – inledning

Det finns ett stort antal domstolar som delar på uppgifterna enligt olika lagstadgade behörighetskriterier som sakområde, belopp, person, funktion eller region, eftersom den dömande maktens enhet inte utesluter förekomsten av olika domstolar med olika behörighetsområden. Domstolarna utövar sin dömande makt med exklusiv behörighet i de mål där sådan behörighet tilldelats dem enligt lag.

I lagen om domstolsväsendet, som föreskrivs i artikel 122 i 1978 års författning, fastställs hur domstolar ska inrättas, fungera och ledas.

Man skiljer mellan tre grundläggande aspekter:

Den geografiska aspekten.

Huruvida domstolen utgörs av en enda domare eller ett domarkollegium.

Behörighet.

Den geografiska aspekten

I enlighet med motiveringen till lagen om domstolsväsendet (lag 6/1985 av den 1 juli 1985) är Spanien för rättsliga ändamål uppdelat **geografiskt**, i kommuner, distrikt (*partidos*), provinser och autonoma regioner.

Rätten att utöva den dömande makten har tilldelats följande domstolar: fredsdomstolar (*Juzgados de Paz*), förstainstans- och förundersökningsdomstolar (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), handelsdomstolar (*Juzgados de lo Mercantil*), domstolar som handlägger mål om våld mot kvinnor (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), brottmålsdomstolar (*Juzgados de lo Penal*), förvaltningsdomstolar (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), arbetsdomstolar (*Juzgados de lo Social*), ungdomsdomstolar (*Juzgados de Menores*), domstolar som har ansvar för fångars välfärd och övervakning (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), provinsdomstolar (*Audiencias Provinciales*), de autonoma regionernas överdomstolar (*Tribunales Superiores de Justicia*), nationaldomstolen (*Audiencia Nacional*) och Högsta domstolen (*Tribunal Supremo*).

Nationaldomstolen, Högsta domstolen, de centrala förundersökningsdomstolarna (*Juzgados Centrales de Instrucción*) och de centrala förvaltningsdomstolarna (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-Administrativo*) är behöriga i hela landet.

En enda domare eller ett domarkollegium

Alla domstolar med undantag för Högsta domstolen, nationaldomstolen, de autonoma regionernas överdomstolar och provinsdomstolarna leds av en **ensamdomare**.

Högsta domstolen, som har sitt säte i Madrid, är den allra högsta domstolen i rättssystemet, med förbehåll för bestämmelserna om konstitutionella garantier.

Den består av ordföranden, avdelningsordförandena (*presidentes de sala*) och de domare (*magistrados*) som enligt lag har tilldelats varje avdelning.

Högsta domstolen består av följande avdelningar:

Tvistemålsavdelningen.

Brottmålsavdelningen.

Avdelningen för förvaltningsmål.

Avdelningen för arbetsrättsliga mål.

Avdelningen för militärmål, som regleras av särskild lagstiftning och därutöver även av lagen om domstolsväsendet och de bestämmelser som är gemensamma för denna avdelning och andra avdelningar vid Högsta domstolen.

Nationaldomstolen, som har sitt säte i Madrid, är behörig i hela landet. Den består av en ordförande, avdelningsordförandena och de domare som enligt lag tilldelats varje avdelning (avdelningarna för överklaganden, brottmål, förvaltningsmål och arbetsrättsliga mål).

Det finns en **överdomstol** (*Tribunal Superior de Justicia*) i varje autonom region. Den är högsta domstol för den regionen. Detta påverkar dock inte Högsta domstolens (*Tribunal Supremo*) behörighet, som omfattar hela landet. En autonom regions överdomstol har sitt namn efter den autonoma regionen och dess behörighet omfattar den regionens geografiska område.

Den består av tre avdelningar (en för tviste- och brottmål, en för förvaltningsmål och en för arbetsrättsliga mål).

Den består av en ordförande, som samtidigt är ordförande i tviste- och brottmålsavdelningen, avdelningsordförandena och de domare som enligt lag tilldelats varje enskild avdelning, och i förekommande fall varje underavdelning inom dessa.

Provinsdomstolarna har säte i provinshuvudstäderna, som de får sitt namn från, och deras behörighet omfattar i regel hela provinsen. De består av en ordförande och två eller fler domare. De kan även bestå av två eller fler avdelningar med samma sammansättning. I så fall leder domstolens ordförande arbetet vid en av avdelningarna.

De prövar tviste- och brottmål.

Domstolsbyrån (*Oficina Judicial*)

I lagen om domstolsväsendet beskrivs domstolsbyrån som en förvaltning som ska bistå domare och domstolar i deras dömande uppgifter.

Byrån inrättades för att göra de rättsliga organen effektivare och mer ändamålsenliga och de rättsliga förfarandena mer transparenta, för att främja slutförandet av mål och för att uppmuntra till samarbete och samordning mellan de olika tjänsteavdelningar och enheter som domstolsbyrån består av. Byrån är därmed ett led i satsningen på tillgängliga offentliga tjänster av hög kvalitet, som ligger i linje med de värderingar som uttryckts i författningen och tillgodoser konkreta behov hos befolkningen.

Byrån är ett exempel på en ny organisationsmodell som inför moderna förvaltningsmetoder grundade på en kombination av olika förvaltningsenheter som ger direkt stöd i rättsliga förfaranden, och som motsvarar de gamla domstolsavdelningarna (*juzgados*). Den bistår domarna i rättsliga ärenden, och tillhandahåller allmänna förfarandetjänster som utförs av justitiesekreterare (*Letrados de la Administración de Justicia*). Dessa utför och hanterar alla uppgifter som inte är rent rättsliga, t.ex. mottagande av handlingar, hantering av förelägganden, kontroll av efterlevnad av beslut, icke-rättsliga förfaranden, ansökningar om inledande av ett förfarande, information till parterna, åtgärdande av brister i förfaranden osv.

Det finns tre typer av gemensamma förfarandetjänster:

Gemensamma tjänsten för allmänna frågor.

Gemensamma tjänsten för ärendeförvaltning.

Gemensamma tjänsten för efterlevnadsfrågor.

Behörighet

Utöver den geografiska aspekten behandlas olika typer av frågor i domstol, och handläggningen av dessa sker i **fyra olika domstolssystem**:

Tvistemålsdomstolar: Dessa hanterar tvister som inte uttryckligen kan tilldelas någon annan typ av domstol, utöver ärenden som omfattas av deras behörighet. De kan därför anses vara allmänna domstolar.

Brottmålsdomstolar: Brottmål och brottmålsförhandlingar måste hanteras i brottmålsystemet, med undantag av ärenden som omfattas av militärdomstolens behörighet. Enligt spansk lag kan emellertid civilrättsliga förfaranden som uppstår till följd av brott hanteras samtidigt som brottmålet. I sådana fall är det brottmålsdomstolen som avgör om skadestånd för förlust eller skada vållad genom brottet.

Förvaltningsdomstolar: I författningen anges att domstolarna har tillsynsbefogenheter och ska kontrollera huruvida förvaltningsåtgärder är giltiga, samt huruvida en förvaltningsåtgärd är förenlig med dess syften. Förvaltningsdomstolar prövar huruvida förvaltningsmyndigheters beslut är lagenliga, inklusive ekonomiska krav gentemot dem. Enligt lagstiftningen har nämligen enskilda rätt till ersättning för förluster som de har lidit i samband med sina tillgångar eller rättigheter, förutom vid force majeure, förutsatt att den förlust som lidits beror på myndighetsutövningen.

Arbetsdomstolar: Dessa hanterar arbets- och socialrättsliga frågor, både i enskilda tvister och i samband med kollektivförhandlingar. De hanterar också socialförsäkringsfrågor och skadeståndskrav mot den offentliga förvaltningen om denna är ansvarsskyldig enligt arbetsmarknadslagstiftningen.

Utöver dessa fyra domstolssystem finns det i Spanien även **militärdomstolar**.

Militärdomstolarna är ett undantag från principen om den dömande maktens enhet.

I författningen fastställs principerna för rättssystemet och föreskrivs den dömande maktens enhet. Militärdomstolarna, som utgör en del av det spanska domstolsväsendet, är organiserade och utför sina arbetsuppgifter på grundval av principen om den dömande maktens enhet. De skipar rättvisa inom den rent militära sektorn och, i förekommande fall, vid belägringstillstånd, i enlighet med författningen och bestämmelserna i straffrättsliga, processrättsliga och disciplinära militärlagar.

I fredstid har militärdomstolarna endast behörighet inom den rent militära sektorn, bland annat i mål som rör uppförande som anses vara en överträdelse enligt den militära strafflagen. För trupper som är stationerade utomlands omfattar militärdomstolarnas behörighet alla typer av överträdelser. I krigstid tillåter lag 4/1987 om militärdomstolarnas behörighet och organisation en utvidgning av behörigheten, men detta förutsätter ett beslut i parlamentet (*Cortes Generales*) eller ett regeringsbeslut, om regeringen getts sådan befogenhet.

På det civila området ansvarar militärdomstolarna för att förbereda arvsförfaranden i en testamenterisk eller legal arvsordning för medlemmar av de väpnade styrkorna som, i krigstid, har dött i strid eller till havs. Detta begränsas till nödvändig hjälp med att begrava den avlidne, upprätta bouppteckningen och preliminärt säkra den avlidnes tillgångar. Behörig civil rättslig myndighet ska alltid informeras.

Militärdomstolar består av yrkesmilitärer, medlemmar av de väpnade styrkorna och företrädare för försvarsministeriet.

Militärdomstolssystemet omfattar de regionala militärdomstolarna (*Juzgados Togados Territoriales*), de centrala militärdomstolarna (*Juzgados Togados Centrales*), de högre regionala militärdomstolarna (*Tribunales Militares Territoriales*) och den centrala militärdomstolen (*Tribunal Militar Central*). Högsta instans i militärdomstolssystemet är emellertid Högsta domstolens femte avdelning.

Den centrala militärdomstolen har sitt säte i Madrid och dess behörighet omfattar hela landet. Den är en centraliserad domstol för sådana ärenden som den tilldelats enligt lag 4/1987 av den 15 juli 1987 om militärdomstolarnas behörighet och organisation.

De regionala militärdomstolarna ansvarar för att göra militära brottsutredningar i mål som omfattas av deras behörighet. Målen prövas dock av respektive högre regional militärdomstol. En av de regionala militärdomstolarnas uppgifter är dessutom att överse straffutmätningen i samband med militära kriminalvårdsanstalter och deras interner.

Genom att en avdelning för militärsmål har inrättats inom Högsta domstolen, som i fråga om förfaranden och medlemmarnas status omfattas av samma regler som de andra avdelningarna, uppnås enhetlighet i toppen av de båda domstolssystem som utgör Spaniens domstolsväsende.

Denna avdelning består av domare som kommer både från allmänna domstolar och från militärdomstolar. Därigenom garanteras jämvikt i de rättsliga förfarandena på högsta nivå. Avdelningen har vanligen till uppgift att bedöma överklaganden i rättsfrågor och förnyad prövning av mål, men kan naturligtvis också vara behörig i vissa mål som berör högt uppsatta militärer.

Spanien har inget system med särskilda domstolar, men inom ramen för de domstolssystem som nämns ovan **har specialdomstolar inrättats för specifika frågor som våld mot kvinnor, fångars välfärd och övervakning samt ungdomsdomstolar. Det rör sig om allmänna domstolar som är specialiserade inom ett visst område. Ytterligare uppgifter om detta finns i faktabladet om specialdomstolar i Spanien.**

I nedanstående analys av Spaniens fyra domstolssystem redogörs för de olika domstolarnas behörighet.

Civilrätt

Högsta domstolens första avdelning (*Sala I del Tribunal Supremo*), tviste- och brottmålsavdelningarna i de autonoma regionernas överdomstolar (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), provinsdomstolarnas tvistemålsavdelningar (*Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), förstainstansdomstolarna (*Juzgados de Primera Instancia*), fredsdomstolarna och vissa specialiserade domstolar (familjedomstolar (*Juzgados de Familia*), handelsdomstolar, domstolar för gemenskapsvarumärken (*Juzgados de Marca Comunitaria*), och domstolar som hanterar ärenden om våld mot kvinnor) har alla behörighet i civilrättsfrågor.

I faktabladet om specialdomstolar i Spanien redogörs i detalj för hur handelsdomstolar, domstolar för gemenskapsvarumärken och domstolar som hanterar ärenden om våld mot kvinnor fungerar.

Straffrätt

Högsta domstolens andra avdelning (*Sala 2ª del Tribunal Supremo*), den nationella domstolens brottmålsavdelning (*Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), tviste- och brottmålsavdelningen i de autonoma regionernas överdomstolar (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), provinsdomstolarnas brottmålsavdelningar (*Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), brottmålsdomstolarna, de lokala förundersökningsdomstolarna (*Juzgados de Instrucción*), ungdomsdomstolarna, domstolarna med ansvar för fångars välfärd och övervakning, domstolarna som hanterar mål om våld mot kvinnor och fredsdomstolarna har alla behörighet i straffrättsfrågor.

I faktabladet om specialdomstolar i Spanien redogörs i detalj för hur ungdomsdomstolar, domstolar med ansvar för fångars välfärd och övervakning och domstolar som hanterar mål om våld mot kvinnor fungerar.

Förvaltningsrätt

Domstolar med behörighet i förvaltningsrättsliga frågor är Högsta domstolens tredje avdelning (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), avdelningen för förvaltningsmål vid nationaldomstolen (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de la Audiencia Nacional*), avdelningen för förvaltningsmål vid de autonoma regionernas överdomstolar (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de los Tribunales Superiores de Justicia*), de centrala förvaltningsdomstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Social- och arbetsrätt

Arbetsdomstolsystemet består av Högsta domstolens fjärde avdelning (*Sala 4ª del Tribunal Supremo*), avdelningen för arbetsrättsliga mål vid nationaldomstolen (*Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), avdelningen för arbetsrättsliga mål vid de autonoma regionernas överdomstolar (*Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) och arbetsdomstolarna.

Alla ovannämnda domstolars behörighet fastställs i [lagen om domstolsväsendet](#).

Länkar

[Domstolarnas allmänna råd \(Consejo General del Poder Judicial\)](#)

[Lagen om domstolsväsendet](#)

Senaste uppdatering: 29/06/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Frankrike

I det här avsnittet hittar du en översikt över de allmänna domstolarna i Frankrike.

Allmänna domstolar – Inledning

Domstolar i första instans

Tvistemålsdomstolar

1. Övre underrätter för tvistemål

Övre underrätter för tvistemål (*tribunal de grande instance*) avgör tvister mellan enskilda (**civil- och handelsmål**) som avser belopp **över 10 000 euro**.

Dessutom är övre underrätten för tvistemål alltid **behörig** på framför allt följande områden, oavsett belopp:

Familjefrågor: äktenskap, släktskap, adoption, förklaringar om att en person saknas (*déclarations d'absence*).

Korrigerig av folkbokföringsregistren.

Arv.

Böter (*amendes civiles*) som folkbokförare (*officiers d'état civil*) ådragit sig.

Talan om fastställande av äganderätt (*pétitoires*) och besittningsrätt (*possessoires*) till egendom.

Industriella belöningar (*récompenses industrielles*).

Upplösning av sammanslutningar.

Skydd mot borgenärer (*sauvegarde*), ackordsuppgörelse (*redressement judiciaire*) och konkurs (*liquidation judiciaire*), när gäldenären varken är näringsidkare eller inskriven i yrkesregistret (*répertoire des métiers*).

Försäkring mot yrkesrelaterade sjukdomar och olyckor för egenföretagare inom jordbruket.

Registreringsavgifter (*droits d'enregistrement*), stämpelskatt (*taxes de publicité foncière*), stämpelavgifter (*droits de timbre*) och indirekta skatter, och skatter som kan jämföras med dessa avgifter och skatter.

Kommersiella hyresavtal (*baux commerciaux*), med undantag av tvister gällande fastställande av reviderade eller förnyade hyror, lokalhyror (*baux professionnels*) och tillfälliga kommersiella avtal om nyttjande (*conventions d'occupation précaire en matière commerciale*).

Invändning angående urkundsförfalskning (*inscription de faux*) mot autentiska handlingar (*actes authentiques*).

Civila ärekränkingsmål (*diffamation*) eller civilmål rörande offentliga eller icke-offentliga smädelser (*injure*), muntliga eller skriftliga.

Twister som rör betalningar av, garantier för eller ersättning av alla typer av skulder som drivits in av tullmyndigheten och andra tullärenden i de fall och på de villkor som anges i tullagen.

Övre underrätten för tvistemål består av yrkesdomare (*magistrats*): ordförande, vice ordförande, vanliga domare, **den allmänna åklagaren (*procureur de la République*)**, vice åklagare (*vice procureurs*) och ställföreträdare (*substituts*).

Vissa av dessa är specialiserade domare som framför allt handlägger brottmål, exempelvis följande:

Barn- och ungdomsdomare (*juge des enfants*) är behöriga att vidta åtgärder till skydd för underåriga i riskzonen och att pröva mindre svåra och medelsvåra brott (*contraventions de cinquième classe, délits*) som begåtts av underåriga. När barn- och ungdomsdomare i straffrättsliga ärenden inte faller offentliga utslag får de endast ålägga utbildningsåtgärder (*mesures éducatives*). Som ordförande för barn- och ungdomsdomstolen (*tribunal pour enfants*) dömer de tillsammans med två assessorer (*assesseurs*) och domstolen får ålägga utbildningsrelaterade sanktioner och påföljder.

Domare med ansvar för verkställighet av påföljder (*juge de l'application des peines*) har till uppgift att fastställa de huvudsakliga villkoren för fullföljande av frihetsberövande straff. Om den dömda avtjänar ett frihetsberövande straff har de rätt att mildra straffet (t.ex. placering utanför fängelset, partiell frigivning, villkorlig frigivning, frigivning med elektronisk övervakning). Om den dömda inte avtjänar ett frihetsberövande straff följer och kontrollerar domaren hur straffet fullföljs (t.ex. villkorligt fängelsestraff (*emprisonnement avec sursis et mise à l'épreuve*), samhällstjänst (*travail d'intérêt général*), social uppföljning från domstolens sida (*suivi socio-judiciaire*)).

Rannsakningsdomare (*juge d'instruction*) har ansvar för att under överinseende av appellationsdomstolens undersökningsavdelning (*chambre de l'instruction de la cour d'appel*) vidta alla åtgärder som krävs för att fastställa sanningen. Rannsakningsdomaren samlar alla fakta i ett mål, oavsett om de är till fördel eller nackdel för den misstänkte. När undersökningen förefaller vara avslutad kan rannsakningsdomaren besluta att åtal inte bör väckas eller hänskjuta saken till en brottmålsdomstol. Rannsakningsdomaren kan inte inleda en undersökning på eget initiativ utan måste få ärenden hänskjutna till sig från den allmänna åklagaren eller från en målsägande som vill föra talan om enskilt anspråk (*constitution de partie civile*) i brottmål.

Övre underrätter för tvistemål sammanträder i regel på **departementens huvudorter**, med de kan även sammanträda på andra orter. Den 1 januari 2017 fanns det 164 övre underrätter för tvistemål.

2. Underrätter för tvistemål

 Underrätten för tvistemål (*tribunal d'instance*) prövar tvister mellan enskilda (civilmål) **som avser belopp under 10 000 euro (den har exklusiv behörighet på vissa områden oavsett tvisteföremålets värde, t.ex. vid en talan om fastställande av en fastighets gränser och vräkningar).**

Dessutom har den **behörighet att avgöra vissa andra ärenden** (t.ex. införsel på lön (*saisies des rémunérations du travail*), livräntor (*rentes viagères*), tvister om valtekniska frågor och hyresavtal för bostäder (*baux d'habitation*)), samt **behörighet att utföra administrativa uppgifter**. Chefsjustitiesekreteraren (*directeur des services de greffe judiciaire*) vid underrätten för tvistemål har t.ex. behörighet att utfärda medborgarskapsintyg.

Vidare handlägger domarna vid underrätterna ärenden om **förmyndarskap (med undantag av förmyndarskap som gäller minderåriga, som enligt lagen av den 12 maj 2009 sköts av domaren i familjemål vid övre underrätten för tvistemål)**. Domarna vid underrätterna för tvistemål skyddar också sårbara vuxna genom att övervaka förvaltningen av deras tillgångar.

Underrätten för tvistemål består av en eller flera domare, men målen avgörs av en ensam domare.

Underrätterna sammanträder i regel på **arrondissementens huvudorter**. Den 1 januari 2017 fanns det 307 underrätter för tvistemål.

3. Närdomstolar

Närdomstolar (*jurisdiction de proximité*) prövar **civilrättsliga tvister** mellan enskilda som avser **belopp under 4 000 euro**.

Den 1 juli 2017 avskaffades närdomstolarna (lag nr 2011-1862 av den 13 december 2011) och deras befogenheter har överförts till underrätterna för tvistemål.

4. Handelsdomstolar

 Handelsdomstolen (*tribunal de commerce*) prövar tvister rörande **avtal mellan näringsidkare**, mellan kreditinstitut eller mellan näringsidkare och kreditinstitut, och tvister rörande kommersiella bolag eller kommersiella transaktioner mellan alla slags parter. Dessutom prövar handelsdomstolen **ärenden som rör företag i svårigheter**.

Handelsdomstolens domare är inte yrkesdomare utan frivilliga, näringsidkare eller företagsledare. De väljs först på två år, och i slutet av den perioden för ytterligare fyra år. Valet genomförs av en valförsamling som består av nuvarande och före detta domare vid domstolen samt näringslivsföreträdare. De sistnämnda är näringsidkare eller företagsledare som utses vart femte år inom domstolens domkrets. Deras uppgift är att varje år delta i valet av domare till handelsdomstolarna.

Den 1 januari 2017 fanns det **134 handelsdomstolar i det egentliga Frankrike, 7 handelsavdelningar i departementen Alsace-Moselle och 9 blandade handelsdomstolar i de utomeuropeiska territorierna**.

Handelsdomstolen består av minst tre domare, om inte annat föreskrivs.

Åklagarmyndigheten företräder staten i dessa domstolar. Den måste delta i alla mål som rör företag i svårigheter.

Vid handelsdomstolen utförs justitiesekreterarens uppgifter av en jurist som är knuten till åklagarmyndigheten.

5. Arbetsdomstolar

 Arbetsdomstolen (*conseil de prud'hommes*) avgör tvister mellan arbetsgivare och arbetstagare om anställningsavtal (löner, arbetstider, trakasserier, påföljder osv.). Den består av lekmannadomare som företräder arbetsgivare och arbetstagare.

Den är indelad i fem specialiserade avdelningar (arbetsledning, industri, handel och tjänster, jordbruk och övriga verksamheter). Vid lika röstetal mellan domstolens fyra ledamöter har ordföranden – en domare från den övre underrätten för tvistemål – utslagsröst.

Det finns en eller flera arbetsdomstolar i ett departement, och åtminstone en arbetsdomstol i varje övre underrätt för tvistemåls domkrets.

Det finns 210 arbetsdomstolar.

Till följd av den granskning av handelsdomstolar som genomfördes 2017 väljs inte längre domstolens medlemmar utan utses i stället av de mest representativa yrkesorganisationerna. De utses på fyra år.

6. Socialförsäkringsdomstolar (TASS)

 Socialförsäkringsdomstolen (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) avgör **tvister mellan försäkringskassor (*caisses de sécurité sociale*) och socialförsäkrade**, t.ex. problem med att registrera sig vid en försäkringskassa eller med att få bidrag fastställda och utbetalda.

Domstolen består av en ordförande – en domare från övre underrätten för tvistemål eller en hedersdomare, en assessor som företräder arbetstagare och en assessor som företräder arbetsgivare (båda dessa utses på tre år av den förste ordföranden för appellationsdomstolen utifrån en lista som sammanställts av direktören för regionstyrelsen för ungdomsfrågor, idrottsfrågor och social sammanhållning på förslag av de mest representativa yrkessammanslutningarna).

Det finns 114 socialförsäkringsdomstolar.

7. Domstolar för tvister om nedsatt arbetsförmåga (TCI)

Domstolen för tvister om nedsatt arbetsförmåga (*tribunal du contentieux de l'incapacité*) är behörig att pröva socialförsäkringstvister om invaliditet eller nedsatt arbetsförmåga, dvs. tvister om förekomsten eller graden av nedsatt arbetsförmåga till följd av arbetsrelaterad sjukdom eller olycka samt förekomsten eller graden av invaliditet till följd av sjukdom eller olycka utan koppling till arbetet.

Domstolen för tvister om nedsatt arbetsförmåga består av en ordförande (hedersdomare eller någon annan kvalificerad person som utsetts genom ett dekret från justitieministern), en assessor som företräder arbetstagare och en assessor som företräder arbetsgivare eller egenföretagare (båda dessa utses på tre år av den förste ordföranden för appellationsdomstolen med behörighet för den aktuella domstolens domkrets utifrån en lista som sammanställts av direktören för regionstyrelsen för ungdomsfrågor, idrottsfrågor och social sammanhållning på förslag av de mest representativa yrkessammanslutningarna). Det finns 26 domstolar för tvister om nedsatt arbetsförmåga.

Från och med den 1 januari 2019 kommer tvister som har hänskjutits till TASS och TCI och vissa av de tvister som har hänskjutits till departementens socialförsäkringskommittéer (*commissions départementales d'aide sociale*, CDAS) att hänskjutas till specialavdelningarna vid de övre underrätterna för tvistemål. Dessa specialiserade domstolar kommer därefter att avskaffas.

8. Partsammansatta domstolar för jordbruksarrende

Den partsammansatta domstolen för jordbruksarrende (*tribunal paritaire des baux ruraux*) prövar **tvister mellan ägare av jordbruksfastigheter och arrendatorer** om arrende eller delbruk, boskapsarrende, uppsägningsbart fastighetsarrende, jordbruksarrende, tomrättsupplåtelse och avtal om utnyttjande av betesmark (*fermage, métayage, baux à cheptel, baux à domaine congéable, baux à complants, baux emphytéotiques, or contrats d'exploitation de terres à vocation pastorale*).

Domstolens ordförande är en domare från underrätten för tvistemål. Denne biträds av fyra lekmannaassessorer som valts av sina jämlikar: två fastighetsägare och två arrendatorer som väljs på sex år utifrån vallistor som upprättas av prefekten på förslag av kommittén för utarbetande av vallistor.

Till följd av den granskning av de partsammansatta domstolarna för jordbruksarrenden som genomfördes 2018 väljs inte längre domstolens medlemmar utan utses i stället på förslag av de mest representativa yrkesorganisationerna. De utses på sex år.

Brottmålsdomstolar

1. Brottmålsdomstol

Brottmålsdomstolen (*cour d'assises*) prövar **grova brott (crimes)**, dvs. **de svåraste brotten**, för vilka man kan dömas till fängelse i mellan tio år och livstid.

Det finns en brottmålsdomstol i **varje departement**. Det är inte någon permanent domstol, utan rättens ledamöter sammanträder när så behövs. I de största departementen är dock brottmålsdomstolen nästintill permanent.

Domstolen består av tre yrkesdomare – en ordförande (avdelningsordförande vid eller ledamot av en appellationsdomstol) och två assessorer (ledamöter av en appellationsdomstol eller domare vid den övre underrätt för tvistemål i det departement där brottmålsdomstolen sammanträder) – samt en jury (sex medborgare som väljs genom lottdragning). Det finns också en särskild sammansättning för domstolen, även då med jury, vid brott som begåtts av underåriga (*cour d'assises des mineurs*). Assessorerna är då barn- och ungdomsdomare.

Vissa brott mot terrorist-, militär- och narkotikahandelslagstiftning prövas av en brottmålsdomstol som enbart består av yrkesdomare.

Åklagarmyndigheten företräds av en generaladvokat (*avocat général*).

2. Lägre brottmålsdomstol

Den lägre brottmålsdomstolen (*tribunal correctionnel*) är behörig att pröva **medelsvåra brott (délits)**, dvs. **brott** som kan straffas med upp till tio års fängelse eller bötesstraff på upp till 3 750 euro. Domstolen utgör en avdelning vid övre underrätten för tvistemål och består i princip av tre yrkesdomare förutom vid brott där målet enligt lag ska prövas av en ensam domare.

Åklagarmyndigheten företräds av den allmänna åklagaren eller någon av dennes ställföreträdare.

3. Polisdomstolar

Fram till den 1 juli 2017 prövade polisdomstolen mindre svåra brott i kategori fem (*contraventions de cinquième classe*). Den lydde under underrätten för tvistemål och bestod av en ensamdomare från den domstolen. Sedan den 1 juli 2017 prövar den alla brott, lyder under övre underrätten för tvistemål och består av en ensamdomare från den domstolen.

Åklagarmyndigheten företräds av den allmänna åklagaren eller någon av dennes ställföreträdare.

4. Närdomstolar

Fram till den 1 juli 2017 prövade närdomstolen (*jurisdiction de proximité*) mindre svåra brott i kategorierna 1–4 (*contraventions de la première à la quatrième classe*). Den bestod av en ensam domare från underrätten för tvistemål, som närdomstolen tillhörde organisatoriskt.

Den allmänna åklagarmyndighetens uppgift utfördes vanligtvis av en polischef. Den 1 juli 2017 avskaffades denna domstol och dess befogenheter överfördes till polisdomstolen, som sedan dess är knuten till den övre underrätten för tvistemål.

5. Specialdomstolar

Det finns även specialdomstolar för vissa specifika straffrättsliga ärenden, såsom sjöfartsdomstolar (*tribunaux maritimes commerciaux*). Det finns för närvarande sex sådana domstolar och de är behöriga att pröva vissa sjöfartsrelaterade brott.

Överklagandeinstanser

Appellationsdomstolarna (*cours d'appel*) prövar överklaganden (*appels*) av **avgöranden som meddelats** av domstolarna i första instans.

Appellationsdomstolen består enbart av yrkesdomare: en förste ordförande (*premier président*), avdelningsordförande (*présidents de chambre*) och ledamöter (*conseillers*) (dock med undantag för appellationsdomstolen för brottmål, se nedan).

Varje domstol är uppdelad i ett antal avdelningar, däribland vissa specialiserade avdelningar (för civilrättsliga, arbetsrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga mål).

Överklaganden av avgöranden från en brottmålsdomstol prövas av en appellationsdomstol för brottmål (*cours d'assise d'appel*). Dess ledamöter utses av den straffrättsliga avdelningen vid Högsta domstolen. **Appellationsdomstolen för brottmål** har nio juryledamöter.

Nationella domstolen för nedsatt arbetsförmåga och beräkning av premier för arbetsolycksförsäkringar (*Cour nationale de l'incapacité et de la tarification de l'assurance des accidents du travail*) är överklagandeinstans för domstolarna för tvister om nedsatt arbetsförmåga. Den prövar även ärenden som rör avgifterna för arbetsskadeförsäkringar, både i första och andra instans. Åklagarmyndigheten företräds av den allmänna åklagaren (*procureur général*) eller någon av dennes ställföreträdare (*substitut général*).

Även denna domstol kommer att avskaffas den 1 januari 2019.

Högsta domstolen

Högsta domstolen (*Cour de cassation*) är **den högsta allmänna domstolsinstansen**, och finns i Paris. Dess uppgift är att kontrollera att de lägre domstolarnas beslut är förenliga med rättsreglerna men däremot inte att göra någon ny prövning av själva saken. Detta innebär att Högsta domstolen inte utgör någon tredje domstolsinstans utan i stället säkerställer en **enhetlig rättspraxis** genom att **reglera rätten och respekten för laglighetsprincipen**.

Domstolar kan hänskjuta ärenden till denna domstol för "yttrande", för att få ett utlåtande om en ny rättsfråga som utgör ett allvarligt problem och som tas upp i en mängd tvister.

Högsta domstolen avgör framför allt **överklaganden** (*pourvoi en cassation*) som ingetts av personer som har blivit föremål för ett domstolsavgörande eller ett beslut från åklagarmyndigheten.

Om domstolen finner att det överklagade avgörandet inte fattades i enlighet med rättsreglerna **"kasserar" domstolen avgörandet** (*casse la décision*). Detta innebär att målet förvisas till en annan domstol för ny prövning.

I det motsatta fallet **avslår domstolen** överklagandet, vilket innebär att den fastställer det överklagade beslutet.

I undantagsfall kan domstolen **kassera ett avgörande utan att förvisa det till en annan domstol för en ny prövning**, nämligen om kasserandet inte innebär att det behövs någon ny prövning av saken. Om det ligger i rättskipningens intresse kan Högsta domstolen även göra en ny bedömning av saken i ett tvistemål.

I brottmål kan Högsta domstolen dessutom kassera ett avgörande utan att förvisa det till en annan domstol för en ny prövning och själv avgöra målet, om Högsta domstolen kan tillämpa korrekt rättsregel mot bakgrund av de sakförhållanden som fastställts av den domstol som prövade målet i sak.

Högsta domstolen är indelad i avdelningar (*chambres*): tre civilrättsliga, en handelsrättslig, en arbetsrättslig och en straffrättslig. Varje avdelning består av en lagfaren ordförande och andra yrkesdomare. Beroende på egenskaperna hos ett mål kan domstolen fatta beslut i blandad avdelning (*chambre mixte*, minst tre avdelningar) eller i plenum (*assemblée plénière*, förste ordföranden, ordföranden för och de mest seniora ledamöterna av varje avdelning samt en domare från varje avdelning).

Åklagarmyndigheten företräds av **den allmänna åklagaren** och generaladvokater.

Rättsdatabaser

Rättsdatabaserna i Frankrike finns offentligt tillgängliga på internet inom ramen för en offentlig tjänst. På webbplatsen [Légifrance](#) finns t.ex. domar från Högsta domstolen och appellationsdomstolarna,

i databasen "CASS" när det gäller Högsta domstolens offentliggjorda domar,

i databasen "INCA" när det gäller domar som inte offentliggjorts,

i databasen "CAPP" när det gäller appellationsdomstolarnas domar.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Kortfattad beskrivning av innehållet

Domarna finns på franska. **Vissa domar** har även översatts till **engelska, arabiska och kinesiska**.

Databasen "CASS" innehåller 120 000 domar och det tillkommer årligen 2 100 nya domar.

Databasen "INCA" innehåller 246 000 domar och det tillkommer årligen 10 000 nya domar.

Databasen "CAPP" innehåller 19 000 domar och det tillkommer årligen 20 000 nya domar.

Länkar

Domstolarnas behörighet – Frankrike

Senaste uppdatering: 28/04/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Kroatien

De allmänna domstolarna utgörs av distriktsdomstolar och regiondomstolar.

Distriktsdomstolar

avgör tvistemål, rättsvårdsärenden och mål som rör verkställighet,

avgör mål som rör arv och fastighetsregistrering, och för fastighetsregister,

avgör brottmål, förutom mål där en annan domstol enligt lag har materiell behörighet,

avgör mål som rör mindre förseelser, förutom mål där en annan domstol enligt lag har materiell behörighet,

avgör frågor som rör erkännande och verkställighet av utländska domstolsavgöranden och beslut från andra organ som kan likställas med domstolsavgöranden i det land de utfärdades,

utför uppgifter i samband med internationell rättshjälp i mål som omfattas av deras behörighet,

deltar i rättsligt samarbete med andra EU-medlemsstater i frågor som omfattas av deras behörighet,

utför andra arbetsuppgifter som föreskrivs i lag.

[Distriktsdomstolar i Kroatien](#)

Regiondomstolar

avgör överklaganden av avgöranden från distriktsdomstolar, om inte annat föreskrivs i lag,

avgör mål i första instans när de tilldelats sådan behörighet i lag,

genomför utredningar och disciplinförfaranden när notarier har begått disciplinära förseelser och fattar beslut om dessa förseelser i första instans, om detta föreskrivs i lag,

avgör överklaganden av beslut i disciplinära förfaranden till följd av en notarius publicus oprofessionella beteende, om detta föreskrivs i lag,

utför uppgifter i samband med internationell rättshjälp i mål som omfattas av deras behörighet,

deltar i internationellt rättsligt samarbete med andra EU-medlemsstater i frågor som omfattas av deras behörighet, förutom i mål som rör mindre förseelser, verkställer utländska brottmålsdomar,

utför andra arbetsuppgifter som föreskrivs i lag.

[Regiondomstolar i Kroatien](#)

Senaste uppdatering: 28/04/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Italien

Här hittar du information om hur de allmänna domstolarna är organiserade i Italien.

Allmänna domstolar – inledning

De allmänna domstolarnas behörighet omfattar:

Behörighet i tvistemål, vilket innebär juridiskt skydd av rättigheter i relationer mellan privatpersoner eller mellan privatpersoner och den offentliga förvaltningen då förvaltningen i sitt arbete påverkar en persons personliga rättigheter.

Behörighet i brottmål, vilket innebär att en domare ska avgöra om en allmän åklagares åtal mot en person är välgrundat.

Tvistemåls- och brottmålsrättegångar regleras av två separata uppsättningar rättegångsregler: **civilprocesslagen och straffprocesslagen**.

Brottmålsrättegångar inleds av en medlem av den allmänna domarkåren som agerar allmän åklagare (se artikel 107 sista stycket i grundlagen).

Tvistemålsrättegångar kan inledas av ett offentligt organ eller en privat enhet (**kärande**) mot en annan enhet som yrkandet riktar sig till (**svarande**).

Behörighet i tvistemål

Fredsdomare (*giudici di pace*) är domare med hedersuppdrag som har behörighet att döma i **tvister om mindre värden**.

Underrätterna (*tribunali*) är **förstainstansdomstolar** för alla andra tvister, men fungerar också som **domstolar i andra instans** vid överklagande av fredsdomarnas beslut.

Ungdomsdomstolarna och appellationsdomstolarnas ungdomsavdelningar (*tribunali per i minorenni* respektive *sezione per i minorenni delle corti di appello*) har behörighet i frågor som rör minderåriga där allmänna domstolar inte har behörighet.

Det finns avdelningar inom **underrätterna** och **appellationsdomstolarna som är specialiserade på arbetsrättsliga frågor** (*sezione dei tribunali e delle corti di appello specializzata per le controversie in materia di lavoro*).

Appellationsdomstolar (*corti d'appello*) är domstolar i **andra instans**.

Kassationsdomstolen (*corte di cassazione*) har säte i Rom och är den högsta domstolen i rättsmedelssystemet och den domstol som bedömer frågor om lagenlighet.

Behörighet i brottmål

Fredsdomare (*giudici di pace*) är domare med hedersuppdrag som har behörighet i **mindre brottmål**.

Underrätter (*tribunali*) fungerar som första instans i alla brottmål som fredsdomarna och brottmålsdomstolarna saknar behörighet för. De är även appellationsdomstolar som omprövar fredsdomarnas avgöranden.

Underrätterna och appellationsdomstolarnas ungdomsavdelningar (*tribunali per i minorenni* och *sezione per i minorenni delle corti d'appello*) är första och andra instans för alla brott som begås av minderåriga.

Brottmålsdomstolar (*corti d'assise*) är förstainstansdomstolar i allvarigare brottmål.

Appellationsdomstolar (*corti d'appello*) är domstolar i andra instans.

Appellationsdomstolar för brottmål (*corti d'assise d'appello*) är domstolar i andra instans som omprövar brottmålsdomstolarnas avgöranden.

Övervakningsdomstolar och **övervakningsbyråer** (*tribunali di sorveglianza* och *ufficio di sorveglianza*) har behörighet att verkställa **frihetsberövande domar och böter** samt tillämpa kriminalvårdslagstiftningen.

Kassationsdomstolen (*corte suprema di cassazione*) är den domstol i Italien som handlägger mål om felaktig rättstillämpning. Den har behörighet att pröva överklaganden av alla övriga domstolarnas avgöranden (i vissa fall kan talan väckas direkt vid kassationsdomstolen) i både tvistemål och brottmål samt i alla mål som rör kränkningar av den personliga friheten.

Kassationsdomstolen är det italienska rättssystemets högsta instans. Enligt den grundläggande lagstiftningen om domstolsväsendet, lag nr 12 av den 30 januari 1941 (artikel 65), är en av kassationsdomstolens viktigaste uppgifter att se till att lagarna tillämpas på rätt sätt och tolkas enhetligt. Dessutom ska den se till att den nationella rätten är objektiv och att gränsdragningen mellan olika behörighetsområden respekteras. Kassationsdomstolens främsta arbetsuppgift är med andra ord att göra lagen enhetlig och på så sätt garantera ett säkert rättssystem.

När det gäller frågan om det finns en prövning i tredje instans i Italien kan det anges att kassationsdomstolen enligt gällande regler endast kan pröva de faktiska omständigheterna i ett mål om de redan har fastställts i lägre instans och då bara i den mån det är nödvändigt för att bedöma de rättsmedel som finns tillgängliga i lagstiftningen för att föra ett mål vidare till kassationsdomstolen.

Senaste uppdatering: 18/01/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [et](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till [en](#) är dock redan färdig.

Nationella allmänna domstolar - Cypern

Cypern har endast två domstolsnivåer. Högsta domstolen (*Ανώτατο Δικαστήριο*), som i andra instans prövar alla överklaganden av en förstainstansdomstols domar, och följande domstolar i första instans:

Förvaltningsdomstol (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

Distriktsdomstolar (*Επαρχιακά Δικαστήρια*)

Brottmålsdomstolar (*Κακοουργιοδικεία*)

Familjedomstolar (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

Hyresdomstolar (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

Arbetsdomstolar (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*)

Militärdomstolen (*Στρατοδικείο*)

Allmänna domstolar – Inledning

Högsta domstolen

Högsta domstolen är sammansatt av 13 domare, av vilka en fungerar som ordförande. Högsta domstolen har följande behörighetsområden:

Appellationsdomstol (*Εφετείο*)

Högsta domstolen prövar alla överklaganden av avgöranden från förstainstansdomstolar med behörighet i civil- och straffrättsliga frågor. Överklaganden prövas i regel i en sammansättning med tre domare. Prövningen av överklaganden grundas på protokollet från rättegången i första instans (förutom i de exceptionella och mycket sällsynta fall där det även är tillåtet med vittnesmål). När Högsta domstolen utövar sin överprövningsrätt kan den fastställa, ändra eller upphäva det överklagade avgörandet. Den kan också besluta om ny rättegång.

Omprövning av förvaltningsbeslut

Högsta domstolen har exklusiv behörighet att pröva överklaganden av beslut, handlingar eller underlåtenheter av personer eller organ som utövar förvaltningsmyndighet. Högsta domstolen kan upphäva ett förvaltningsbeslut som går utöver eller missbrukar en myndighets befogenheter eller strider mot lagstiftningen eller författningen.

Domstolsålägganden (*Προνομιακά Εντάλματα*)

Högsta domstolen har exklusiv behörighet att utfärda domstolsålägganden om prövning av lagligheten av ett häktnings- eller omhändertagandebeslut (*habeas corpus*), ett föreläggande som gör det möjligt att beordra en domstol i lägre instans eller en offentlig myndighet att fullgöra en skyldighet som är reglerad i lagen (*mandamus*), prövningstillstånd (*certiorari*), prövning av grunden för en offentlig myndighets behörighet i syfte att förebygga eller förhindra att myndigheter överskrider sina maktbefogenheter (*quo warranto*) och ett föreläggande som förbjuder en underinstans att vidta åtgärder som överskrider dess behörighet (*prohibition*).

Sjörätt (*Ναυτοδικείου*)

Högsta domstolen har behörighet i första instans och överprövningsrätt i sjörättsmål. I första instans handläggs sjörättsmål av ensamdomare, och vid överklaganden av domstolen i plenum.

Valöverklaganden (*Εκλογοδικείου*)

Som valövervakande domstol har Högsta domstolen exklusiv behörighet att pröva överklaganden rörande tolkning och tillämpning av vallagar.

Konstitutionella frågor

Högsta domstolen är behörig att pröva om en lag är författningssenlig och lösa tvister om bemyndigande eller behörighet som uppkommer mellan olika statliga organ. Högsta domstolen prövar också författningssenligheten hos lagar i samband med vilka Cyperns president utövar sin författningssenliga rätt att väcka talan.

Distriktsdomstolar (*Επαρχιακά Δικαστήρια*)

Distriktsdomstolarna prövar alla tvistemål i första instans (med undantag av sjörättsmål) och alla brottmål där straffskalan är fängelse i upp till fem år. Alla Cyperns administrativa regioner har en distriktsdomstol. Målen handläggs av en ensamdomare och det finns ingen jury.

Brottmålsdomstolar (*Κακούργιοδικεία*)

Brottmålsdomstolar prövar endast brottmål. I regel prövar de endast de allvarigaste fallen, där straffskalan överstiger fem år. Varje brottmålsdomstol är sammansatt av tre domare. Alla beslut är majoritetsbeslut. Ingen jury finns.

Rättsdatabaser

Det finns fortfarande ingen officiell rättsdatabas. Det finns ett antal privata rättsdatabaser varav några tillhandahåller tjänster till abonnenter medan andra ger fri tillgång.

De innehåller information om domstolsavgöranden och primärlagstiftning.

Länkar

Högsta domstolen i Cypern

Senaste uppdatering: 11/04/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Lettland

I det här avsnittet finns information om hur de allmänna domstolarna är organiserade i Lettland.

Domstolar med allmän behörighet: Inledning

I Lettland utövas den rättsliga makten av **stads- och distriktsdomstolar**, **regionala domstolar**, Högsta domstolen och författningsdomstolen (samt militärdomstolar vid undantagstillstånd eller krig). Av dessa har stads- och distriktsdomstolarna, de regionala domstolarna och Högsta domstolen allmän behörighet.

Civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden i Lettland kan prövas av dessa domstolar som är uppdelade i **tre nivåer**:

Stads- och distriktsdomstolar (*rajonu (pilsētu) tiesas*).

Regionala domstolar (*apgabaltiesas*).

Högsta domstolens (*Augstākā Tiesa*) avdelningar för civilmål (*Civillietu departaments*) respektive brottmål (*Kriminālietu departaments*).

Den territoriella behörigheten fastställs i beslutet om domstolar och deras territoriella behörighet och belägenhet, (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Stads- och distriktsdomstolar och deras territoriella behörighet

Nr	Domstol	Administrativa områden
1.	Daugavpils stadsdomstol (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.1 Augšdaugava kommun
		1.2 Daugavpils stad
		1.3 Krāslava kommun
		1.4 Līvāni kommun
		1.5 Preiļi kommun
2.	Kurzeme distriktsdomstol (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1 Dienvidkurzeme kommun
		2.2 Kuldīga kommun
		2.3 Liepāja stad
		2.4 Saldus kommun
		2.5 Talsi kommun
		2.6 Ventspils stad
		2.7 Ventspils kommun
3.	Rēzekne domstol (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1 Balvi kommun
		3.2 Ludza kommun
		3.3 Rēzekne kommun
		3.4 Rēzekne stad
		4.1 Ādaži kommun
		4.2 Jūrmala stad
		4.3 Ķekava kommun
		4.4 Mārupe kommun

4.	Rīga distriktsdomstol (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.5 Olaine kommun
		4.6 Ropaži kommun
		4.7 Salaspils kommun
		4.8 Saulkrasti kommun
		4.9 Sigulda kommun
5.	Vidzeme distriktsdomstol (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Alūksne kommun
		5.2 Cēsis kommun
		5.3 Gulbene kommun
		5.4 Limbaži kommun
		5.5 Madona kommun
		5.6 Smiltene kommun
		5.7 Valka kommun
		5.8 Valmiera kommun
		5.9 Varakļāni kommun
6.	Zemgale distriktsdomstol (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Aizkraukle kommun
		6.2 Bauska kommun
		6.3 Dobele kommun
		6.4 Jelgava kommun
		6.5 Jelgava stad
		6.6 Jēkabpils kommun
		6.7 Ogre kommun
		6.8 Tukums kommun

Rīga stadsdomstols territoriella behörighet är det administrativa område som utgörs av staden Riga.

Den territoriella behörigheten för domstolen för ekonomiska frågor är hela Lettlands territorium.

De regionala domstolarnas territoriella behörighet		
Nr	De regionala domstolarnas territoriella behörighet	Stads- eller distriktsdomstolar
1.	Kurzeme regionala domstol (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Kurzeme distriktsdomstol
2.	Latgale regionala domstol (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.1 Daugavpils domstol
		2.2 Rēzekne domstol
3.	Rīga regionala domstol (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.1 Rīga stadsdomstol (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>)
		3.2 Rīga distriktsdomstol
		3.3 Domstolen för ekonomiska frågor
4.	Vidzeme regionala domstol (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Vidzeme distriktsdomstol
5.	Zemgale regionala domstol (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Zemgale distriktsdomstol
6.	Regional förvaltningsdomstol (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1 Förvaltningsdomstol på distriktsnivå (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Administrativa förfaranden prövas av

förvaltningsdomstolen på distriktsnivå (dessa domstolar finns i Riga, Jelgava, Liepāja, Rēzekne och Valmiera),

den regionala förvaltningsdomstolen,

Högsta domstolens avdelning för förvaltningsmål (*Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments*).

Den territoriella behörigheten för **den regionala förvaltningsdomstolen** och **förvaltningsdomstolen på distriktsnivå** omfattar hela Lettlands administrativa område. Förvaltningsdomstolen på distriktsnivå omfattar fem domstolar, en i varje rättsregion, dvs. en var i Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera och Liepāja.

Den territoriella behörigheten för förvaltningsdomstolens distriktsdomstolar

Nr	Domstol	Administrativa områden
1.	Förvaltningsdomstolens distriktsdomstolar	1.1 Ādaži kommun
		1.2 Jūrmala stad
		1.3 Ķekava kommun
		1.4 Mārupe kommun
		1.5 Ogre kommun
		1.6 Olaine kommun
		1.7 Rīga stad
		1.8 Ropaži kommun
		1.9 Salaspils kommun
		1.10 Saulkrasti kommun

		1.11 Sigulda kommun
2.	Förvaltningsdomstolens distriktsdomstol i Jelgava	2. Aizkraukle kommun
		2.2 Bauska kommun
		2.3 Dobeles kommun
		2.4 Jelgava kommun
		2.5 Jelgava stad
		2.6 Jēkabpils kommun
		2.7 Tukums kommun
3.	Förvaltningsdomstolens distriktsdomstol i Rēzekne	3. Augšdaugava kommun
		3.2 Balvi kommun
		3.3 Daugavpils stad
		3.4 Krāslava kommun
		3.5 Līvāni kommun
		3.6 Ludza kommun
		3.7 Preiļi kommun
		3.8 Rēzekne kommun
		3.9 Rēzekne stad
4.	Förvaltningsdomstolens distriktsdomstol i Valmiera	4. Alūksne kommun
		4.2 Cēsis kommun
		4.3 Gulbene kommun
		4.4 Limbaži kommun
		4.5 Madona kommun
		4.6 Smiltene kommun
		4.7 Valka kommun
		4.8 Valmiera kommun
		4.9 Varakļāni kommun
5.	Förvaltningsdomstolens distriktsdomstol i Liepāja	5. Dienvidkurzeme kommun
		5.2 Kuldīga kommun
		5.3 Liepāja stad
		5.4 Saldus kommun
		5.5 Talsi kommun
		5.6 Ventspils kommun
		5.7 Ventspils kommun

Behörighet per ämne

Enligt [§ 1 straffprocesslagen](#) (*Kriminālprocesa likums*) prövar en stads- eller distriktsdomstol alla straffrättsliga förfaranden som förstainstansdomstol. Riga stadsdomstol är behörig som förstainstansdomstol i brottmål i ärenden som rör statshemligheter. I stadsdomstolar eller distriktsdomstolar prövas brottmål av en ensam domare. Om det straffrättsliga förfarandet är särskilt komplicerat kan ordföranden för förstainstansrätten besluta att målet ska prövas av en sammansättning av tre av domstolens domare.

Ett avgörande av en distrikts- eller stadsdomstol som överklagas enligt det fullständiga överklagandeförfarandet (*apelācija*) prövas av en regional domstol som appellationsdomstol.

Ett kassationsöverklagande (*kasācija*) i en rättsfråga mot ett beslut i en lägre instans prövas av Högsta domstolens avdelning för brottmål.

Överklaganden i brottmål, oavsett om de är fullständiga överklaganden eller kassationsöverklaganden, prövas av en sammansättning av domare.

Enligt [§ 1 civilprocesslagen](#) (*Civilprocesa likums*) behandlas förfaranden i första instans av en distrikts- eller stadsdomstol.

Riga stadsdomstol prövar mål som rör statshemligheter och mål om skydd av patenträttigheter, växtförädlarrätt, halvlederprodukters kretsmönster, formgivningar, varumärken, kontrollmärken och geografiska beteckningar, samt ärenden om upphovsrätt och närstående rättigheter, skydd av databasproducenters rätt av sitt eget slag och förfaranden om skydd mot att olagligen anskaffa, utnyttja och röja affärshemligheter. Om målet i fråga är ett mål som omfattas av antingen Riga stadsdomstols eller en distrikts- eller stadsdomstols behörighet, eller till och med ett genkärsmål i en distrikts- eller stadsdomstol som omfattas av Riga stadsdomstols behörighet, är det upp till Riga stadsdomstol att pröva målet.

I enlighet med [§ 1 patentlagen](#) (*Patentu likums*) prövar Riga stadsdomstol följande mål om rättsligt skydd för uppfinningar i civilrättsliga förfaranden som förstainstansdomstol:

Mål som rör återställande av patenträttigheter.

Mål som rör ogiltigförklaring av ett patent.

Mål som rör rätt på grundval av tidigare användning.

Mål som rör olaglig användning av ett patent (patentintrång).

Mål där intrång i ett patent konstateras vara ogiltiga.

Mål som rör beviljande av en licens, avtalsbestämmelserna i en licens eller efterlevnad av dessa bestämmelser.

Mål som rör rätten till ersättning för oförmågan att använda en uppfinning offentligt.

I enlighet med lagen om [§ 1 mönsterskydd](#) (*Dizainparaugu likums*) prövar Riga stadsdomstol följande tvister om mönsterskydd som förstainstansdomstol:

Tvister om erkännande av rätten till ett mönster.

Tvister om konstaterandet att registreringen av ett mönster är ogiltig.

Tvister om olaglig användning av ett mönster (intrång i ett mönsterskydd).

Tvister som rör beviljande av en licens, avtalsbestämmelserna i en licens eller efterlevnad av dessa bestämmelser.

Mål som rör rättigheter som är föremål för en tvist som prövas av överklagandenämnden för industriellt rättsskydd prövas av Riga stadsdomstol.

Rigas stadsdomstol utfärdar beslut om verkställighet av rådets, kommissionens eller Europeiska centralbankens akter i enlighet med artikel 299.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Mål som rör **avgivande av ett yttrande** till en utländsk domstol i mål **som rör barn som olagligen förts** över gränsen till ett annat land eller hålls i ett annat land, och där barnet har sin hemvist i Lettland, prövas av Riga stadsdomstol.

Mål **som rör barn som olagligen förts** över gränsen till Lettland eller hålls i Lettland, och där barnet har sin hemvist i ett annat land, prövas av Riga stadsdomstol.

Distrikts- eller stadsdomstolar prövar också **fastighetsregistermål**. Som ett led i arbetet med att förbättra domstolssystemet utsåg distrikts- eller stadsdomstolarna 2019 också 72 domare vid fastighetsregisterenheten, som behöll sin specialisering.

Riga regionala domstol är behörig som förstainstansdomstol i brottmål avseende ärenden som rör statshemligheter. I förstainstansrätten prövas civilmål av en ensam domare, medan de i andra instans (fullständigt överklagande eller kassationsöverklagande) prövas av en domarpanel.

Parterna i målet får **överklaga** förstainstansdomstolens dom (eller kompletterande dom), men åklagaren får endast begära ett extraordinärt överklagande i enlighet med de förfaranden som anges i detta avsnitt, med undantag för domar som enligt lag inte kan överklagas.

Domstolens dom i första instans på grundval av bestämmelserna i kapitel 30.4 i civilprocesslagen och domen i andra instans (kompletterande dom) kan överklagas av parterna i en rättsfråga enligt **kassationsförfarandet**, men åklagaren kan endast ansöka om ett extraordinärt kassationsöverklagande.

Mål som rör administrativa överträdelse prövas av distrikts- eller stadsdomstolar och regionala domstolar som är behöriga i civilrättsliga och straffrättsliga frågor. Enligt den [lettiska lagen om administrativt ansvar](#) (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) kan ett beslut som fattats av en högre myndighet överklagas till i en distrikts- eller stadsdomstol. Ett avgörande av domaren vid en distrikts- eller stadsdomstol kan överklagas till en regional domstol om den lettiska lagen om administrativa överträdelse uttryckligen föreskriver detta. Ett avgörande av en appellationsdomstol i administrativa överträdelseförfaranden får inte överklagas och får verkan samma dag som det meddelas.

Enligt [lagen om administrativa förfaranden](#) (*Administratīvā procesa likums*) prövas administrativa förfaranden i första instans i en förvaltningsdomstol på distriktsnivå, om inte annat föreskrivs i lagen. Förfaranden som prövas i en förvaltningsdomstol på distriktsnivå som förstainstansdomstol, och där domstolen måste kontrollera uppgifter som rör statshemligheter, prövas av förvaltningsdomstolens distriktsdomstol i Riga. Om lagen föreskriver att administrativa förfaranden i första instans ska prövas av en regional förvaltningsdomstol eller avdelningen för förvaltningsmål vid Högsta domstolen i stället för av en förvaltningsdomstol på distriktsnivå, ska den relevanta ansökan lämnas in till den regionala förvaltningsdomstolen eller avdelningen för förvaltningsmål vid Högsta domstolen beroende på omständigheterna. En part i ett administrativt förfarande kan inte ett fullständigt överklagande av en dom eller en kompletterande dom från förstainstansdomstolen, såvida inte lagen föreskriver att domen inte kan överklagas eller måste överklagas genom kassation. En dom från en förvaltningsdomstol på distriktsnivå som ännu inte har trätt i kraft kan överklagas till den regionala förvaltningsdomstolen. En part i ett administrativt förfarande kan överklaga en dom eller en kompletterande dom som meddelats av appellationsdomstolen om domstolen har brutit mot materiella regler eller förfaranderegler eller har överskridit sina befogenheter under förfarandet. I förstainstansrätten prövas administrativa förfaranden av en ensam domare, medan de i andra instans (fullständigt överklagande eller kassationsöverklagande) prövas av en domarpanel.

Högsta domstolen består av avdelningen för civilmål, avdelningen för brottmål och avdelningen för förvaltningsmål. Avdelningen för civilmål, avdelningen för brottmål och avdelningen för förvaltningsmål vid Högsta domstolen är kassationsorgan för alla mål som handläggs av distrikts- eller stadsdomstolar och regionala domstolar, och utgör första instans i ärenden som rör beslut av det statliga revisionsverkets råd (*Valsts kontroles padome*) som antagits i enlighet med förfarandet i artikel 55 i lagen om det statliga revisionsverket (*Valsts kontroles likums*). I Högsta domstolens avdelningar prövas mål av en panel bestående av tre domare eller, i vissa fall som föreskrivs i lag, av en utvidgad panel.

Rättsdatabaser

Databasens namn och URL

[Lettiska nationella domstolsportalen](#)

[De lettiska domstolarnas webbplats för e-tjänster](#)

[Högsta domstolens webbplats](#)

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången är **kostnadsfri**.

Databasens innehåll i korthet

Den lettiska nationella domstolsportalen tillhandahåller allmän aktuell information om Lettlands domstolar.

Genom de lettiska domstolarnas webbplats för e-tjänster kan användare få tillgång till en databas över anonymiserade domstolsavgöranden, följa utvecklingen av rättsliga förfaranden elektroniskt, inge en e-fordran till en domstol, beräkna kostnaderna för rättsliga förfaranden och avgiftsbelagda tjänster med hjälp av en avgifts- och kostnadsberäknare, ta emot och fylla i e-formulär och få tillgång till andra e-tjänster vid domstolar.

På Högsta domstolens webbplats finns ett arkiv med rättspraxis som ger tillgång till nya domar från Högsta domstolen och samling av rättspraxis.

Informationen finns i avsnittet *Judikatūra* (rättspraxis).

Bakgrund

Informationen på Lettlands nationella domstolsportal liksom Högsta domstolens domar och samlingar av rättspraxis på Högsta domstolens portal finns för närvarande endast tillgängliga på lettiska.

Senaste uppdatering: 28/11/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Litauen

Här hittar du information om Litauens allmänna domstolar.

Allmänna domstolar– inledning

I Litauen finns 56 allmänna domstolar:

Litauens högsta domstol (*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*)

Litauens appellationsdomstol (*Lietuvos apeliacinis teismas*)

5 regionala domstolar (*apygardos teismai*).

49 distriktsdomstolar (*apylinkės teismai*).

Litauens högsta domstol

Litauens högsta domstol fungerar som **kassationsinstans** (högsta instans) för domar, beslut, avgöranden och förelägganden som meddelats av de allmänna domstolarna.

Domstolen har utvecklat en enhetlig domstolspraxis genom att tolka och tillämpa lagar och andra bestämmelser.

Mer information finns på högsta domstolens webbplats.

Litauens appellationsdomstol

Appellationsdomstolen är överprövningsinstans för ärenden som en regional domstol avgjort i första instans. Den tar också upp frågor om erkännande av beslut som avkunnats av utländska och internationella domstolar och av utländska och internationella skiljedomstolar och avgör hur de ska verkställas i Litauen. Den har också andra uppgifter som anges i lag.

Appellationsdomstolens **ordförande** organiserar och övervakar de regionala domstolarnas administrativa verksamhet på det sätt som anges i lag.

Mer information finns på [appellationsdomstolens](#) webbplats.

Regionala domstolar

En **regional domstol** är förstainstansdomstol för vissa brottmål och tvistemål enligt vad som anges i lag, och dessutom appellationsdomstol för domar, beslut, avgöranden och förelägganden som meddelats av distriktsdomstolarna.

Ordföranden för en regional domstol organiserar och övervakar distriktsdomstolarnas och domarnas administrativa verksamhet inom regionen på det sätt som anges i lag.

Distriktsdomstolar

En **distriktsdomstol** fungerar som domstol i första instans för följande mål:

Brottmål

Tvistemål

Mål som rör administrativa överträdelser (i de fall som enligt lag faller inom domstolens domsrett)

Hypoteksmål

Mål som rör verkställighet av beslut och domar.

Domarna vid en distriktsdomstol fungerar också som undersökningsdomare, ser till att beslut verkställs och utför andra uppgifter som domstolen har tilldelats enligt lag.

Senaste uppdatering: 07/04/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Luxemburg

I följande avsnitt finns information om allmänna domstolar i Luxemburg.

Allmänna domstolar – inledning

Domstolarna ska enligt författningen utöva den dömande makten och endast tillämpa allmänna och lokala beslut och förordningar om de är förenliga med lagstiftningen.

Allmänna domstolar Högsta domstolen

Högsta domstolen (Cour supérieure de Justice) är högsta instans i rättssystemet.

Den består av en **kassationsdomstol (Cour de Cassation)** och en **appellationsdomstol (Cour d'Appel)**, samt en **åklagarmyndighet (Parquet Général)**.

Kassationsdomstolen avgör framför allt mål om upphävande eller ogiltigförklaring av avgöranden som meddelats av appellationsdomstolens olika avdelningar och domar som meddelats av domstolar i sista instans. Det råder advokattvång.

Appellationsdomstolen prövar tvistemål, handelsmål och brottmål samt mål som har avgjorts av arbetsdomstolarna i Luxemburgs två domstolsdistrikt.

Advokattvång råder i samtliga ärenden, utom i brottmål och vid ansökningar om interimistiska åtgärder (*référés*). Appellationsdomstolens brottmålsavdelning prövar överklagade brottmålsdomar från distriktsdomstolarna (*Tribunal d'Arrondissement*).

Distriktsdomstolar

Landet är indelat i **två domstolsdistrikt (arrondissements judiciaires)**, med en distriktsdomstol i Luxemburg och en i Diekirch.

De båda distriktsdomstolarna är organiserade på följande sätt: Vid varje distriktsdomstol finns en **åklagarmyndighet** med en allmän åklagare (*Procureur d'Etat*) och biträdande åklagare (*substituts*). **Förundersökningsdomare (juges d'instruction)** vid var och en av distriktsdomstolarna sköter förundersökningen av grova brott (*affaires criminelles*) och mindre förseelser (*affaires correctionnelles*).

Distriktsdomstolen är **allmän domstol för privaträttsliga mål**. Den avgör ärenden där inte behörigheten uttryckligen har tilldelats en annan domstol på grund av tvistens karaktär eller det yrkade beloppets storlek.

Den är behörig att pröva alla mål som gäller mer än 15 000 euro.

Den har **exklusiv behörighet** att handlägga vissa typer av mål. Det gäller exempelvis ansökningar om verkställighet (exekvatur) av utländska domar och handlingar som utfärdats av utländska myndigheter. Distriktsdomstolarna handlägger också ansökningsärenden om till exempel adoption, förmyndarskap och myndighetsförklaringar.

Distriktsdomstolen avgör **överklaganden** av domar som i första instans har meddelats av fredsdomare inom domstolens distrikt.

Talan vid distriktsdomstolen väcks som regel genom stämningsansökan (*assignation*), som delges motparten av ett exekutionsbiträde.

Distriktsdomstolarnas ordförande eller deras ersättare handlägger ansökningar om interimistiska åtgärder i brådskande fall, både i civil- och handelsrättsliga mål.

I sina **brottmålsavdelningar (chambre criminelle ou correctionnelle)** prövar distriktsdomstolarna även brottmål. De prövar alla slags brott, både mindre förseelser (*délits*) och grövre brott (*crimes*) efter hänvisning från distriktsdomstolens eller appellationsdomstolens åtalsavdelning (*Chambre du Conseil*). Den tilltalade måste inställa sig personligen, utom när påföljden för överträdelsen bara är böter. I så fall kan han eller hon företrädas av en advokat.

Det råder advokattvång vid distriktsdomstolen, om inte annat anges i lag (undantag är handelsmål och interimistiska åtgärder, där parterna själva kan föra talan).

Fredsdomare

Det finns **tre fredsdomare (justices de paix)**, en i Luxemburg, en i Esch-sur-Alzette (inom Luxemburgs domstolsdistrikt) och en i Diekirch (inom Diekirchs domstolsdistrikt).

Fredsdomaren handlägger **privaträttsliga mål** enligt den behörighet som fredsdomaren tilldelats i den nya civilprocesslagen eller annan lagstiftning.

Fredsdomaren är första och sista instans i mål om värden upp till 2 000 euro.

Fredsdomarens domar i mål om värden upp till 15 000 euro kan dock överklagas. Fredsdomaren handlägger vissa frågor, t.ex. utmätning av lön, pensioner och livräntor, och beslutar om hur intäkterna från utmätningen ska fördelas, oavsett värdet på fordran.

Normalt väcks talan hos fredsdomare genom stämning (*citation*) som delges av ett exekutionsbiträde. I vissa ärenden väcks talan genom en ansökan som inges till domstolskansliet (*greffe*). Parterna måste inställa sig inför fredsdomaren, antingen personligen eller genom ett ombud. Ombudet kan vara advokat, make, en släkting i rakt upp- eller nedstigande led, en släkting på sidolinjen till och med tredje led eller en person som är i den partens personliga tjänst eller är anställd av partens företag.

I **brottmålsprocesser** kallas fredsdomstolarna även **polisdomstolar**. I sin egenskap av polisdomstolar prövar de mindre förseelser (*contraventions eller infractions*) med bötesstraff på 25–250 euro samt andra brott (*délits*) som hänvisas till polisdomstolen från åtalsavdelningen (*Chambre du Conseil*).

De avgör också mål om mindre förseelser med strängare påföljd än vad en polisdomstol normalt är behörig att pröva om detta föreskrivs i lag.

Polisdomstolars domar kan alltid överklagas. Överklagandefristen är fyrtio dagar från och med den dag då domen meddelas. Om domen meddelas i den tilltalades utevaro räknas fristen från dagen för delgivningen, personligen eller i bostaden. Överklagandet prövas av distriktsdomstolen (*Tribunal d'Arrondissement*).

Alla fredsdomare är också behöriga att avgöra tvister om anställnings- och lärlingsavtal. Sådana avgöranden kan överklagas till högsta domstolen.

Rättsdatabaser

Är tillgången till uppgifter i databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till uppgifter i databaserna är **kostnadsfri**.

Kort innehållsbeskrivning

Se de [allmänna domstolarnas webbplats](#).

Se [förvaltningsdomstolarnas webbplats](#).

Länkar

[Justitieministeriet](#)

Senaste uppdatering: 05/05/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Ungern

Här hittar du en översikt över hur de allmänna domstolarna i Ungern är uppbyggda.

Allmänna domstolar – inledning

Domsrätt i tvistemål

Domstolar i första instans

Distriktsdomstolar (járásbírószág) och lägre allmänna appellationsdomstolar (törvényszék)

Alla ärenden som inte hänskjuts till de lägre allmänna appellationsdomstolarna faller under **distriktsdomstolarnas** behörighet.

De **lägre allmänna appellationsdomstolarna** utgör första instans i följande fall:

Sakrättsliga tvister om belopp över 30 miljoner ungerska forint (ca 106 000 euro), dock inte i sådana tvister som uppkommer i samband med skilsmässotvister.

Upphovsrätt och angränsande rättigheter samt skydd av industripatent.

Skadeståndstalan mot offentliga tjänstemän om skada som vållats vid tjänsteutövning.

Tvister om internationella transport- och speditorsavtal.

Talan om skadestånd för kränkning av medborgerliga rättigheter, inklusive talan om ersättning för skada som vållats av sådana kränkningar, förutsatt att skadeståndstalan har väckts tillsammans med eller under behandlingen av sådan talan.

Tvister som rör värdepapper.

Förtalsmål.

Följande bolagsrättsliga tvister enligt lag:

Talan om upphävande av företagsregistreringsbeslut.

Talan om ogiltighet, upphävande eller återkallande av bolagsordning eller stadgar.

Begäran om domstolsprövning av företagsbeslut.

Prövning av ansvarsfrågor i tvister mellan bolag och sittande (eller tidigare) ledamöter samt tvister mellan sittande (eller tidigare) ledamöter.

Frågor om andelar i bolaget.

Prövning av beslut om utvidgat ansvar för ledamöter som är aktieägare med begränsat ansvar.

Vissa ärenden som avser registrerade föreningar som inte betraktas som företag:

Talan som väckts av den myndighet som utövar tillsyn över föreningen.

Tvister rörande medlemskap mellan föreningen och sittande (eller tidigare) ledamöter samt mellan sittande (eller tidigare) ledamöter.

Talan om finansiering av hälsoförsäkringsavtal.

Fastställelsestalan i ärenden som överskrider det gränslöpp som anges ovan.

Ogiltighetstalan mot oskäligen avtalsvillkor.

Skadeståndstalan som avser parternas rätt till en opartisk rättegång och till att rättegången avslutas inom rimlig tid.

Övriga mål som enligt lag ska prövas i de lägre allmänna appellationsdomstolarna.

Om den svarande har begått brott som faller under olika domstolarnas behörighet ska målet prövas av en lägre allmän appellationsdomstol.

Domstolar i andra instans

Lägre allmänna appellationsdomstolar (törvényszék): prövar mål som faller under behörigheten för distriktsdomstolar som fungerar som första instans samt mål som faller under förvaltnings- och arbetsdomstolarnas behörighet.

Regionala appellationsdomstolar (ítélőtábla): prövar mål som faller under behörigheten för lägre allmänna appellationsdomstolar som fungerar som första instans.

Högsta domstolen (Kúria): prövar mål som överklagats från de regionala appellationsdomstolarna. Den prövar också överklaganden där ett avgörande har meddelats av en lägre allmän appellationsdomstol i egenskap av första instans, och där parterna, tillsammans med sina juridiska ombud, begär att deras sak ska avgöras av Högsta domstolen, om överklagandet baseras på överträdelse av materiell rätt. I sakrättsliga tvister är detta endast möjligt om det omtvistade beloppet överstiger 500 000 forint (ca 1 840 euro).

Högsta domstolen prövar också resningsansökningar (felülvizsgálati kérelem).

Domstolarnas sammansättning

Domstolen i **första instans** leds vanligtvis av **en enda domare**, men det kan i lag fastställas vissa typer av mål där domstolen i första instans ska vara sammansatt av **en yrkesdomare** (hivatasós bíró) och **två bisittare** (ülnök) som bildar ett råd (tanács) bestående av **tre ledamöter**. Yrkesdomaren och bisittarna har samma rättigheter och skyldigheter vid prövningen. Endast yrkesdomare kan emellertid sitta som enda domare (egyesbíró) och som rådsresident (tanácselnök).

Domstolarna i andra instans (de lägre allmänna appellationsdomstolarna och de regionala appellationsdomstolarna) består av **tre yrkesdomare**.

Vid **domstolsprövning** (felülvizsgálati eljárás) **sitter tre yrkesdomare** (eller i vissa komplicerade fall **fem**) i **Högsta domstolen**.

Domstolarnas behörighet

Allmän behörighet: Huvudregeln är att det är den behöriga domstolen på svarandens hemort som är behörig, om ingen annan domstol har exklusiv behörighet. Behörigheten regleras närmare i lag, (t.ex. om den svarande inte har någon hemort fastställs behörigheten på grundval av dennes boningsort). Förutom bestämmelser om allmän behörighet innehåller lagen även bestämmelser om särskild behörighet (alternativ behörighet och exklusiv behörighet). Om **alternativ behörighet** tillämpas kan käranden fritt välja att väcka talan vid en annan domstol som lagen medger i stället för vid den domstol som har allmän behörighet (t.ex. talan om placering av barn kan också väckas vid den domstol som är behörig på grundval av barnets hemort, och skadeståndstalan kan också väckas vid den domstol som är behörig på grundval av den plats där skadan uppstod).

Om **exklusiv behörighet** tillämpas kan talan endast väckas vid en viss domstol.

Behörighet i brottmål

Domstolar i första instans

Distriktsdomstolar är i regel behöriga att pröva brottmål.

I följande fall får emellertid de **lägre allmänna appellationsdomstolarna** pröva ärenden:

Brott där straffet uppgår till minst 15 års fängelse eller livstid, och

brott mot staten (kapitel X i strafflagen)

brott mot mänskligheten (kapitel XI i strafflagen)

mordsammansvärjning, vållande till annans död (avsnitt 166.3 och 166.4 i strafflagen) dråp i hastigt mod (avsnitt 167 i strafflagen), vållande av livshotande kroppsskada (eller kroppsskada som leder till döden) avsnitt 170.6 och 170.7 tredje meningen i strafflagen), kidnappning (avsnitt 175/A i strafflagen), människohandel (avsnitt 175/B i strafflagen), brott mot reglerna om medicinska åtgärder, medicinsk forskning och patienters självbestämmanderätt (avdelning II i kapitel XII i strafflagen)

brott som riktar sig mot val, folkomröstningar, medborgarinitiativ och europeiska medborgarinitiativ (avsnitt 211 i strafflagen) missbruk av förtroliga uppgifter (avdelning III i kapitel XV i strafflagen) missbruk av tjänsteställning (avdelning IV i kapitel XV i strafflagen) våld mot person som står under internationellt skydd (avsnitt 232 i strafflagen) fängelseupplopp (avsnitt 246 i strafflagen) hindrande av rättskipning vid internationell domstol (avsnitt 294/B i strafflagen)

brott mot offentlig (internationell) rätt (avdelningarna VII och VIII i kapitel XV i strafflagen)

terroristverksamhet (avsnitt 261 i strafflagen) överträdelse av internationella ekonomiska sanktioner ((avsnitt 261/A i strafflagen) kapning av flyg, tåg, fartyg, bussar eller fordon för personbefordran (avsnitt 262 i strafflagen) medlemskap i en kriminell organisation (avsnitt 263/C i strafflagen)

missbruk av militära produkter och tjänster, liksom produkter för dubbel användning (avsnitt 263/B i strafflagen) insiderhandel (avsnitt 299/A i strafflagen)

kapitalinvesteringsbedrägeri (avsnitt 299/B i strafflagen) anordnande av pyramidspel (avsnitt 299/C i strafflagen), penningtvätt (avsnitt 303 i strafflagen)

vållande av fara för allmänheten som leder till betydande eller allvarliga ekonomiska förluster (avsnitt 259.2 b i strafflagen), sådan störning av verksamheten vid allmännyttiga företag som leder till betydande eller exceptionellt allvarliga ekonomiska förluster (avsnitt 260.3 och 260.4 i strafflagen), brott mot datorsystem och uppgifter som leder till betydande eller ytterst allvarliga skador (avsnitt 300/C.4 b och c i strafflagen) skattebedrägeri och underlåtenhet att sköta tillsyns- och revisionsuppgifter i samband med detta skattebedrägeri, vilket leder till betydande eller allvarliga förluster av skatteintäkter (avsnitt 310.4 a, 310.5 a och 310.6 samt avsnitt 310/A i strafflagen) missbruk av alternativ till kontanter som leder till betydande eller exceptionellt stora skador (313/C.5 a och 313/C.6 i strafflagen) stöld (avsnitt 316.6 a och 316.7 i strafflagen) eller förskingring (avsnitt 317.6 a och 317.7 i strafflagen), föremål av betydande eller exceptionellt stort värde, bedrägeri som orsakar betydande eller exceptionellt stora skador (avsnitt 318.6 a och 318.7 i strafflagen), trolöshet mot huvudman, som leder till betydande eller exceptionellt stora ekonomiska förluster (avsnitt 319.3 c och d i strafflagen), oaktsam och bristfällig förvaltning av medel som leder till betydande eller allvarliga ekonomiska förluster (avsnitt 320.2 i strafflagen), rån (avsnitt 321.4 b i strafflagen) och plundring (avsnitt 322.3 a i strafflagen) av föremål av betydande eller stort värde vandalism som orsakar betydande eller exceptionellt stor skada 324. (avsnitt 324.5 och 324.6 i strafflagen) mottagande av stulna varor med ett betydande eller exceptionellt högt värde 326. (avsnitt 326.5 a och 326.6 i strafflagen) brott mot upphovsrätten och närstående rättigheter som leder till betydande eller exceptionellt stora ekonomiska förluster (avsnitt 329/A.3 i strafflagen) samt brott mot industriell äganderätt (avsnitt 329/D i strafflagen).

brott som lyder under militär lagar

brott begångna under kommunismen och brott som enligt internationell rätt inte preskriberas, vilka fastställs i lagen om straffrättsligt ansvar för och icke-tillämpning av preskriptionsbestämmelser på brott mot mänskligheten och om lagföring av vissa brott som begåtts under kommunistdiktaturen.

Domstolarnas **behörighet** avgörs i regel av var brottet begås.

Om den åtalade har begått brott som faller under olika domstolarnas behörighetsområde är det de **lägre allmänna appellationsdomstolarna** som är behöriga.

Domstolar i andra instans

Lägre allmänna appellationsdomstolar prövar överklaganden från distriktsdomstolar som fungerat som första instans.

Regionala appellationsdomstolar prövar överklaganden från lägre allmänna appellationsdomstolar som fungerat som första instans.

Högsta domstolen: prövar överklaganden som faller inom behörighetsområdet för en regional appellationsdomstol och där appellationsdomstolens avgörande kan överklagas.

Domstolar i tredje instans

Regionala appellationsdomstolar prövar överklaganden från en lägre allmän appellationsdomstol som fungerat som andra instans.

Högsta domstolen: prövar överklaganden från en regional appellationsdomstol som fungerat som andra instans.

Domstolarnas sammansättning

Om straffet för brottet i fråga kan ge fängelse i minst åtta år **fungerar distriktsdomstolen som en panel (tanács) och är sammansatt av en yrkesdomare och två bisittare**. I övriga fall består domstolen av **en enda domare**.

Även en lägre allmän appellationsdomstol som fungerar som första instans **får genomföra rättegångar i en panel bestående av en yrkesdomare och två bisittare**.

När domstolen fungerar som domstol i **andra eller tredje instans** får den genomföra rättegångar i **en panel bestående av tre yrkesdomare**. **Högsta domstolen** får genomföra rättegångar i en panel bestående av **tre eller fem yrkesdomare**.

Länkar

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Malta

Här hittar du information om hur de allmänna domstolarna på Malta är organiserade.

Allmänna domstolar – inledning

I tabellerna nedan hittar du information om Maltas tvistemåls- och brottmålsdomstolar.

Tvistemålsdomstolar

Court of Appeal (appellationsdomstol)	Andra instans Överprövning	Domstolen behandlar överklaganden från tvistemålsdomstolar i både högre och lägre instans. (i) Domstolen behandlar överklaganden från <i>First Hall of the Civil Court</i> och <i>Civil Court</i> (familjeärenden). (ii) Överklaganden i tvistemål från <i>Court of Magistrates</i> , <i>Small Claims Tribunal</i> och förvaltningsdomstolarna behandlas också i denna domstol.	(i) Tre <i>judges</i> (ii) En <i>judge</i>
Civil Court (tvistemålsdomstol) <i>The First Hall of the Civil Court</i> <i>Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section)</i> <i>Civil Court (Family Section)</i>	Första instans	<i>The First Hall of the Civil Court</i> behandlar alla tvistemål och handelsrättsliga mål som går utöver <i>Court of Magistrates</i> befogenheter. Inom sin konstitutionella behörighet behandlar domstolen också ärenden om kränkningar av de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som skyddas av författningen och av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. <i>The Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section)</i> är en avdelning för frivillig rättsvård som ansvarar för att omyndigförklara personer med psykisk funktionsnedsättning , utse förmyndare för dessa personer, inleda arvsprocesser och utse testamentsexekutorer. Den förvarar också hemliga testamenten. Den här avdelningen behandlar familjeärenden som upphävande av äktenskap, separation, skilsmässa samt underhåll och vårdnad om barn.	Under ledning av en <i>judge</i> Under ledning av en <i>judge</i> Under ledning av en <i>judge</i>
Court of Magistrates	Första instans	När det gäller tvistemål har <i>Court of Magistrates</i> bara behörighet som första instans, i allmänhet i mål som rör krav på högst 15 000 euro .	Under ledning av en <i>magistrate</i>
Court of Magistrates for Gozo	Första instans	För tvistemål har <i>Court of Magistrates for Gozo</i> en dubbel behörighet , dels som lägre instans, som är jämförbar med domstolens motsvarighet på Malta, dels som högre instans med samma behörighet som <i>First Hall of the Civil Court</i> (förutom den konstitutionella behörigheten) och som <i>Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section)</i> .	Under ledning av en <i>magistrate</i>
Small Claims Tribunal (domstol för småmål)	Första instans	Domstolen meddelar avgöranden enligt ett påskyndat förfarande, utan att avvika från kraven på en rättvis rättskipning, om krav till ett värde av mindre än 5 000 euro .	Under ledning av en <i>adjudicator</i>

Brottmålsdomstolar

Court of Criminal Appeal (appellationsdomstol för brottmål)	Andra instans	I sin högre instans behandlar domstolen överklaganden från personer som har fällts i brottmålsdomstolen (Criminal Court) . I sin lägre instans behandlar domstolen överklaganden i ärenden som har avgjorts av <i>Court of Magistrates</i> i egenskap av brottmålsdomstol.	Tre <i>judges</i> En <i>judge</i>
Criminal Court (brottmålsdomstol)	Första instans	Domstolen behandlar brottmål som går utöver behörigheten för <i>Court of Magistrates</i> .	Under ledning av en <i>judge</i> tillsammans med en jury på nio personer
Court of Magistrates	Första instans	För brottmål har <i>Court of Magistrates</i> en dubbel behörighet ,	Under ledning av en <i>magistrate</i>

		dels som brottmålsdomstol för ärenden som omfattas av dess behörighet, dels som undersökningsdomstol för ärenden som omfattas av <i>Criminal Courts</i> behörighet. (i) Brottmål – domstolen är behörig att pröva alla lagöverträdelse som kan ge upp till sex månaders fängelse. (ii) Undersökning – domstolen gör preliminära undersökningar av straffbara lagöverträdelse och överlämnar sina redogörelser till åklagaren. Om den tilltalade inte gör några invändningar kan åklagaren återförvisa ärenden som kan leda till högst tio års fängelse till <i>Court of Magistrates</i> .	
<i>Court of Magistrates for Gozo</i>	Första instans	För brottmål har <i>Court of Magistrates for Gozo</i> samma behörighet som domstolens motsvarighet på Malta när den fungerar som brottmåls- och undersökningsdomstol.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
<i>Juvenile Court</i> (ungdomsdomstol)	Första instans	Domstolen behandlar åtal och andra förfaranden som berör minderåriga upp till 16 år och får även besluta om tvångsomhändertagande.	Under ledning av en <i>magistrate</i> och två ledamöter

Rättsdatabaser

På sidan "[Domstolsväsen i medlemsstaterna – Malta](#)" finns mer information om användbara databaser och [länkar](#).

Länkar

- [Ministeriet för rättsliga frågor, kultur och lokalstyre](#)
- [Domstolstjänster](#)
- [Domar på nätet](#)
- [Tvistemål](#)
- [Domstolskalendarium](#)
- [Statistik](#)
- [Exekutiva auktioner](#)
- [Formulär \(på maltesiska\)](#)
- [Experter vid domstolen](#)
- [Maltas lagstiftning](#)

Senaste uppdatering: 04/05/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Nederländerna

Här hittar du information om de allmänna domstolarnas organisation i Nederländerna.

Distriktsdomstolar (*rechtbanken*)

Det finns 11 distriktsdomstolar i Nederländerna.

Varje domstol består av flera [avdelningar](#), för:

civilrätt (tvister mellan privatpersoner och/eller organisationer)

förvaltningsrätt (tvister mellan offentliga myndigheter och privatpersoner eller organisationer)

straffrätt (brott)

Domstolarna har också underdistriktsinstans (*kanton*), där en underdistriktsdomare handlägger mindre brott- och tvistemål som rör värden upp till 25 000 euro.

Överklaganden

En part som inte är nöjd med distriktsdomstolens dom kan överklaga den. Brotts- och tvistemål prövas av en av fyra appellationsdomstolar (*gerechtshoven*). I förvaltningsmål kan ett överklagande, beroende på saken i målet, prövas av

Appellationsdomstolen (*gerechtshoven*)

Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga mål (*Centrale Raad van Beroep*)

Appellationsdomstolen för förvaltningsrättsliga ekonomiska tvister (*College van Beroep voor het Bedrijfsleven*)

Högsta förvaltningsdomstolen (*Raad van State*), avdelningen för förvaltningsrättsliga tvister (*Afdeling bestuursrechtspraak*)

Högsta domstolen (*Hoge Raad*)

Nederländernas högsta domstol är den högsta rättsliga instansen i Nederländerna i tviste-, brott- och skattemål. Högsta domstolen kan upphäva domar, särskilt domar från appellationsdomstolar (vars domar kan överklagas till Högsta domstolen i rättsfrågor, ett förfarande kallat *cassatie*). Högsta domstolen är också ansvarig för att säkerställa rättslig enhetlighet och för att utveckla nederländsk rätt.

Mer information om hur rättssystemet är organiserat finns på webbplatsen [rechtspraak.nl](#).

Rättsdatabaser

I databasen över rättspraxis publiceras ett stort antal domar. Dessa avgöranden och domar är tillgängliga för allmänheten via databasen på webbplatsen [rechtspraak.nl](#).

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Länkar

- [Det nederländska rättsväsendet och Nederländernas högsta domstol](#)
- [Information om det nederländska rättssystemet \(på engelska\)](#)

Senaste uppdatering: 05/05/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Österrike

I följande avsnitt finns information om allmänna domstolar för tvistemål och brottmål i Österrike.

Allmänna domstolar – inledning

De allmänna domstolarna är organiserade i fyra nivåer. För närvarande (i mars 2023) **prövar** följande domstolar tvistemål och brottmål:

113 distriktsdomstolar (*Bezirksgerichte*).

20 regiondomstolar (*Landesgerichte*).

4 överregiondomstolar (*Oberlandesgerichte*).

Högsta domstolen (*Oberster Gerichtshof*).

Sedan början av 2013 har antalet distriktsdomstolar gradvis minskats från 141 till nuvarande 113 (den 1 mars 2023) genom att slå samman och i vissa fall upprätta nya distriktsdomstolar i Oberösterreich, Niederösterreich, Steiermark, Salzburg, Tyrolen och Burgenland.

Åklagarväsendet tillvaratar allmänhetens intresse i brottmål och består av

16 allmänna åklagarmyndigheter (*Staatsanwaltschaften*),

en central åklagarmyndighet för bekämpning av ekonomisk brottslighet och korruption (*Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption*),

4 överåklagarmyndigheter (*Oberstaatsanwaltschaften*),

Riksåklagarmyndigheten (*Generalprokuratur*).

28 kriminalvårdsanstalter ansvarar för att **verkställa frihetsberövande straff**.

A. Domstolsorganisation: Domstolar för tvistemål och brottmål

Tvister prövas i första instans antingen av distriktsdomstolar eller av regiondomstolar. Behörigheten bestäms i tvistemål huvudsakligen av typen av tvist (*Eigenzuständigkeit*), och i övrigt av värdet på föremålet för tvisten (*Wertzuständigkeit*). Prövning baserat på ärendets art har alltid företräde före prövning baserat på det tvistiga beloppet.

I brottmål avgörs behörigheten av vilken påföljd som kan komma i fråga för en viss misstänkt gärning.

Distriktsdomstolar (första nivån)

Distriktsdomstolarna är förstainstansdomstolar som ansvarar för tvistemål som gäller **belopp under 15 000 euro** (*Wertzuständigkeit*),

vissa typer av mål (oavsett belopp som tvisten gäller), huvudsakligen **familjemål, hyresmål och verkställighetsärenden** (*Eigenzuständigkeit*),

vissa **brottmål** där påföljden för gärningen är böter, böter och högst ett års fängelse eller enbart fängelse i högst ett år (exempelvis vållande till kroppsskada, stöld).

Regiondomstolar (andra nivån)

Regiondomstolar kallas i tvistemål för **domstolar i första instans** (*Gerichtshöfe erster Instanz*) och är behöriga att

som **första instans** avgöra alla rättsliga ärenden som inte är förbehållna distriktsdomstolarna och beroende på målets karaktär avgöra mål som omfattas av lagen om ansvar för atomskada, lagen om tjänstemäns ansvar och dataskyddslagen, samt konkurrens- och upphovsrättsmål, som andra instans pröva **överklaganden** av distriktsdomstolarnas avgöranden.

Överregiondomstolar (tredje nivån)

Överregiondomstolar, som även kallas domstolar i andra instans (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*), utgör den tredje nivån. De finns i Wien (omfattar Wien, Niederösterreich och Burgenland), Graz (omfattar Steiermark och Kärnten), Linz (omfattar Oberösterreich och Salzburg) samt Innsbruck (omfattar Tyrolen och Vorarlberg).

De prövar endast **överklaganden** av alla typer av tvistemål och brottmål (i andra instans).

De spelar dessutom en särskild roll i förvaltningen av **domstolsväsendet**. Ordföranden för en överregiondomstol är chef för förvaltningen av alla domstolar i domstolens domkrets. I denna befattning är ordföranden för en överregiondomstol endast ansvarig gentemot förbundsjustitieministern.

Högsta domstolen (fjärde nivån)

Högsta domstolen i Wien är **högsta instans i tvistemål och brottmål**. Högsta domstolen fungerar jämte författningsdomstolen (*Verfassungsgericht*) och förvaltningsdomstolen (*Verwaltungsgericht*) som en av landets högsta rättsinstanser (*Höchstgerichte*). Det innebär att dess utslag inte överklagas vidare (inom landet).

Högsta domstolens rättspraxis är viktig för en **enhetlig rättstillämpning** i hela landet.

Även om domstolar på lägre nivå inte är bundna enligt lag att följa Högsta domstolens avgöranden låter de sig oftast vägledas av den rättspraxis som utformas där.

B. Tvistemålsdomstolar

Till det civilrättsliga området hör allmänna tvistemål, arbetsrättsmål, handelsmål samt rättsvårdsärenden och liknande (*Außerstreitverfahren*).

Den allmänna civilprocessen omfattar alla tvistemålförfaranden som inte omfattas av handelsrätten eller arbetsrätten, och som inte räknas som rättsvårdsärenden och liknande.

C. Instansordning

C.1 Instansordning i tvistemål

I **allmänna tvistemål** finns i princip två olika instansordningar, som var och en kan indelas i tre olika steg. Tvister prövas i första instans antingen av distriktsdomstolar eller av regiondomstolar.

När distriktsdomstolar fungerar som första instans ska eventuella överklaganden av deras avgöranden ges in till regiondomstolen, där de prövas av en särskild besvärsavdelning (*Berufungssenat*).

När regiondomstolar fungerar som första instans, ska eventuella överklaganden av deras avgöranden ges in till överregiondomstolen, där de prövas av en särskild besvärsavdelning (*Berufungssenat*).

Domstolar i andra instans överprövar endast avgöranden i första instans. De prövar målet på handlingarna, dvs. på grundval av vad som förekommit vid den muntliga förhandlingen i första instans och de fakta som lades fram där. Domstolarna i andra instans kan fastställa eller ändra den lägre domstolens dom. I detta syfte – och inom den ram som fastställts av framställningar och yrkanden i den lägre domstolen – kan domstolen i andra instans pröva målet på nytt (helt eller delvis), upphäva förstainstansdomstolens beslut och återförvisa målet dit för ny prövning eller ogilla överklagandet.

Domar i särskilt viktiga mål av principiell betydelse kan överklagas från andra instans till Högsta domstolen.

Högsta domstolen avgör i princip endast rättsfrågor och bygger därmed sitt avgörande på de sakförhållanden som fastslagits i lägre instans. Den bedömer främst om rätt beslut fattats på basis av sakförhållandena och tar ställning till domens giltighet och i viss utsträckning även till rättegångsfel i de lägre instanserna. Högsta domstolen upphäver dock inte bara domar från lägre instanser. Den kan även pröva själva saken för att fastställa eller ändra domen, upphäva tidigare beslut och återförvisa målet till första eller andra instans för ny prövning eller ogilla talan.

I första instans avgörs målen i de flesta fall av en enmansdomstol. Endast i tvister som gäller mer än 100 000 euro avgörs ärendet av tre domare, om en part begär det. I andra instans avgörs målen av tre domare. Högsta domstolen dömer med fem domare. Om det gäller en tvist av principiell betydelse (till exempel ändring av rättspraxis) dömer Högsta domstolen med elva domare.

C.2 Instansordning i brottmål

I brottmål finns två nivåer.

Ett avgörande av en distriktsdomstol i första instans kan överklagas genom talan om ogiltighet, eller

besvär avseende skuldfrågan och straffvillkoren.

Överklagandet bedöms av en avdelning med tre domare i regiondomstolen.

När en regiondomstol med ensamdomare avgjort ett mål i första instans som rör förseelser och brott som kan medföra högst fem års fängelse, exempelvis att vittna falskt i domstol, kan domen överklagas genom

talan om ogiltighet, eller

besvär avseende skuldfrågan och straffvillkoren.

Överklagandet bedöms sedan av en avdelning med tre domare i överregiondomstolen.

Om ansvarig domstol i första instans är en regiondomstol som sammanträder med en nämnd (*Schöffengericht*) eller en jury (*Geschworenengericht*) ska en eventuell ogiltighetstalan anhängiggöras vid Högsta domstolen. Om överklagandet däremot endast gäller straffvillkoren prövar överregiondomstolen målet.

D. Rättsmedel

I **allmänna tvistemål** kan domar i första instans överklagas med avseende på faktiska och rättsliga omständigheter (*Berufung*). Överklaganden som grundas på ogiltighet eller felaktig rättslig bedömning kan inges i alla mål. Överklaganden som grundas på rättegångsfel eller felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna kan inges i vissa särskilda ärenden, eller om det tvistiga beloppet överstiger 2 700 euro.

Domar i andra instans kan överklagas till Högsta domstolen. Sådana överklaganden är begränsade till rättsfrågor (*Revision*). Denna besvärform kan endast användas i vissa fall beroende på ämnesområde. I princip prövar Högsta domstolen endast rättsfrågor som är av avsevärd betydelse och godtar därför bara överklaganden där denna typ av frågor föreligger. Vissa domar från andra instans kan över huvud taget inte överklagas (t.ex. tvister gällande värden under 5 000 euro), eller endast ske om andra instans beviljar prövningstillstånd (direkt eller efter ny ansökan) och tvisten inte gäller värden över 30 000 euro.

E. Rättsdatabaser

Det [österrikiska justitieministeriets webbplats](#) ger allmän information om det österrikiska rättssystemet.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till det österrikiska justitieministeriets webbplats är kostnadsfri.

Länkar

[Domstolarnas behörighet – Österrike](#)

Senaste uppdatering: 11/09/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [pl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Nationella allmänna domstolar - Polen

Här hittar du information om hur de allmänna domstolarna i Polen är uppbyggda.

Allmänna domstolar

De allmänna domstolarna i Polen omfattar **appellationsdomstolar** (*sądy apelacyjne*), **regionala domstolar** (*sądy okręgowe*) och **distriktsdomstolar** (*sądy rejonowe*). De handlägger bland annat följande mål: brottmål, tvistemål, familjemål, mål som rör omyndiga, handelsrättsliga mål, arbetsrättsliga mål och socialförsäkringsmål – med undantag för mål som tilldelas andra specialdomstolar (t.ex. militärdomstolar).

De allmänna domstolarna för även **fastighets-** och **inteckningsregister** samt pantregistret, nationella domstolsregistret och nationella kriminalregistret.

Domsrätt i tvistemål

Varje **appellationsdomstol**, **regional domstol** och **distriktsdomstol** har en avdelning för tvistemål (*wydział cywilny*).

Domsrätt i brottmål

Varje **appellationsdomstol**, **regional domstol** och **distriktsdomstol** har en avdelning för brottmål (*wydział karny*).

Rättsdatabaser

På [polska regeringens](#) webbplats hittar du en förteckning över publicerade rättsakter från så långt tillbaka i tiden som 1918.

Tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Senaste uppdatering: 19/07/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Portugal

Den här sidan innehåller information om de allmänna domstolarnas organisation i Portugal.

De allmänna domstolarnas organisation

Utöver författningsdomstolen (*Tribunal Constitucional*), som särskilt prövar frågor av konstitutionell karaktär, förekommer i Portugal följande typer av domstolar:

Högsta domstolen (*Supremo Tribunal de Justiça*) och allmänna domstolar i första och andra instans.

Högsta förvaltningsdomstolen (*Supremo Tribunal Administrativo*) och förvaltnings- och skattedomstolarna i första instans.

Revisionsrätten (*Tribunal de Contas*).

Det finns även sjörättsdomstolar, skiljedomstolar och fredsdomare.

I lagen fastställs i vilka ärenden och vilka sammansättningar dessa domstolar, enskilt eller gemensamt, är behöriga att skippa rätt i egenskap av specialdomstolar för lagtolkning (*Tribunal dos Conflitos*).

Utän att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om militärdomstolar (*tribunais militares*), som får inrättas vid krigstillstånd, är domstolar med exklusiv behörighet för vissa typer av brott förbjudna.

Allmänna domstolar

Högsta domstolen

Högsta domstolen (*Supremo Tribunal de Justiça*) är högsta instans, utan att detta påverkar författningsdomstolens behörighet. Den består av avdelningar för tvistemål, brottmål och socialrättsliga mål.

Högsta domstolen har sitt säte i Lissabon och dess behörighet omfattar hela det portugisiska territoriet.

Högsta domstolen leds av en ordförande och förhandlingarna äger antingen rum i plenum (då alla avdelningar deltar), inom de specialiserade avdelningarna eller inom underavdelningar till dessa.

Utom i de fall som uttryckligen anges i lag behandlar Högsta domstolen endast formella rättsfrågor.

Appellationsdomstolar

Appellationsdomstolarna (*tribunais da relação*) fungerar generellt som domstolar i andra instans.

För närvarande finns appellationsdomstolar i Lissabon, Porto, Coimbra, Évora och Guimarães. De leds av en ordförande och förhandlingarna äger rum i plenum eller per avdelning.

Appellationsdomstolarna har avdelningar för civilrättsliga ärenden, straffrättsliga ärenden, socialrättsliga ärenden, familje- och ungdomsärenden, handelsärenden, immaterialrättsliga ärenden och konkurrensärenden, reglering och tillsyn. Huruvida en viss appellationsdomstol har inrättat avdelningar för socialrättsliga ärenden, familje- och ungdomsärenden, handelsärenden, immaterialrättsliga ärenden och konkurrensärenden, reglering och tillsyn beror på hur omfattande och komplicerat domstolens arbete är. Avdelningarna inrättas genom beslut av högsta domstolsrådet på förslag av respektive appellationsdomstols ordförande.

Domstolar i första instans (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Domstolarna i första instans utgörs vanligtvis av distriktsdomstolarna (*tribunais de comarca*). De avgör alla mål som inte uttryckligen ingår i övriga domstolars behörighet. Distriktsdomstolarna har både allmän och särskild behörighet.

Distriktsdomstolarna är indelade i avdelningar med särskild eller allmän behörighet och i lokala avdelningar. Avdelningarna namnges efter den typ av förfarande som de handlägger och namnet på den kommun där de är belägna.

Följande avdelningar med särskild behörighet kan inrättas:

Central tvistemålsavdelning (*Central cível*).

Lokal tvistemålsavdelning (*Local cível*).

Central brottmålsavdelning (*Central criminal*).

Lokal brottmålsavdelning (*Local criminal*).

Lokal avdelning för ringa brott (*Local de pequena criminalidade*).

Förundersökningsavdelning (*Instrução criminal*).

Familje- och ungdomsavdelning (*Família e menores*).

Arbetsavdelning (*Trabalho*).

Handelsavdelning (*Comércio*).

Verkställighetsavdelning (*Execução*).

Beroende på det enskilda målet sammanträder domstolen i plenum, med hela avdelningen närvarande eller med hela avdelningen och en jury. Varje distriktsdomstol leds av en ordförande med befogenhet att fatta beslut om handläggningen av mål och domstolens administration och funktion.

Om domstolen eller en avdelning sammanträder i sammansättning om fem eller fler domare får ordföranden, efter att ha hört de övriga domarna, föreslå för högsta domstolsrådet att en domarsamordnare (*magistrado judicial coordenador*) ska utses för en eller flera avdelningar. Före utnämningen måste respektive domares samtycke ha inhämtats. Under ordförandens överinseende utför domarsamordnarna de uppgifter som ordföranden har anförtrott dem, utan att detta påverkar rätten att hänskjuta målet till en högre domstol (*avocação*). De är också tvungna att på ordförandens anmodan redovisa sitt arbete.

Förvaltnings- och skattedomstolar

Förvaltnings- och skattedomstolarna är behöriga att pröva mål och överklaganden som rör förvaltningsrättsliga och skatterättsliga tvister. I Portugal finns följande förvaltnings- och skattedomstolar:

Högsta förvaltningsdomstolen.

Centrala förvaltningsdomstolar.

Lokala förvaltningsdomstolar.

Skattedomstolar.

Högsta förvaltningsdomstolen

Högsta förvaltningsdomstolen är högsta instans för förvaltnings- och skattemål, utan att detta påverkar författningsdomstolens behörighet.

Högsta förvaltningsdomstolen har sitt säte i Lissabon och dess behörighet omfattar hela det portugisiska territoriet.

Domstolen har en avdelning för förvaltningsmål och en för skattemål. Den prövar först och främst överklaganden av domar som meddelats av de centrala förvaltningsdomstolarna.

Högsta förvaltningsdomstolen har en ordförande och tre vice ordförande.

Beroende på ärendets karaktär sammanträder domstolen i plenum, med hela avdelningen närvarande eller inom de olika underavdelningarna. När domstolen sammanträder i plenum eller med hela avdelningen närvarande behandlar den enbart formella rättsfrågor.

Centrala förvaltningsdomstolar

De centrala förvaltningsdomstolarna utgör i allmänhet andra instans i förvaltningsrättsliga ärenden. För närvarande finns två centrala förvaltningsdomstolar (nord och syd).

Dessa domstolar prövar först och främst överklaganden av sådana domar som meddelats av lokala förvaltningsdomstolar eller skattedomstolar.

Varje domstol har en avdelning för förvaltningsmål och en för skattemål.

De centrala förvaltningsdomstolarna har en ordförande och två vice ordförande.

De centrala förvaltningsdomstolarna behandlar både sakfrågor och formella rättsfrågor.

Lokala förvaltningsdomstolar och skattedomstolar

Dessa förstainstansdomstolars huvuduppgift är att avgöra tvister på förvaltnings- eller skatteområdet. De kan antingen bedriva sitt arbete självständigt, och kallas då för lokal förvaltningsdomstol eller lokal skattedomstol, eller gemensamt under beteckningen förvaltnings- och skattedomstol.

Dessa domstolar har en ordförande som utses på fem år av CSTAF (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais* – överrådet för förvaltnings- och skattedomstolarna).

I allmänhet leds dessa domstolar av en ensamdomare. I vissa fall tillåter dock lagen andra sammansättningar.

Fredsdomstolar

Att vända sig till fredsdomstolar (*julgados de paz*) är en alternativ metod för att lösa civilrättsliga tvister som rör små penningbelopp och inte omfattas av familje-, arvs- eller arbetsrätten.

Enligt den nuvarande lydelsen av lag nr 78/2011 av den 13 juli 2011 är fredsdomstolar behöriga att pröva och avgöra en fastställsetalan i ärenden som inte rör så stora belopp att de måste behandlas i en allmän domstol i första instans (15 000 euro).

Enligt artikel 9 i samma lag är fredsdomstolar behöriga att pröva och avgöra

en talan om verkställighet av en förpliktelse, med undantag av fullgörandet av ekonomiska anslutningsavtal,

en talan om att överlämna lös egendom,

en talan till följd av delägares rättigheter och skyldigheter, när det på respektive bolagsstämma inte har fastställts att det är obligatoriskt med skiljeförfarande för att lösa tvister mellan delägare, eller mellan delägare och förvaltaren,

en talan om reglering av tvister mellan fastighetsägare beträffande tillfällig tvångspassage, naturlig vattendränering, arbeten för att skydda mot översvämningar, delning av dräneringsrör, kanaler och häckar, öppnande av fönster, dörrar, balkonger och liknande konstruktioner, regnvattenavrinning från tak, plantering av träd och buskar, interna och externa skiljeväggar,

en talan om återvinning av egendom, en talan om hävdande av besittningsrätt, en talan om hävd, förvärv och uppdelning (av gemensamma tillgångar),

en talan om rätt att använda och förvalta gemensamt ägd egendom, tomträtter, nyttjanderätter och sakrätt i tidsdelningsavtal,

en talan om hyresavtal, med undantag av vräkningar,

en talan om civilrättslig ansvarsskyldighet, både avtalsmässig och utomobligatorisk,

en talan om avtalsbrott, med undantag av anställningsavtal och jordbruksärenden,

en talan om generellt garanterade skyldigheter.

Fredsdomstolar är även behöriga att pröva ansökningar om civilrättslig ersättning i ärenden där åtal inte har väckts eller har lagts ned, och som rör kroppsskada,

kroppsskada orsakad av oaktsamhet,

förtal,

ärekränkning,

stöld,

skada,

skändning av landmärken,

bedrägeri för att erhålla mat, dryck eller tjänster.

Enligt artikel 16 ska varje fredsdomstol erbjuda en medlingstjänst till dem som behöver en alternativ tvistlösningsmetod. Målet för denna tjänst är att snabbt lösa tvister genom att få parterna att enas om en uppgörelse. Tjänsten kan användas för att medla i alla tvister som omfattas av medling, även sådana som inte omfattas av fredsdomstolens behörighet.

Senaste uppdatering: 25/01/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Rumänien

Här hittar du information om de allmänna domstolarna i Rumänien.

Rumäniens domstolsväsen – inledning

Rumäniens domstolsväsen är uppbyggt på följande sätt:

Domstolar och åklagarmyndigheter

Nivå 1

Distriktsdomstolar (176)

Åklagarmyndigheter

Nivå 2

Tribunaler (42)

Särskilda tribunaler (3)

Tribunal för familjemål och ungdomsärenden (1)

Åklagarmyndigheter

Nivå 3

Appellationsdomstolar (15)

Åklagarmyndigheter

Nivå 4

Högsta domstolen

Åklagarmyndigheten

Det rumänska domstolsväsendet består av Högsta domstolen och övriga domstolar.

Domstolar

Högsta domstolen

Som högsta rättsliga instans i Rumänien är det bara Högsta domstolen som har behörighet att se till att **övriga domstolar tolkar och tillämpar lagen på ett enhetligt sätt. Det sker i första hand genom att den prövar mål i "rättstillämpningens intresse"**.

Högsta domstolen är indelad i fyra avdelningar, var och en med sin egen behörighet:

Första tvistemålsavdelningen

Andra tvistemålsavdelningen

Brottmålsavdelningen

Avdelningen för förvaltnings- och skattemål

De fyra "avdelningarna med fem domare", "avdelningarna som samlas i plenum", "avdelningen för prövning av överklaganden i lagstiftningens intresse" och "avdelningen för bedömning av vissa rättsfrågor" är andra strukturer med egen rättslig behörighet.

Högsta domstolens **första tvistemålsavdelning, andra tvistemålsavdelning och avdelning för förvaltnings- och skattemål** prövar överklaganden av appellationsdomstolarnas avgöranden och andra i lag föreskrivna avgöranden, samt överklaganden av avgöranden som inte är slutgiltiga eller av rättegångshandlingar som inte kan överklagas på något annat sätt, och för vilka de rättsliga förfarandena vid en appellationsdomstol har avbrutits.

Högsta domstolens brottmålsavdelning prövar följande:

Som första instans, de mål och ansökningar som med stöd av lagen hänskjuts till Högsta domstolen i dess egenskap av förstainstansdomstol.

Högsta domstolens brottmålsavdelning prövar, i sin egenskap av förstainstansdomstol, högförräderibrott och brott som begåtts av senatorer, deputerade och rumänska ledamöter av Europaparlamentet, regeringsmedlemmar, domare i författningsdomstolen, medlemmar av Högsta rådet, domare i Högsta domstolen och åklagare vid det åklagarkontor som är knutet till Högsta domstolen.

Överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i första instans av appellationsdomstolarna eller den militära appellationsdomstolen.

Överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i första instans av appellationsdomstolarna, den militära appellationsdomstolen, eller Högsta domstolens brottmålsavdelning.

Ansökningar om förnyad prövning av domar som inte vunnit laga kraft eller rättsakter som inte kan överklagas på annat sätt och där rättsprocessen vid en appellationsdomstol har avbrutits.

Överklaganden av lagakraftvunna brottmålsdomar, i enlighet med vad som föreskrivs i lag.

Framställningar om förhandsavgörande för att klargöra vissa rättsfrågor.

Behörighetskonflikter, där den är den gemensamma överrätten för lägre domstolar vid en behörighetskonflikt.

Framställningar om hänskjutande från den behöriga appellationsdomstolen till en annan appellationsdomstol.

Andra mål som föreskrivs i lag.

Avdelningarna med fem domare

Enligt artikel 24 i lag nr 304/2004, offentliggjord på nytt och senare ändrad och kompletterad, prövar avdelningarna med fem domare ansökningar om förnyad prövning av domar som i första instans meddelats av Högsta domstolens brottmålsavdelning, överklaganden av de domar som avdelningen med fem domare har meddelat efter överklagande, förnyad prövning av slutsatser som i första instans meddelats av Högsta domstolens brottmålsavdelning, disciplinärenden och andra mål som enligt lag omfattas av dess behörighet, och ansökningar om förnyad prövning av domar i vilka domstolen har nekat att hänskjuta målet till författningsdomstolen, och som meddelas av en annan avdelning med fem domare. Enligt artikel 51.3 i lag nr 317/2004, offentliggjord på nytt, prövar avdelningarna med fem domare överklaganden av Högsta rådet avgöranden i disciplinärenden.

Högsta domstolens **avdelningar samlas i plenum** för att

pröva hänskjutna ärenden som gäller förändringar av Högsta domstolens rättspraxis,

hänskjuta lagförslag till författningsdomstolen så att den kan kontrollera att lagarna är författningensliga innan de utfärdas.

Appellationsdomstolen

Appellationsdomstolarna i Rumänien leds av en ordförande som kan bistås av en eller två vice ordförande.

En appellationsdomstol arbetar i specialavdelningar eller i särskilda paneler för

tvistemål,

brottmål,

ungdomsärenden och familjemål,

förvaltnings- och skattemål,

mål som rör arbetsrättsliga tvister och socialförsäkringstvister, företag, företagsregistret, insolvens, illojal konkurrens och andra frågor, samt sjöfartsmål.

De 15 appellationsdomstolarna har rättskapacitet. Under varje appellationsdomstol finns flera tribunaler (omkring tre).

Inom civilrätten prövar appellationsdomstolarna följande mål:

Som **domstolar i första instans** prövar de mål och framställningar i förvaltnings- och skattemål, i enlighet med särskilda lagar.

Som **appellationsdomstolar** prövar de överklaganden av avgöranden som meddelats av tribunaler i första instans.

Som **högre appellationsdomstolar** prövar de ansökningar om förnyad prövning av domar som meddelats av tribunaler efter överklagande eller av domar som meddelats i första instans av tribunaler och som enligt lag inte kan överklagas, och i andra fall som uttryckligen föreskrivs i lag.

Inom straffrätten prövar appellationsdomstolarna följande mål:

Som domstolar i första instans prövar de mål som rör

brott som avses i artiklarna 394–397, 399–412 och 438–445 i strafflagen,

brott rörande Rumäniens nationella säkerhet i enlighet med särskilda lagar,

brott begångna av domare i distriktsdomstolar och tribunaler, och av åklagare på de åklagarkontor som är knutna till dessa domstolar,

brott begångna av advokater, notarier, exekutionstjänstemän eller revisorer vid revisionsdomstolen, och externa offentliga revisorer,

brott begångna av ledare för trossamfund organiserade i enlighet med lagen och andra religiösa ledare, som minst har biskops rang eller motsvarande,

brott begångna av biträdande domare vid Högsta domstolen, domare vid appellationsdomstolarna och den militära appellationsdomstolen, samt åklagare vid de åklagarkontor som är knutna till dessa domstolar,

brott begångna av medlemmar av revisionsrätten, ordföranden för lagrådet, justitieombudsmannen, de biträdande ombudsmännen och kvestorena,

ansökningar om att hänskjuta målet till en annan domstol, i enlighet med vad som föreskrivs i lag.

Som **appellationsdomstolar** prövar de överklaganden av brottmålsdomar som meddelats av distriktsdomstolar och tribunaler i första instans.

Appellationsdomstolarna dömer också i **behörighetskonflikter** mellan tribunaler, mellan distriktsdomstolar och tribunaler inom tribunalernas geografiska

behörighetsområde eller mellan distriktsdomstolar som lyder under olika tribunaler men ligger inom appellationsdomstolens geografiska behörighetsområde.

Appellationsdomstolarna fattar också beslut om framställningar som rör **utlämning** eller överföring av dömda personer till andra länder.

Tribunaler

De **42 nationella tribunalerna** har rättskapacitet och är organiserade på distriktsnivå. Tribunalernas geografiska behörighetsområde omfattar alla distriktsdomstolar i det distrikt där tribunalen ligger.

Tribunalerna har specialavdelningar och paneler för

tvistemål,

brottmål,

ungdomsärenden och familjemål,

förvaltnings- och skattemål,

mål som rör arbetsrättsliga tvister och socialförsäkringstvister, företag, företagsregistret, insolvens, illojal konkurrens och andra frågor, samt sjöfartsmål.

Inom civilrätten prövar tribunalerna följande mål:

Som domstol i första instans prövar de alla framställningar som inte faller inom andra instansers behörighet.

Som **appellationsdomstol** prövar de överklaganden av avgöranden som meddelats av distriktsdomstolar i första instans.

Som **högre appellationsdomstol** prövar de ansökningar om förnyad prövning av domar som meddelats av distriktsdomstolar och som enligt lag inte kan överklagas, och i andra fall som uttryckligen föreskrivs i lag.

Inom straffrätten prövar tribunalerna följande mål:

Som domstol i första instans prövar de mål som rör

brott mot liv och lem eller kroppslig integritet och hälsa, brott mot den personliga friheten, allvarlig skadegörelse, brott som fått mycket allvarliga konsekvenser, människohandel, tortyr, korruption och brott i tjänsten, röjande av statshemligheter, röjande av affärshemligheter eller icke-offentliga hemliga underrättelser, olaglig insamling av pengar, missbruk av anslag, underlåtenhet att följa bestämmelserna om kärnmaterial eller annat radioaktivt material, underlåtenhet att följa bestämmelserna om sprängämnen, spridning av aids, brott mot säkerheten och integriteten hos informationssystem och data, bildandet av en kriminell organisation,

uppsåtliga brott som lett till att en person dött,

brott för vilka åtal väckts av direktoratet för utredning av organiserad brottslighet och terrorbrott (*Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată*) eller det nationella direktoratet mot korruption, om de inte enligt lag omfattas av högre domstolars behörighet,

brott rörande penningtvätt eller skatteundandragande enligt artikel 9 i lag nr 241/2005 om förhindrande och bekämpande av skatteundandragande, i dess ändrade lydelse,

andra brott som enligt lagen faller inom dess behörighet.

Tribunalerna dömer i behörighetskonflikter mellan distriktsdomstolar inom sina geografiska behörighetsområden, och prövar ansökningar om förnyad prövning av domar som meddelats av distriktsdomstolar i de fall som föreskrivs i lag.

Distriktsdomstolar

Distriktsdomstolarna har inte rättskapacitet. De finns på distriktsnivå och i staden Bukarest.

Inom civilrätten prövar distriktsdomstolarna främst följande mål:

Framställningar som enligt civillagstiftningen faller inom vårdnads- och familjedomstolens behörighet, om inget annat uttryckligen föreskrivs i lagen.

Framställningar som rör registrering i folkbokföringsregister.

Framställningar som rör förvaltning av byggnader med flera våningar, lägenheter eller utrymmen som är olika personers exklusiva egendom, samt

framställningar som rör de rättsliga förhållandena mellan fastighetsägarföreningar och andra fysiska eller juridiska personer.

Framställningar om vräkning.

Framställningar som rör gemensamma vallar och diken, avståndet mellan byggnader och odlingar, rätten till fri passage, samt eventuella servitut eller andra lagstadgade begränsningar av äganderätten som parterna kommit överens om eller som fastställts av domstol.

Framställningar som rör ändringar av gränser eller markering av gränser.

Framställningar om skydd av tillgångar.

Framställningar som rör skyldigheter att vidta eller inte vidta åtgärder som inte kan mätas i pengar, oavsett om de grundar sig på ett avtal eller inte, med undantag för de skyldigheter som enligt lag faller inom andra domstolars behörighet.

Framställningar om domstols dödförklaring av en person.

Framställningar om bodelning, oavsett värde.

Framställningar i arvsfrågor, oavsett värde.

Framställningar om orättmätig besittning, oavsett värde.

Framställningar i frågor om markinnehav, med undantag för de skyldigheter som enligt lag faller inom andra domstolars behörighet.

Andra framställningar som kan uttryckas i penningbelopp, upp till och med 200 000 RON, oavsett om parterna är yrkesmässiga aktörer eller inte.

Distriktsdomstolarna prövar också överklaganden av beslut av myndigheter och andra organ med befogenhet att meddela rättsliga avgöranden, i de fall som föreskrivs i lag, och alla andra framställningar som enligt lag omfattas av deras behörighet.

Inom straffrätten prövar distriktsdomstolarna främst följande mål:

I stort sett alla typer av brott, utom de som enligt lag ska prövas i första instans av tribunaler, appellationsdomstolar eller Högsta domstolen.

För information om domstolarna hänvisas till [det rumänska justitieministeriets domstolsportal](#).

Rättsdatabaser

Följande rättsdatabaser är tillgängliga online:

Högsta domstolens rättspraxis offentliggörs på domstolens egen [webbplats](#).

Domstolarna offentliggör sina domar i sammandrag på domstolsportalen. Se t.ex. [sammandrag av domar meddelade av appellationsdomstolen i Bukarest](#).

Rättsdatabasen som ägs och förvaltas av det [rumänska lagrådet](#), [Behörighet – Rumänien](#).

Senaste uppdatering: 30/04/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Slovenien

Här hittar du information om de allmänna domstolarnas organisation i Slovenien.

Allmänna domstolar

Enligt artikel 98 i lagen om domstolar utgörs de allmänna domstolarna i Slovenien av

lokala domstolar (*okrajna sodišča*),

distriktsdomstolar (*okrožna sodišča*),

appellationsdomstolar (*višja sodišča*),

Sloveniens högsta domstol (*Vrhovno sodišče*) (nedan kallad *Högsta domstolen*).

Lokala domstolars behörighet

Enligt artikel 99 i lagen om domstolar är lokala domstolar behöriga att pröva följande typer av ärenden:

Straffrättsliga ärenden

Att i första instans döma brott som bestraffas med böter eller upp till tre års fängelse, utom när det gäller brott mot heder och rykte som har begåtts av media via radio, TV eller andra former av offentlig information.

Att utreda brott enligt ovan.

Att utföra andra lagstadgade uppgifter.

Civilrättsliga ärenden

Att i första instans döma eller besluta

i civilrättsliga ärenden i enlighet med civilprocesslagen,

i ärenden som rör arv och andra otvistiga mål samt fastighetsregistret,

i ärenden som rör verkställighet och säkerställande, om inte annat föreskrivs i lag.

Övriga ärenden

Att döma eller besluta i andra ärenden, om detta föreskrivs i lag.

Rättshjälp

Att behandla frågor som rör rättshjälp där andra domstolar inte har någon lagstadgad behörighet och tillhandahålla internationell rättshjälp i samband med mindre allvarliga brott.

Distriktsdomstolars behörighet

Enligt artikel 101 i lagen om domstolar är Sloveniens distriktsdomstolar behöriga att pröva följande typer av ärenden:

Straffrättsliga ärenden

Att i första instans döma brott som inte faller under lokala domstolars behörighet.

Att genomföra en undersökning eller undersökande åtgärder rörande brott (enligt punkt 1 ovan).

Att genomföra förberedande förhandlingar och döma i första instans när det gäller brott som har begåtts av minderåriga.

Att i första instans besluta om verkställighet av brottmålsdomar som har utfärdats av utländska domstolar.

Att verkställa brottmålsdomar (som härrör från punkterna 1, 3 och 4 ovan) samt verkställa lokala domstolars brottmålsdomar.

Att besluta om tillstånd när det gäller intrång i mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Att nå beslut inom ramen för en nämnd före rättegången (även i straffrättsliga ärenden som faller under lokala domstolars behörighet).

Att utföra andra lagstadgade uppgifter.

Att utöva tillsyn för att se till att fångar behandlas lagligt och korrekt samt utöva tillsyn över häktade personer.

Särskilda avdelningar vid (distrikts)domstolarna handlägger mer komplicerade mål rörande organiserad och ekonomisk brottslighet, terrorism, korruption och liknande brott. Dessa är behöriga enligt punkterna 1, 2, 3, 6, 7 och 8.

Civilrättsliga ärenden

Att i första instans döma eller fatta beslut

i civilrättsliga ärenden i enlighet med civilprocesslagen,

om erkännande av beslut som fattats av utländska domstolar,

i ärenden som rör tvångsförlikning, konkurs och likvidation när detta omfattas av domstolens behörighet samt relaterade tvister,

i tvister som rör immaterialrätt,

om förslag om utfärdande av interimistiska åtgärder som inkommit innan en tvist inleddes, där domstolen måste besluta i enlighet med bestämmelserna om ekonomiska tvister, ärenden där man har enats om att det föreligger behörighet för skiljedomar och ansökningar om interimistiska skyddsåtgärder i immaterialrättsliga ärenden,

i otvistiga mål om detta föreskrivs i lag.

Övriga ärenden

Att administrera handelsregistret.

Att döma eller besluta i andra ärenden, om detta föreskrivs i lag.

Att behandla frågor som rör rättshjälp i civilrättsliga, straffrättsliga och övriga ärenden.

Att tillhandahålla internationell rättshjälp.

Appellationsdomstolars behörighet

Enligt artikel 104 i lagen om domstolar har en appellationsdomstol behörighet på följande områden:

Att döma eller besluta i andra instans angående överklaganden av avgöranden från lokala domstolar och distriktsdomstolar som ingår i dess domkrets.

Att besluta i behörighetstvister mellan lokala domstolar eller distriktsdomstolar som ingår i dess domkrets samt om överföring av behörighet till en annan lokal domstol eller distriktsdomstol som ingår i dess domkrets.

Att utföra andra lagstadgade uppgifter.

Rättsdatabaser

Databasens namn och adress

[Sodstvo Republike Slovenije \(Sloveniens domstolar\)](#)

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Kort beskrivning av innehållet

Via [Sodstvo Republike Slovenije \(Sloveniens domstolar\)](#) har man tillgång till flera olika databaser, t.ex.

Sloveniens domstolsväsende,

domstolsförvaltningen,

offentliga register (fastighetsregister, domstolsregister).

Länkar

[Förteckning över domstolar](#)

Senaste uppdatering: 28/04/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Slovakien

I det här avsnittet hittar du information om hur de allmänna domstolarna är organiserade i Slovakien.

Allmänna domstolar – Inledning

I Slovakien utövas den dömande makten av oberoende och opartiska domstolar. På alla nivåer gör man åtskillnad mellan rättsfrågor och andra nationella myndighetsfrågor.

Rättsdatabaser

Slovakiska justitieministeriets databas Slov-Lex

Det slovakiska justitieministeriets projekt för att skapa en elektroniska samling av rättsakter (Slov-Lex) bygger på två sammankopplade informationssystem: **eZbierka** (e-insamling) – ett informationssystem som tillhandahåller bindande konsoliderade elektroniska lagstiftningstexter och andra standarder till dem som lagstiftningen riktar sig till.

eLegislatíva (e-lagstiftning) – ett informationssystem för processhantering som innehåller avancerade redigeringsverktyg för lagstiftare.

Fördelar för målgrupperna:

Den grundläggande rättsprincipen att alla ska känna till gällande lagar och vara medvetna om sina rättigheter och skyldigheter blir allt svårare att tillämpa i praktiken, eftersom lagarna blir allt fler och alltmer komplicerade. Projektet Slov-Lex kommer att göra det lättare att omsätta denna princip i praktisk handling, genom att alla garanteras faktiskt tillgång till gällande lagstiftning:

Medborgare – Framför allt eZbierka-delen av projektet kommer att ge fördelar i form av formellt och innehållsmässigt förbättrad (kostnadsfri) tillgång till gällande lagstiftning, och ökad medvetenhet om ny lagstiftning.

Rättstillämpare – Rättstillämpare kommer att få kontinuerlig tillgång till gällande lagstiftning och ges möjlighet att få kännedom om ny slovakisk lagstiftning eller EU-lagstiftning, både mer allmänt och när det gäller bestämmelser inom deras specialistområden.

Entreprenörer – Entreprenörer kommer också att få kontinuerlig och kostnadsfri tillgång till gällande lagstiftning och ges möjlighet att få kännedom om ny slovakisk lagstiftning eller EU-lagstiftning, både mer allmänt och när det gäller bestämmelser inom deras specialistområden. Ett bättre regelverk kommer att skapa mer gynnsamma förutsättningar för entreprenörer och minska de administrativa bördorna i näringslivet.

Lokala och regionala myndigheter – Dessa kommer att få kontinuerlig och kostnadsfri tillgång till gällande lagstiftning. Samtidigt kommer deras administrativa börda (den administrativt krävande och kostsamma skyldigheten att på vardagar ge tillgång till författningssamlingen, kopplad till ett abonnemang på och arkivering av en papperskopia av författningssamlingen) att minska, och den krävande skyldigheten att säkerställa assisterad tillgång till författningssamlingen på vardagar ersättas.

Förvaltningsmyndigheter – Projektet kommer dels att ge kontinuerlig och kostnadsfri tillgång till den gällande lagstiftningens rättskällor, dels minska den administrativa bördan och därmed de ekonomiska kostnaderna för lagstiftningsprocessen, samt göra det möjligt att förbättra genomförandet av uppgifter på lagstiftningsområdet och genomförandet av EU-rätten.

Rättsliga myndigheter – Dessa kommer att få kontinuerlig och snabb tillgång till gällande lagstiftning vid en viss tidpunkt, och hänvisningar från domstolsavgöranden till gällande lagstiftning vid en viss tidpunkt. Detta kommer att åtminstone delvis undanröja rutinarbete och öka domarnas och domstolspersonalens effektivitet.

Lagstiftande organ – Dessa kommer att kunna använda ett effektivt verktyg för att utarbeta lagstiftning och hantera lagstiftningsprocessen. Detta kommer att göra att de slipper viss betungande byråkrati och kan fokusera på de aktuella förslagets innehåll.

Hur de allmänna domstolarna är organiserade

Slovakien domstolsväsen

Slovakien domstolsväsen utgörs av

distriktsdomstolar (54)

regionala domstolar (8)

den särskilda brottmålsdomstolen

Högsta domstolen

Domstolarnas behörighet

Distriktsdomstolarna

Distriktsdomstolarna fungerar som första instans i tvistemål och brottmål, om inte annat föreskrivs i de processuella reglerna.

Distriktsdomstolarna handlägger valärenden, om detta föreskrivs i en särskild lag.

Regionala domstolar

De regionala domstolarna fungerar som andra instans i tvistemål och brottmål som prövats av distriktsdomstol i första instans.

I rättegångsreglerna anges i vilka tvistemål och brottmål de regionala domstolarna ska fungera som första instans.

De regionala domstolarna fungerar som första instans i förvaltningsmål, om inte annat föreskrivs i särskild lagstiftning.

De prövar även andra mål om detta anges i särskild lagstiftning (lag nr 166/2003 om skydd av den personliga integriteten och skydd mot otillåten användning av informationsteknisk utrustning och om ändring av vissa andra lagar).

Den särskilda brottmålsdomstolen

Den särskilda brottmålsdomstolen avgör straffrättsliga ärenden och andra ärenden i enlighet med de processuella reglerna.

Högsta domstolen

Högsta domstolen har behörighet vid

ordinära överklaganden av avgöranden som meddelats av regionala domstolar och den särskilda brottmålsdomstolen, om detta föreskrivs i de processuella reglerna,

extraordinära överklaganden av avgöranden som meddelats av distriktsdomstolar, regionala domstolar, den särskilda brottmålsdomstolen och Högsta domstolen, om detta föreskrivs i de processuella reglerna,

behörighetstvister mellan domstolar och statliga myndigheter,

hänskjutande av ett mål till en annan domstol än den som är formellt behörig, om detta föreskrivs i de processuella reglerna,

i andra mål, om detta föreskrivs i en lag eller ett internationellt fördrag.

Högsta domstolen **granskar domstolarnas beslut** i avslutade mål.

Högsta domstolen övervakar också att lagar och andra allmänt bindande rättsakter **tillämpas på ett enhetlig och konsekvent sätt**. Den gör detta genom sina egna beslut,

genom att avge yttranden som ska främja en enhetlig tillämpning av lagar och andra allmänt bindande rättsakter,

genom att offentliggöra lagakraftvunna domstolsavgöranden av grundläggande betydelse i rapporten över yttranden från Högsta domstolen och avgöranden från de slovakiska domstolarna.

Länkar

 Justitieministeriet

Senaste uppdatering: 27/02/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Finland

I det här avsnittet hittar du information om allmänna domstolar och förvaltningsdomstolar i Finland.

Allmänna domstolar och förvaltningsdomstolar – inledning

Domstolarna i Finland delas upp i **allmänna domstolar**, som avgör brott- och tvistemål, **förvaltningsdomstolar**, som avgör besvär över förvaltningsbeslut, och vissa särskilda **specialdomstolar**.

Med **allmän domstol** avses domstolar som har allmän behörighet. De handlägger med andra ord rättsliga tvister som inte faller inom någon annan domstols behörighet. De allmänna domstolarna i Finland består av

20 **tingsrätter**,

5 **hovrätter** och

högsta domstolen.

I Finland fungerar de allmänna förvaltningsdomstolarna som *förvaltningsdomstolar*.

De allmänna förvaltningsdomstolarna delas in i högsta förvaltningsdomstolen och regionala förvaltningsdomstolar. Det finns sex regionala förvaltningsdomstolar i Finland, nämligen förvaltningsdomstolarna i Helsingfors, Tavastehus, Östra Finland, Norra Finland, Åbo och Vasa. Dessutom har Åland en egen förvaltningsdomstol (Ålands förvaltningsdomstol).

Högsta förvaltningsdomstolen är **sista instans i förvaltningsmål**.

Tingsrätter

 Tingsrätterna fungerar som förstainstansrätter. De behandlar brottmål, tvistemål och vissa andra ansökningsärenden, t.ex. ansökningar om äktenskapsskillnad. För närvarande finns 20 tingsrätter i Finland. De varierar kraftigt, både i storlek och i fråga om arbetsbelastning. Tingsrätterna handlägger varje år omkring 550 000 mål (80 000 brottmål, 420 000 tvistemål och 50 000 ansökningsärenden). Tingsrätterna har totalt cirka 1 900 anställda. De bestämmelser som reglerar tingsrätternas verksamhet och förvaltning finns i **domstolslagen** 673/2016 och tillhörande förordning, samt i tingsrätternas arbetsordningar. Enligt tingsrättslagen är huvuddomaren i en förstainstansrätt också administrativ chef för den aktuella domstolen.

En tingsrätt har också lekmanamedlemmar, nämndemän, som deltar vid grövre brottmål och mål som rör markrättigheter. Nämndemännen utses av kommunfullmäktige. Justitiedepartementet fastställer antalet nämndemän som varje kommun ska utse. Nämndemännen ersätts med statliga medel.

Förfarandet i tingsrätterna

I en tingsrätt delas **tvistemål** in i två faser: **beredning** och **huvudförhandling**. Beredningen inleds med att käranden lämnar en skriftlig stämningsansökan och svaranden ett skriftligt svaromål. Mål som rör obestridda fordringar kan avgöras redan i denna fas. Muntlig beredning sker i en förberedande förhandling inför en domare.

Om tvistemålet inte kan lösas i denna fas hänskjuts ärendet till huvudförhandling. Antingen en eller tre domare kan delta i huvudförhandlingen. Om möjligt hålls huvudförhandlingen omedelbart efter den förberedande förhandlingen.

I ett **brottmål** beror tingsrättsens sammansättning på det brott som behandlas. Brottmål som gäller mindre förseelser behandlas av en domare, medan grövre brott behandlas av en domare och två nämndemän, eller av tre domare.

Brottmålsprocessen är i princip densamma som processen vid tvistemål. Ett brottmål kan också inledas med en förberedande förhandling. Rätten kan be den tilltalade att yttra sig om målet före huvudförhandlingen. Huvudförhandlingen är muntlig och domen bygger på de faktiska omständigheter som parterna har anfört i rätten. All bevisning läggs fram vid huvudförhandlingen. Även i brottmål hålls förhandlingarna om möjligt omedelbart efter den förberedande förhandlingen. Rättsens sammansättning kan inte ändras medan huvudförhandlingen pågår. Vissa brottmål kan, på de villkor som föreskrivs i lag, prövas genom ett skriftligt förfarande och utan att huvudförhandling hålls.

Om rätten inte kan **enas** om en dom förrättas omröstning. Varje medlem har en röst. Vid lika röstetal i ett tvistemål har ordföranden utslagsröst. I brottmål segrar det alternativ som är lindrigare ur den åtalades synpunkt.

Domen består av ett domslut och av domskäl. I de flesta fall avkunnar tingsrätten sin dom i slutet av huvudförhandlingen. I omfattande eller på annat sätt komplicerade mål kan det dock dröja upp till två veckor efter huvudförhandlingen innan tingsrätten meddelar domen. I så fall kan parterna hämta den skriftliga domen på domstolens kansli.

Hovrätter

Det finns fem **hovrätter** i Finland, nämligen hovrätterna i Helsingfors, Östra Finland (Kuopio) Rovaniemi, Vasa och Åbo.

I egenskap av överrätt behandlar hovrätterna överklaganden av tingsrätternas avgöranden. I vissa fall fungerar hovrätterna även som förstainstansrätt, t.ex. vid tjänsteåtal mot domare eller höga statliga tjänstemän vid förvaltningsdomstolar inom deras domkrets.

Till hovrätternas uppgifter hör också att övervaka verksamheten vid tingsrätterna inom sina respektive domkretsar samt vissa rättsvårdsärenden, som t.ex. att avge utlåtande till domarförslagsnämnden i frågor som gäller tillsättning av domare vid tingsrätt eller hovrätt. Utlåtandet avges av den sammansättning som är ålagd detta ansvar. Hovrättspresidenten ansvarar för domstolens verksamhet och effektivitet.

Hovrätterna är indelade i **avdelningar**. Varje avdelning består av en avdelningschef (hovrättslagman) och andra domare (hovrättsråd). Ärenden behandlas normalt i en sammansättning med tre domare.

Förfarandet i hovrätten

I vissa brottmål och tvistemål måste klaganden ha beviljats prövningstillstånd för att hovrätten ska ta upp ett överklagande. Bestämmelserna för att beviljas prövningstillstånd anges i lag. Prövningen av målet sker genom ett skriftligt förfarande eller vid en huvudförhandling.

Högsta domstolen

 Högsta domstolen är den **högsta besvärinstansen** i Finland. Den är indelad i sektioner som är domföra om fem ledamöter är närvarande.

För att hänskjuta ett mål till högsta domstolen måste den berörda parten ansöka om besvärstillstånd (prövningstillstånd). Högsta domstolen granskar ansökan och beslutar om besvärstillstånd ska beviljas i det aktuella fallet. Beslutet fattas i en **sammansättning** med två eller tre ledamöter. Besvärstillstånd kan endast beviljas på de grunder som föreskrivs i lag.

Sedan 1980 har högsta domstolen till uppgift att sätta prejudikat. I praktiken skapar ett avgörande från högsta domstolen en rättsnorm som andra domstolar måste följa i liknande mål. Inget besvärstillstånd krävs i mål där en hovrätt var första instans.

Högsta domstolens verksamhet leds av dess **president**. Högsta domstolens övriga ledamöter kallas justitieråd. Kanslichefen, referendarieråd, justitiesekreterare och äldre justitiesekreterare kan alla fungera som föredragande.

Utöver att behandla lagstiftningsfrågor utser högsta domstolen domare för en tid av ett år eller längre. Högsta domstolen ger också utlåtanden om lagförslag och benädningsansökningar som skickas till Finlands president.

Förfarandet i högsta domstolen är vanligtvis **skriftligt**. **Muntliga förhandlingar** kan dock vid behov hållas.

Allmänna förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolar

Enligt den finska grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. En person eller en sammanslutning som anser att en statlig eller kommunal myndighet har fattat ett lagstridigt beslut i ett ärende som angår honom själv kan i regel överklaga beslutet.

Myndigheterna ska i samband med varje beslut meddela hur och till vem beslutet kan överklagas. Ofta kan man först söka rättelse av beslutet, och därefter kan den som fortfarande är missnöjd med beslutet överklaga det till en [förvaltningsdomstol](#). Förvaltningsdomstolarnas domkretsar baseras på landskapsindelningen. En domkrets kan omfatta ett eller flera landskap.

Förvaltningsdomstolen prövar om det överklagade myndighetsbeslutet är lagenligt. Är man inte nöjd med förvaltningsdomstolens beslut kan de flesta ärenden överklagas ytterligare i högsta förvaltningsdomstolen. Åtminstone kan besvärstillstånd sökas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Bestämmelserna om förvaltningsdomstolar återfinns i lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999), statsrådets förordning om förvaltningsdomstolarnas domkretsar (865/2016) och i diverse arbetsordningar. De processuella bestämmelser som tillämpas på förvaltningsdomstolarna anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Cirka 20 000 beslut överklagas varje år till förvaltningsdomstolarna. De flesta av dessa mål rör överklaganden, men förvaltningsdomstolarna prövar även förvaltningstvister och underställningsärenden. Klassificeringsregistret innehåller nästan 300 olika målkategorier, vilket visar bredden av de ärenden som förvaltningsdomstolarna prövar. Varje förvaltningsdomstol behandlar förvaltningsprocessärenden inom ett eller flera landskap. Rättsbehandlingen av vissa grupper av ärenden har dock koncentrerats till en och samma förvaltningsdomstol.

Helsingfors förvaltningsdomstol har exklusiv behörighet i ärenden som rör mervärdesskatt och tullar.

Vasa förvaltningsdomstol har exklusiv behörighet i ärenden som rör tillstånd och ålägganden enligt vattenlagen och miljöskyddslagen.

Tavastehus förvaltningsdomstol prövar överklaganden som rör jordbruksstöd, stöd för landsbygdsutveckling och strukturstöd.

Norra Finlands förvaltningsdomstol prövar överklaganden i ärenden som rör renskötsel och naturhushållning, samt överklaganden i vissa ärenden som avgörs enligt skollagen (253/1995).

Ledamöterna i en förvaltningsdomstol utgörs av överdomaren och förvaltningsrättsdomarna. Överdomaren leder domstolens verksamhet och svarar för dess resultat. En förvaltningsdomstol kan delas in i avdelningar. En avdelning leds av en lagfaren domare som utsetts till avdelningschef. Utöver förvaltningsrättsdomarna består förvaltningsdomstolarnas personal av referendarieråd och kontorspersonal. Förvaltningsdomstolarna har totalt cirka 550 anställda.

Förvaltningsdomstolarnas sammansättning

Förvaltningsdomstolarna är vanligtvis domföra i en sammansättning med tre domare. Ledamöterna i en förvaltningsdomstol utgörs av överdomaren och förvaltningsrättsdomarna. I vissa ärenden, t.ex. sådana som rör psykisk hälsa eller omhändertagande av barn deltar även en (deltidsanställd) sakkunnigledamot i prövningen och beslutet. Ärenden som rör miljöskyddslagen och vattenlagen prövas i en sammansättning av lagfarna domare, samt av sakkunniga som är förtrogna med det naturvetenskapliga eller tekniska området. Den vanliga sammansättningen i sådana ärenden är fyra ledamöter. Förvaltningsdomstolar får även avgöra vissa enkla ärenden i mindre sammansättning, förutsatt att detta inte äventyrar parternas rättskydd.

Vissa överklaganden (som förtecknas i lag) får avgöras i en sammansättning med två ledamöter när rättsfrågan är tydlig och inte behöver en ny lagtolkning. Detta innebär vissa överklaganden som rör inkomst-, fastighets- och fordonsskatt samt bygglov. Vid oenighet mellan ledamöterna i en sammansättning med två ledamöter måste målet avgöras i den normala sammansättningen med tre ledamöter. En ensam ledamot får avgöra t.ex. överklaganden som rör parkeringsböter, avgifter för bortforslade fordon och kontrollavgifter i kollektivtrafiken. En ensam ledamot får även avgöra alla tillfälliga verkställighetsförbud och förbjuda eller skjuta upp indrivning av skatter eller betalningar.

Förfarandet i förvaltningsdomstolarna

I förvaltningsdomstolarna sker prövningen av ett ärende främst genom ett skriftligt förfarande. Muntliga förhandlingar och syn har dock blivit vanligare på senare år. Antalet muntliga förhandlingar har framför allt ökat i mål som rör skydd av barn eller utländska medborgare.

Huvudregeln är att klaganden eller käranden är skyldig att framställa sina yrkanden och de grunder som anförs till stöd för dessa. Förvaltningsdomstolen är dock ansvarig för att på eget initiativ (*ex officio*) säkerställa att målet prövas på vederbörligt sätt. Enligt förvaltningsprocesslagen måste förvaltningsdomstolen granska ärendet i sådan omfattning som en opartisk och rättvis behandling av ärendet och ärendets art kräver.

Förvaltningsdomstolar strävar efter att pröva mål i den ordning de inkommer. Vissa brådskande mål prövas dock omgående. Så snart ett ärende har anhängiggjorts vid en förvaltningsdomstol förbereder referenten målet. Referenter vid förvaltningsdomstolarna kan utgöras av biträdande domare och notarier och i bland även av förvaltningsrättsdomare. Referenten ansvarar för att alla nödvändiga utsagor eller rapporter inhämtas från de relevanta myndigheterna och för att parterna hörs.

Så snart ärendet har anhängiggjorts granskas om villkoren för att inleda en förvaltningsprocess är uppfyllda. Vid överklaganden inhämtas en utsaga och relevanta bakgrundsdokument från den myndighet som fattade det överklagade beslutet. Efter detta hörs övriga parter och klaganden.

Referenten förbereder ett beslutsunderlag i det aktuella ärendet. Domarna tar del av handlingarna i målet och beslutsunderlaget. Därefter avgörs målet vid ett sammanträde i förvaltningsdomstolen.

Förvaltningsdomstolen tar hänsyn till alla omständigheter och bestämmer vilka omständigheter som är relevanta för avgörandet. Om ledamöterna är oeniga förrättas omröstning. Referenten har rätt att meddela en avvikande mening. Efter sammanträdet kan domskälen fortfarande revideras. Så snart avgörandet har undertecknats överlämnas det till parterna.

Högsta förvaltningsdomstolen

[Högsta förvaltningsdomstolen](#) är sista instans i förvaltningsmål och högsta rättsinstans i förvaltningsprocessuella ärenden.

De flesta mål som behandlas av högsta förvaltningsdomstolen är överklaganden av avgöranden från andra förvaltningsdomstolar. I vissa fall måste klaganden först ansöka om besvärstillstånd (prövningstillstånd) i högsta förvaltningsdomstolen.

I Finland är det även möjligt att överklaga beslut från statsrådet eller ett ministerium, dvs. de högsta verkställande myndigheterna.

Högsta förvaltningsdomstolen kan även avge förklaringar och lägga fram förslag i lagstiftningsfrågor. Den övervakar även rättsprocessen inom sitt behörighetsområde. Den är skyldig att se till att systemet med förvaltningsdomstolar fungerar på ett enhetligt och effektivt sätt. Högsta förvaltningsdomstolen är även ansvarig för att utse domare i förvaltningsdomstolarna för en längre tid än ett år.

Högsta förvaltningsdomstolens verksamhet leds av dess president. Högsta förvaltningsdomstolens övriga ledamöter kallas justitieråd. Antalet domare är omkring tjugo. Dessutom har högsta förvaltningsdomstolen ungefär 50 referendarieråd och lika många övriga anställda. Högsta förvaltningsdomstolen är indelad i sektioner. Kanslichefen är chef för kontorspersonalen.

Cirka 6 000 beslut överklagas varje år till högsta förvaltningsdomstolen. Högsta förvaltningsdomstolen avgör i regel mål i en sammansättning med fem domare. Vid avslag på en ansökan om besvärstillstånd är domstolen domför i en sammansättning med tre domare. I mål som anges i vattenlagen och

miljöskyddslagen och i mål som rör vissa immaterialrätter som patent består sektionen av lagfarna domare och två (tillfälligt förordnade) sakkunnigledamöter. Sakkunnigledamöter har ställning som oberoende domare. Prövningen i högsta förvaltningsdomstolen sker främst genom ett skriftligt förfarande. Muntlig förhandlingar och syn hålls vid färre än tio tillfällen varje år.

Rättsdatabaser och webbplatser

Databaser

[Finlex-webbplatsen](#)

[Det finska rättsväsendets webbplats](#)

Är tillgången till webbplatsen eller databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till är **kostnadsfri**.

Webbplatsen [Oikeus.fi](#) innehåller information om det finska rättsväsendet. Webbplatsen är en central onlinetjänst för den som söker information om domstolar, åklagarmyndigheter, utsköningsväsende, rättshjälpsbyråer och andra offentliga organ inom det finska rättsväsendet.

Där finns till exempel senaste rättspraxis från hovrätter och förvaltningsdomstolar. Mer omfattande databaser beträffande högsta domstolen, hovrätter, förvaltningsdomstolar och specialdomstolar är kostnadsfritt tillgängliga via det finska justitieministeriets [tjänst Finlex](#).

Senaste uppdatering: 02/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Sverige

Här hittar du information om de allmänna domstolarnas organisation i Sverige.

allmänna domstolar – inledning

Allmänna domstolar handlägger brottmål och tvistemål. De har **tre olika instanser**:

[Tingsrätt](#)

[Hovrätt](#)

[Högsta domstolen](#)

Allmänna förvaltningsdomstolar handlägger förvaltningsmål. De har tre olika instanser:

[Förvaltningsrätt](#)

[Kammarrätt](#)

[Högsta förvaltningsdomstolen](#)

Dessutom finns det några specialdomstolar som avgör tvister inom olika specialområden, t.ex. [Arbetsdomstolen](#) och [Marknadsdomstolen](#).

Senaste uppdatering: 09/11/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - England och Wales

Här finns information om de allmänna domstolarna i England och Wales.

Allmänna domstolar – inledning

Här beskrivs organisationen för de olika domstolarna i England och Wales. Mer uppgifter finns på webbplatsen för det brittiska domstolsverket, [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#), som har hand om förvaltningen av och stödet till alla domstolar förutom *Supreme Court* (Högsta domstolen).

Supreme Court (Högsta domstolen)

Förenade kungarikets högsta domstol ([Supreme Court of the United Kingdom](#)) tog den 1 oktober 2009 över som högsta instans från *Appellate Committee of the House of Lords* (överklagandenämnden i överhuset). Den tog också över de delegerade uppgifter som dittills hade ålegat *Judicial Committee of the Privy Council* (lagutskottet i Privy Council, den högsta appellationsdomstolen i flera oberoende länder i det brittiska samväldet, Storbritanniens utomeuropeiska territorier och brittiska kronbesittningar).

Supreme Court är Förenade kungarikets **slutinstans** i både brottmål och tvistemål, med förbehåll för att skotska brottmålsavgöranden inte kan överklagas dit. Prövningstillstånd beviljas som regel endast om målen berör rättsfrågor av allmän betydelse för rättstillämpningen.

Court of Appeal (appellationsdomstolen)

Appellationsdomstolen, *Court of Appeal*, har en avdelning för tvistemål och en för brottmål. Den sammanträder vanligtvis i London.

Brottmålsavdelningen behandlar överklaganden av fällande domar och påföljder från *Crown Court* med **Lord Chief Justice** som ordförande.

Brottmålsavdelningen vid *Court of Appeal* kan ogiltigförklara eller fastställa en dom eller beordra en ny rättegång. Gäller överklagandet påföljden får domstolen endast lindra straffet. När [Attorney General](#) hänskjuter ett mål till *Court of Appeal* får domstolen dock skärpa en påföljd som den anser vara otillbörligt mild.

Domstolen har en mer omfattande befogenhet att höra ad hoc-överklaganden, t.ex. i fråga om anmälningar eller begränsningar av offentlighet, överklaganden av avgöranden till åklagarens nackdel och olika överklaganden inom ramen för 2002 års lag om vinning av brott. Dessutom behandlar domstolen överklaganden i krigsrättsmål.

Brottmålsavdelningen vid *Court of Appeal* är som regel sammansatt av tre domare, men endast en dom avkunnas (majoritetsavgörande).

Ordföranden för **tvistemålsavdelningen** vid *Court of Appeal* kallas för **Master of the Rolls**. Domstolen behandlar främst överklaganden av avgöranden från *High Court* (inklusive *Chancery*, *Queens Bench* och *Family Division*) och från grevskapsdomstolar i hela England och Wales samt från vissa nämnder.

Vanligtvis sammanträder tre domare (*Lord Justices*). När domarna når sitt avgörande får de fatta alla beslut som de anser borde ha fattats av den domstol som målet hänsköts från. I vissa fall beordras en ny rättegång.

Vittnen hörs sällan i *Court of Appeal*. Avgörandena baseras vanligtvis på handlingar, protokoll från rättegångsförhandlingarna i underinstansen och framställningar från parternas advokater.

High Court

High Court är baserad i London, även om förhandlingar kan hållas i andra delar av England och Wales. *High Court* kan handlägga nästan alla typer av tvistemål, men i praktiken tar den huvudsakligen upp större eller mer invecklade mål. Domstolen består av tre avdelningar:

Queen's Bench Division är den största av dem och handlägger en rad olika civila ärenden, bl.a. skadestånd vid avtalsbrott och skadestånd utanför avtalsförhållanden, förtal, handelstvister och mål som rör teknik, byggverksamhet och sjö rätt (t.ex. mål om fartygskollisioner, lastskador och bärgning).

Chancery Division behandlar framför allt egendomsärenden, bl.a. förvaltning av dödsbon, tolkning av testamenten, patent och immaterialrätt, konkurser samt tvister om bolag och andra sammanslutningar.

Family Division handlägger många av de mer invecklade skilsmäso- och äktenskapsmålen och finansiella frågor i samband med dessa. Det kan handla om ärenden som rör vårdnad av barn (framför allt förmyndarskap, adoption och bortförande av barn), mål som omfattar *Court of Protection* och mål som handlar om medicinsk behandling av barn som omfattas av domstolens jurisdiktion.

Administrative Court (förvaltningsdomstolen)

Arbetet vid förvaltningsdomstolen (*Administrative Court*) är varierat och omfattar den **förvaltningsrättsliga jurisdiktionen** för England och Wales samt **tillsyn** över lägre instanser och nämnder.

Tillsynen utövas framför allt genom **rättslig granskning** och omfattar personer och organ som utövar offentliga uppgifter. Syftet med den rättsliga granskningen är att se till att dessa organ eller personer fattar korrekta och lagenliga beslut och att de inte överskrider de befogenheter som de har fått av parlamentet.

Administrative Court behandlar också ett antal olika typer av lagstadgade överklaganden och ansökningar, s.k. **statutory appeals and applications**:

Rätten enligt vissa lagar att bestrida beslut som fattats av ministrar, lokala myndigheter eller nämnder.

Ansökningar inom ramen för *Nationality, Immigration and Asylum Act 2002* (2002 års lag om nationalitet, invandring och asyl).

Överklaganden som avgörs på handlingarna; det rör sig närmare bestämt om överklaganden av vissa avgöranden från *magistrates' courts* och *Crown Court*.

Ansökningar om skydd mot frihetsberövande.

Ansökningar om åtgärder till följd av domstolstrots.

Ansökningar om åtgärder mot personer som inlett processer utan skälig anledning.

Ansökningar inom ramen för *Coroners Act 1988*.

Olika ansökningar inom ramen för lagarna om förebyggande av terrorism, vinning av brott, narkotikahandel och straffrätt.

År 2009 öppnade *Administrative Court* regionala kontor i Birmingham, Cardiff, Leeds och Manchester, vilket gör det möjligt att göra olika typer av ansökningar närmare det område som man har anknytning till. Ytterligare ett regionalt kontor öppnades i Bristol i november 2012.

Divisional courts (avdelningsdomstolar)

Vissa **överklaganden från lägre instanser** handläggs av *High Courts* avdelningsdomstolar, *divisional courts* (dvs. en domstol med minst två domare).

Överklaganden från grevskapsdomstolar i mål som omfattas av jurisdiktionerna för *Chancery* och *Queen's Bench* handläggs av respektive avdelningsdomstol.

Avdelningsdomstolarna i *Queen's Bench* handlägger bl.a. överklaganden i rättsfrågor från *magistrates' courts* och *Crown Court* (förutom då *Crown Court* dömt i ett allvarligt brottmål).

En avdelningsdomstol för familjeavdelningen handlägger överklaganden av avgöranden från *magistrates' courts* i familjeärenden.

County Courts (grevskapsdomstolar)

Grevskapsdomstolar handlägger den största delen av **tvistemålen** i England och Wales. Enkelt uttryckt tas de mindre invecklade tvistemålen upp i grevskapsdomstolarna medan de mer invecklade målen handläggs av *High Court*. Det största antalet mål som handläggs av grevskapsdomstolarna avser indrivning av fordringar. Ärenden som rör utmätning (när en person inte har skött sina avbetalningar), skadeståndskrav vid personskada eller försummelse samt konkursärenden handläggs också i grevskapsdomstolarna. En del grevskapsdomstolar fungerar även som *High Court District Registries*, där ärenden som omfattas av *High Court* kan inledas. Dessutom har vissa av dem specialiserad behörighet som låter dem pröva mindre invecklade frågor som annars skulle tas upp i *High Court*.

Forordningar eller skadeståndskrav på mindre än 5 000 pund handläggs vanligen enligt ett **särskilt förfarande för småmål**. Detta är ett billigt och informellt sätt att avgöra tvister utan att advokater behöver anlitas. Här kan domaren inta en mer aktiv och utredande roll och hjälpa både käranden och svaranden att förklara sin ståndpunkt. Grevskapsdomstolarna erbjuder också en egen medlingstjänst i småmål, men det finns möjlighet för extern medling för andra tvistemål.

Grevskapsdomstolarna arbetar också med **familjeärenden** som skilsmässor, ärenden som rör barn – t.ex. boende – och vårdnadsärenden samt adoptioner.

En del mer invecklade familjeärenden kan handläggas av *High Court*. Familjeärenden i London handläggs däremot av *Principal Registry of the Family Division* och inte av de lokala grevskapsdomstolarna. Familjerådgivning erbjuds via *Children and Family Court Advisory and Support Service* (CAFCASS).

Crown Court

Crown Court är landstäckande och sammanträder på olika orter i England och Wales. Den handlägger alla **grövra brottmål** som hänskjutits från *magistrates' courts*. Rättegångarna sker inför en domare och en tolvmannajury.

I vissa fall krävs en jury även i tvistemål, t.ex. när det gäller förtal och talan mot polisen som inletts utan skälig anledning i ont uppsåt. Detta händer inte så ofta, men när så är fallet äger rättegången rum i *High Court* eller i en grevskapsdomstol. *Crown Court* är också överinstans i mål som har handlagts av lekmannadomare i *magistrates' courts*.

Magistrates' Courts

Magistrates' courts handlägger huvudsakligen **brottmål**, och det stora flertalet brott tas upp i dessa domstolar. De allvarligaste brotten hänskjuts till *Crown Court*. *Magistrates' courts* tar också upp **vissa tvistemål**, t.ex. vissa familjerättsärenden och indrivning av vissa typer av skulder, t.ex. kommunalskatt. De handlägger även tillståndsärenden (t.ex. utskänkningstillstånd), fall där domstolsavgöranden eller de närmare villkoren för tillstånd överträtts samt ärenden som rör vadhållning och spel.

De flesta av målen vid *magistrates' courts* handläggs av **lekmannadomare** (även kallade *fredsdomare*) som saknar juridisk utbildning. De sammanträder vanligtvis tre och tre och får råd i juridiska frågor av juridiskt utbildade tjänstemän. Mer invecklade ärenden vid *magistrates' courts* handläggs av heltidsarbetande medlemmar av den professionella domarkåren som kallas *District Judges (Magistrates' Courts)* samt deltidarbetande *Deputy District Judges (Magistrates' Courts)*.

Magistrates' courts kan utdöma böter och fängelsestraff (i kortare perioder) – vissa ärenden hänskjuts därför till *Crown Court* för att fastställa påföljden.

Vissa *magistrates' courts* fungerar som "ungdomsdomstolar" eller "familjedomstolar". De är sammansatta av särskilt utbildade domare som endast handlägger brottsanklagelser och andra ärenden som rör barn och ungdomar eller familjemål.

Länkar

 [Her Majesty's Courts and Tribunals Service \(brittiska domstolsverket\)](#)

Senaste uppdatering: 02/07/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Nordirland

Här hittar du en översikt över de olika typerna av domstolar i Nordirland.

Allmänna domstolar – inledning

De olika domstolarna i Nordirland är organiserade på följande sätt:

Supreme Court (högsta domstolen)

År 2009 tog **Förenade kungarikets högsta domstol** (*Supreme Court*) över jurisdiktionen från *Appellate Committee of the House of Lords* (överhusets besvärdsnämnd). Högsta domstolen tog även över de uppgifter som har delegerats till *Judicial Committee of the Privy Council* (kronrådets lagutskott, den högsta appellationsdomstolen i flera självständiga länder i det brittiska samväldet, Förenade kungarikets utomeuropeiska territorier och brittiska kronbesittningar).

Supreme Court är **högsta rättsinstans** i Förenade kungariket för både brottmål och tvistemål, men skotska brottmål får inte överklagas till högsta domstolen. Prövningstillstånd beviljas som regel endast om målen berör rättsfrågor av allmän betydelse för rättstillämpningen.

Court of Appeal (appellationsdomstol)

Nordirländs *Court of Appeal* finns inhytt i *Royal Courts of Justice* i Belfast. Den behandlar överklaganden i brottmål från *Crown Court* och i tvistemål från *High Court*.

High Court

High Court i Belfast behandlar tvistemål, tar upp överklaganden i brottmål och har också befogenhet att granska enskildas och organisationers verksamhet för att kontrollera att de har följt lagen. *High Court* behandlar som regel mål som gäller ett värde över 30 000 pund. I vissa fall kan ett mål som gäller ett värde över 30 000 pund hänskjutas av *High Court* till grevskapsdomstolen eller vice versa, ett mål som gäller ett värde under 30 000 pund kan hänskjutas av grevskapsdomstolen till *High Court*.

High Court är indelad i följande tre avdelningar:

Family Division: Familjeavdelningen, *Family Division*, behandlar komplicerade fall som berör skilsmässa, vårdnad, adoption, våld i hemmet osv. Den behandlar också överklaganden från *magistrates' courts* och grevskapsdomstolar i äktenskapsärenden, frågor som berör människor som är psykiskt sjuka och enklare testamentsfrågor.

Queens Bench Division: *Queens bench division* handlägger stora och/eller invecklade ersättningsanspråk. Den handlägger också ett begränsat antal överklaganden från *magistrates' courts* eller *crown courts*, granskar organisationers verksamhet för att kontrollera att den är laglig, samt handlägger förtalsärenden.

Chancery Division: *Chancery Division* handlägger ärenden som rör fonder, testamenten som bestrids, avveckling av företag, konkurser, inteckning av egendom, välgörenhet samt skattetvister (som regel avseende inkomstskatt) osv.

Crown Court

Crown court handlägger följande typer av mål:

Allvarligare brott som ska prövas av en domare och i de flesta fall av en jury.

Fällande domar i *magistrates' court* som hänskjuts till *crown court* för att fastställas.

Crown court utdömer längre fängelsestraff och högre bötesbelopp än *magistrates' court*.

County Court (grevskapsdomstol)

Grevskapsdomstolar behandlar tvistemål under ledning av en domare (*judge*) eller distriktsdomare (*district judge*). Grevskapsdomstolen handlägger normalt mål som gäller ett värde under 30 000 pund (45 000 pund i egendomsfrågor). Mål som gäller ett högre värde behandlas i *High Court* – se ovan. Alla anspråk till följd av reglerade kreditavtal måste inledas i grevskapsdomstolen, oavsett värde.

Exempel på mål som handläggs av grevskapsdomstolar:

Grevskapsdomstolar kan behandla en rad olika ärenden, men detta är de vanligaste:

Twister mellan hyresvärd och hyresgäst: t.ex. utmätning (vräkning), utebliven hyra, reparationer.

Konsumenttvister: t.ex. felaktiga varor eller tjänster.

Skadeståndsanspråk på grund av personskada (skador på grund av vårdslöshet): t.ex. trafikolyckor, fall på grund av hål i gatan, arbetsplatsolyckor.

Skilsmässomål utan advokat, dock endast i vissa grevskapsdomstolar.

Diskriminering på grund av ras eller kön.

Skuldproblem: t.ex. en fordringsägare som vill ha betalt.

Anställningsproblem: t.ex. obetalda löner eller avgångsvederlag.

Överklaganden från *magistrates' court* som behandlas av en domare (och minst två lekmannadomare om den tilltalade är en ungdom).

Småmål

Småmål handläggs också i grevskapsdomstolarna. Småmål rör som regel anspråk med ett värde som är mindre än 3 000 pund.

Magistrates' Courts

Magistrates' courts handlägger brottmål och vissa tvistemål. Målen handläggs av en distriktsdomare (*magistrates' court*).

Brottmål i Magistrates' Courts

Magistrates' courts behandlar brottmål där den tilltalade inte har rätt till prövning av en jury. Dessa brott kallas *summary offences* (lindrigare brott). Dessa lindrigare brott kan leda till högst sex månaders fängelse och/eller böter på högst 5 000 pund.

Magistrates' court behandlar också mål där den tilltalade har möjlighet att välja juryprövning, men bestämmer sig för att låta målet behandlas i *magistrates' court*. Om den tilltalade väljer att juryprövning hänskjuts målet till *crown court*.

Ungdomsdomstolen

Ungdomsdomstolen tar hand om barn och ungdomar mellan 10 och 17 år som har begått brott. Ungdomsdomstolen ingår i *magistrates' court* och målen behandlas av en distriktsdomare (*magistrates' court*) och två lekmannadomare med särskild utbildning för detta. Om en yngre person anklagas för ett mycket allvarligt brott, där en vuxen skulle ha kunnat dömas till 14 års fängelse eller mer, kan ungdomsdomstolen beslut att målet ska prövas av *crown court*.

Tvistemål i Magistrates' Courts

Magistrates' courts behandlar ett begränsat antal olika typer av tvistemål:

Vissa skulder: t.ex. obetald inkomstskatt, sociala avgifter, moms.

Tillstånd: t.ex. förnyade eller indragna utskänkningstillstånd.

Vissa äktenskapsärenden: t.ex. avgöranden om äktenskaplig hemvist.

Barns välfärd, t.ex. omhändertagande eller tillsyn av lokala myndigheter, adoptionsförfaranden och beslut om boende.

Coroners' Courts

Undersöker omständigheterna kring plötsliga, våldsamma eller onaturliga dödsfall.

Länkar

 [Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Senaste uppdatering: 16/01/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Nationella allmänna domstolar - Skottland

Här lämnas en introduktion till de allmänna domstolarna i Skottland.

Allmänna domstolar – introduktion

Court of Session, *High Court of Justiciary*, sheriffdomstolarna (*sheriff courts*) och fredsdomstolarna (*justice of the peace courts*) förvaltas av det skotska domstolsverket [Scottish Courts and Tribunals Service](#) (SCTS), en oberoende myndighet som leds av en *Lord President*, Skottlands högste domare.

Skottlands högsta domstolar

De högsta domstolarna i Skottland är *Court of Session* och *High Court of Justiciary*.

Court of Session

Court of Session är den högsta tvistemålsdomstolen i Skottland och ligger i *Parliament House* i Edinburgh. Domstolen fungerar som appellationsinstans, men också som första tvistemålsinstans i vissa mål om betalningskrav, skadeståndsmål, familjemål och handelsrättsliga mål.

High Court of Justiciary

High Court of Justiciary handlägger överklaganden i brottmål som härrör från allvarliga frågor, samt allvarliga brottmål. Rättegångarna hålls inför en domare och en jury.

I sin funktion som appellationsinstans har domstolen sitt säte i Edinburgh. När det gäller andra mål och ärenden har den permanenta säten i Edinburgh, Glasgow respektive Aberdeen, men rättegångar hålls även i andra skotska orter och städer.

Sheriffdomstolar (*Sheriff Courts*)

I rättsligt hänseende är Skottland indelat i sex sheriffskap (*sheriffdoms*). Varje sheriffskap har en förste sheriff (*Sheriff Principal*) som utöver att pröva överklaganden i tvistemål i egenskap av appellationssheriff (*Appeal Sheriff*) har det övergripande ansvaret för att verksamheten vid sheriffdomstolarna fungerar på ett bra sätt.

Inom dessa sheriffskap finns det sammanlagt 39 sheriffdomstolar som varierar i storlek och utformning, men som alla har samma funktion.

Målen handläggs av en domare som kallas *sheriff*. Sheriffdomstolarna arbetar med tre huvudkategorier av ärenden: tvistemål, brottmål och notariatsuppgifter. Den administrativa sidan av arbetet sköts av lokala domstolstjänstemän (*sheriff clerks*) och personal under dem.

Sheriffdomare som handlägger mål enligt ett förenklat förfarande (*Summary Sheriffs*) har befogenhet att utföra vissa sheriffuppgifter i både brottmål och tvistemål.

Dessutom finns en ny personskadedomstol med hela Skottland som domkrets (*all-Scotland Personal Injury Court*), med säte i Edinburgh.

Vid sheriffdomstolen för överklaganden av tvistemål (*civil Sheriff Appeal Court*) består rätten av en eller tre sheriffdomare som avgör överklaganden av tvistemål som tidigare behandlats i sheriffdomstolarna.

Sheriffdomstolen för överklaganden av brottmål (*criminal Sheriff Appeal Court*) handlägger överklaganden av beslut som rör mindre allvarliga brottmål, som meddelats av sheriffdomare och fredsdomare. Den handlägger även samtliga överklaganden av beslut om borgen som meddelats av dessa domare.

Tvistemål

De flesta tvistemål gäller tvister mellan enskilda personer eller organisationer. Sheriffdomstolarna handlägger följande tre typer av ärenden:

Vanliga tvistemål, främst mål som rör skilsmässa, vårdnad och egendomstvister samt skulder/skadeståndsanspråk till ett värde på över 5 000 pund. Med undantag för familjemål – såvida inte det enda beslut som söks gäller underhållsbidrag (*alimant*) – kan anspråk på 100 000 pund eller mindre endast göras vid sheriffdomstolen.

Mål som handläggs enligt ett förenklat förfarande (*summary causes*) – i huvudsak tvister om hyra av subventionerat boende och skador som uppkommer till följd av personskador till ett värde av högst 5 000 pund.

Mindre tvistemål som handläggs enligt ett enkelt förfarande (*simple procedure*) – mål till ett värde av högst 5 000 pund som rör betalning, leverans eller återtagande av lös egendom, eller ett föreläggande att någon ska utföra någon särskild handling.

Dessutom handlägger sheriffdomstolarna många andra civila ärenden och förfaranden, till exempel

adoption,

likvidation av företag,

utredning av olyckor med dödlig utgång, och

konkurs.

Brottmål

Sheriffdomstolarna kan handlägga brottmål genom ett juryförfarande (*solemn procedure*) eller ett förenklat förfarande med en ensam domare (*summary procedure*). Det är *Procurator Fiscal* (åklagaren) som avgör vilket förfarande som ska användas för ett visst mål.

Solemn procedure används för allvarliga fall som kan leda till en dom på mer än tolv månaders fängelse eller böter utan övre gräns. Rättegången hålls med en sheriffdomare och en jury.

Summary procedure används för mindre allvarliga fall, där en sheriffdomare prövar målet utan jury. Sheriffdomarens befogenhet när det gäller att utdöma påföljd är begränsad så att de i princip inte kan döma till strängare straff än tolv månaders fängelse. I vissa fall finns det dock möjlighet att utvidga denna befogenhet.

Notariatsarbete (*commissary work*)

Notariatsarbetet omfattar i första hand frågor om arvskifte. En domstol kan ge en testamentsexekutor befogenhet (*confirmation*) att samla in och fördela tillgångar. Innan sådana befogenheter kan beviljas måste en bouppteckning ha lämnats in till domstolen.

Om dödsboets bruttovärde är högst 36 000 pund klassas det som ett "litet dödsbo", och den som vill få befogenheter som testamentsexekutor kan få hjälp av personal på det lokala *sheriff clerk's office* med att fylla i rätt blankett. Om dödsboets värde är högre än 36 000 pund uppmanas man att vända sig till en advokat.

Fredsdomstolar (*Justice of the Peace Courts*)

Fredsdomstolen är en lekmanadomstol där en fredsdomare utan särskild juridisk utbildning arbetar tillsammans med en lagfaren bisittare. Bisittaren ger råd om rättsliga och processuella frågor. Domstolen handlägger i första hand mindre allvarliga brottmål. Den strängaste påföljd som en fredsdomare har rätt att utdöma är 60 dagars fängelse eller böter på högst 2 500 pund.

En **domstolstjänsteman (sheriff clerk)** ansvarar för allt administrativt arbete vid sherifffdomstolen och fredsdomstolen, vilket bl.a. inbegriper att fatta beslut om indrivning av böter och om ersättning, utfärda kopior av domstolsbeslut, exempelvis beslut om borgen, beslut om alternativa påföljder (*community payback orders*) eller beslut om att beröva eller inskränka en persons frihet, kalla jurymedlemmar och samordna juryarbetet.

Mer information om domstolarna i Skottland finns på det skotska domstolsverkets webbplats, [🌐 Scottish Courts and Tribunals Service](#).

Länkar

[🌐 Scottish Courts and Tribunals Service \(det skotska domstolsverket\)](#)

Senaste uppdatering: 02/07/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.